

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 253 (13.786)

Trst, sredo, 7. novembra 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 040/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

Deželne politične sile skoraj soglasne na avdicijah v Rimu

Zaščitni zakon je nujen sprejme naj se ga čimprej

V videmski pokrajini so Slovenci in ne »prebivalci slovanskega izvora«
Glede vsebine zakona pa je prišla do izraza precej široka paleta stališč

IVAN FISCHER

RIM — V nadaljevanju v zvezi z odobritvijo zaščitnega zakona za slovensko manjšino v Italiji smo včeraj zabeležili še en korak naprej, pravzaprav še eno epizodo, ožji odbor prve senatne komisije je namreč poslušal mnenje, ki so ga o zaščitnem zakonu izrekli predsednik in podpredsednik deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Biasutti in Francescutto, predstavniki strank zastopanih v deželnem svetu (Dominici KD, Tersar PSI, Budin KPI, Brezigar SSK, Cislino PSDI, Barnaba PRI, Viviani Zeleni marjetice, Rossi Zeleni mavrice, Gambassini Lista in Giacomelli MSI), medtem ko so popoldne bili na vrsti predsedniki Videmske in Goriške pokrajine (Tržčan Crozzoli se zaradi obveznosti v Trstu zaslisanj ni mogel udeležiti) ter predstavniki Kraške gorske skupnosti Pečeničnik, Briške gorske skupnosti Corsi in Gorske skupnosti Nadiških dolin Chibadini.

Če izvezememo že znana šovinistična stališča Liste za Trst in misovcev, ka-

terim so se pridružili tokrat tudi republikanci (podlaga kateregakoli zakona bi moralo biti preštevanje manjšine, za Benečijo pa se o zaščiti sploh ne govori), so si bili predstavniki drugih političnih strank, seveda ob upoštevanju široke palete stališč, enotni v ugotovitvi, da je zaščitni zakon nujen in da ga je treba odobriti čimprej.

Predstavnika deželnega odbora Biasutti in Francescutto sta poudarila, da so glede vsebine zaščitnega zakona mnenja in deželni vladi deljena, kar je tudi jasno, če upoštevamo dejstvo, da je odbornik Barnaba (PRI), ki je sicer nastopil kot načelnik svoje skupine v deželnem svetu, izrazil povsem odklonilno stališče še zlasti kar zadeva kakršnokoli obliko zaščite Slovencev v Beneški Sloveniji.

Biasutti je uvodoma dejal, da je tekst zakona Maccanico uravnotežen in da je pri zaščiti manjšine treba izhajati iz tega vladnega osnutka, ki ga je treba tudi čimprej odobriti. Ostaja odprto seveda veliko vprašanje rabe slovensčine v odnosu z javnimi upra-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Senator Spetič: Ni več alibijev za zavlačevanje

Recimo kar, da je z avdicijami padel še en alibi za zavlačevanje. Razen predstavnikov skrajne desnice, ni nihče oporekal nujnosti takojšnje odobritve zaščitnega zakona, ki naj bo rezultat predelave in izboljšave Maccanicevega osnutka. Predstavnik iz Benečije je nedvoumno poudaril slovenski značaj tamkajšnje govorice, mnogi so se zavzeli za razširitev zaščitnega območja in za to, da javna uprava tudi v mestih zagotovi, pa čeprav ne povsod, rabo slovensčine v odnosu z oblastmi.

Poudarjena je bila tudi nujnost neposrednega sodelovanja manjšine pri izvajanju zakonskih določil in morebitni postopnosti.

Sedaj moramo prisluhniti predvsem zastopstvu Slovencev, kajti doslej so govorili »o nas, toda skoraj brez nas«.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Brandt optimist nad uspehom misije

Sadam Husein je »izpustil« še 106 talcev

BAGDAD — Iraška tiskovna agencija INA, nato pa še radio Bagdad, sta včeraj sporočila, da je predsednik Saddam Husein »izpustil« še 106 talcev: 77 Japoncev, deset Italijanov, štiri Švede ter 15 drugih oseb, za katere niso posredovali podrobnejših podatkov, čeprav kaže, da so med temi dva Nemca in dva Portugalca.

Najprej je INA sicer sporočila, da se bo smelo vrniti v Italijo dvajset oseb, že nekaj ur kasneje pa so demantirali vest in potrdili, da je Husein izpustil le 10 Italijanov.

Politika talcev zadobiva v Iraku že nesramne otenke in obliko spremnega darila, saj se je Saddam Husein doslej vedno poslovlil od svojih gostov (to je diplomatov in politikov, ki so se odzvali na njegovo vabilo v Bagdad) tako, da jim je izročil skupino talcev. Po komaj zaključenih obiskih je največ »iztržil« nekdanji japonski premier Nakasone, ki je pomagal domov skupini 77 talcev, od katerih jih je bilo do danes dvajset na strateških položajih.

Sedaj je v Bagdadu Willy Brandt, ki je v Irak priletel z airbusom polnim

zdravil in hrane, predvsem za otroke. Opazovalci trdijo, da je Brandt prispel v Bagdad ob pravem trenutku, čeprav se mnogi bojijo, da bi ga lahko skušal izkoristiti za kako strateško potezo. Težko si lahko predstavljamo, da bo Brandta pregovoril, naj mu pomaga pri drobljenju protiiraške fronte, kar je menda poglaviti cilj Sadamove kratkoročne strategije.

Willy Brandt je vsekakor priznal, da si bo prizadeval za izpustitev vseh 400 nemških talcev. Njegov cilj je v popolnem nasprotju s postavkami o enotnem nastopu, za katerega se je domenila dvanajsterica, vendar je Brandt izjavil, da je po prvih razgovorih z iraškim predsednikom precej optimist. Dejal je, da bo Sadama Huseina prosil, naj izpusti vse talce, vendar bo še posebno skrbel za svoje. Francoski radijski dnevnik je v komentarju na Brandtovo misijo naglasil dejstvo, da se bo nemški politik vrnil domov z nekaj sto sodržavljanov in nekaj več glasov za SPD, medtem ko si bodo ostale države dvanajsterice v laseh zaradi propada enotne linije.

Najdba novih ostankov miga še bolj zapletla zadevo Ustica

CATANZARO — Italija je dežela skrivnosti, kjer pa počasi vse pride na dan. Po dvanajstih letih so nenadoma našli Morova pisma, včeraj pa je po desetih letih prišla na dan še ena skrivnost. Sodnika Rosario Priore in Giovanni Salvi sta namreč odredila ogled kraja, kjer je 18. julija 1980 (ali pa 27. junija - na dan nesreče pri Ustici) strmoglavil libijski mig 23, ki naj bi bil po nekaterih trditvah vpleten v letalsko najboj nad Ustico. In ravno med ogledom so v »Hudourniku čarovnic« pri kraju Timpa delle Magare našli ostanke strmoglavljene libijskega lovca.

Doslej so pristojne vojaške oblasti trdile, da je kraj, kjer je strmoglavilo letalo, povsem nedostopen in da so bistvene dele letala že našli in jih tudi vrnili libijskim oblastem. Toda včeraj so našli še dele kabine, kisikovo jeklenko, dele kril in žice električne napeljave. Najbolj skrivnostno pri vsem tem pa je to, da na nobenem od delov ni bilo znakov požara.

Toda odkritje ostankov miga ni edina skrivnost, ki bega preiskovalce. Vse bolj pogoste so namreč trditve, da libijski lovec ni strmoglavil 18. julija 1980, temveč 27. junija oziroma točno na dan, ko je prišlo do nesreče pri Ustici. Kateri od datumov je pravi, pa bo treba še ugotoviti, odkriti pa bo treba tudi vso resnico o Ustici, ki tudi po desetih letih še ni znana.

Afera se vse bolj zapleta, polemika na politični ravni pa se spet zaostrojuje Glavno vodstvo NATO preklicalo izjave svojega glasnika o Gladiu



RIM — NATO je preklicala izjave in nato preklicala preklic. Afera Gladio se je tako še dodatno zapletla. V ponedeljek je glasniki dejal, da NATO nima nobene zveze s strukturo Gladio, včeraj pa je glasniki iz Bruslja pojasnil, da je njegov »predhodnik dal zgrešene izjave«. To pa je sprožilo poplavo novih zahtev po jasnosti.

Da bo zadeva še bolj skrivnostna, pa je včeraj zjutraj nehoti pripomogel šef obrambnega generalnega štaba Domenico Corcione (na sliki AP), ki ga je v okviru preiskave o petoveljskem atentatu zaslislal beneški sodnik Cassone. Corcione je novinarjem jasno povedal, da »je Gladio pripadala NATO, da pa ni bila mednarodna struktura pač pa je krila potrebe NATO na italijanskem območju«. Komu verjeti torej? Italijanski general, ki je odgovarjal na vprašanja novinarjev je med drugim dejal, da je pač Gladio bila ena od tistih tajnih struktur, o kateri niso vedeli ravno vsi, zato nič čudnega, če kapitan Marcotte, ki je preklicil infor-

macije NATO, s tem ni bil seznanjen. O možnosti, da nekateri politiki lažejo oziroma molčijo, pa se general ni izrazil, dejal je le, da je včasih molk najbolj enostavna rešitev.

Po tem novem zapletu se je polemika na politični ravni ponovno razvnela. Demokratski tajnik je sedaj prepričan, da doslej niso bili vsi iskreni, druge stranke pa se bojijo, da bi opozicija lahko izkoristila temne plati afe-re. Forlani pa ne izključuje niti možnosti, da je celotna zadeva naperjena proti Cossigi, vendar je že od vsega

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nabrežinski arzenal orožja last Gladia

NA 5. STRANI

Danes bencin ponovno dražji

RIM — Po nedavnem znižanju se bo cena bencina v Italiji spet dvignila. Od polnoči so se namreč vse vrste bencina podražile za 15 lir pri litru, tako da super zdaj stane 1.550 lir, navadni in neosvinčeni bencin pa sta po 1.500 lir. Nekoliko bolj, in sicer za 21 lir, se je podražilo dizelsko gorivo, ki zdaj stane 1.125 lir za liter, za 33 lir je dražje plinsko olje za ogrevanje, ki ga odslej prodajajo po 1.075 lir, za 11 lir pri kilogramu pa se je podražilo kurilno olje, ki je po 641 lir.

Za podražitev so se odločili po objavi poprečnega gibanja cen naftnih proizvodov v državah Evropske skupnosti. Ti so se namreč po dokaj dolgem obdobju vztrajnega nižanja cen spet začeli dražiti, kar se je z enotensko zamudo odrazilo tudi na drobnoprodajnih cenah na bencinskih črpalkah v Italiji.

Predsedstvo Slovenije o nedavnih katastrofalnih poplavah Škode je za tisoč milijard lir

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Na razširjeni seji predsedstva slovenske republike so sinoči obravnavali hude posledice četrtkovih poplav in kasnejših zemeljskih usadov. Škoda je ogromna, toda ljudje so se množično odzvali, vse strukture so dobro delale. Vendar je zdaj pred Slovenijo velika naloga, da vsakomur zagotovi streho nad glavo, obnovo in fraktur in obnovo gospodarskih dejavnosti, saj se napoveduje huda zima.

Načelnik štaba civilne zaščite Miran Bogataj je povedal, da je močno deževalo že 26. oktobra, dež se je stopnjeval in pokazala se je nevarnost poplav. Poveljstvo je že 31. oktobra opozorilo vse krajevne štabe in občine na to, mobiliziralo ustrezne službe, izdalo ukaze, da se pripravi težka oprema in opravijo druge priprave. V noči med 31. in 1. novembrom je prišlo do prvih vodnih uda-

rov, ki so se močno povečali 1. novembra. Poplavni val je zajel Koroško, Mozirje, Cerkljansko in se kasneje preselil v Celje in dolino Save. Voda je preseгла višino, ki so jo zabeležili samo enkrat v zadnjih sto letih, torej lahko rečemo, da gre za izjemen in strahoten primer. Posledice so izredne, saj so našli 2.700 porušeni stanovanjskih in drugih objektov, v velikih težavah je 270 podjetij, porušeni mostovi, odseki cest, še zlasti pa je prizadeto telefonsko omrežje. Posebej hudo je bilo, in je še, v Mozirski dolini in okoli Luč. Tu se še vedno trudijo z vsemi močmi, da ne bi prišlo do ponovnih, še hujših usadov in nove škode. Obnoviti poskušajo komunikacije in zagotoviti približno 3 tisoč krajanom redne zveze, ki jih morajo postaviti sedaj, ker bo pozimi še težje.

Poveljnik civilne zaščite je poudaril, da so ljudje izredno prizadeti, da vsi delajo,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Za pomoč prizadetim v poplavah v Sloveniji

Naravna katastrofa s poplavami je v preteklih dneh hudo prizadela mnoge kraje v Sloveniji. Gmotna škoda je ogromna. Uničene so ceste, razdejana so polja, mnogo ljudi je izgubilo imetje, infrastrukture so hudo prizadete.

Primorski dnevnik je takoj po prvih vesteh o katastrofi že najavil nabiralno akcijo, v katero želi mobilizirati čim več Slovencev iz Italije, kajti prepričani smo, da je tudi naša solidarnostna pomoč Slovincem v matični domovini dobrodošla in potrebna. Za nabiranje prispevkov sta pod geslom POMOC SLOVENIJI odprta dva tekoča računa in sicer: tekoči račun št. 6250/35 pri Tržaški kreditni banki in tekoči račun št. 47636 pri Kmečki banki v Gorici.

Prispevki se zbirajo tudi v uredništvih dnevnika v Trstu in v Gorici, na Opčinah pa je vsem na razpolago urad Sklada Mitje Čuka, ki bo vsak dan razen ob sobotah in nedeljah sprejemal prispevke od 8. do 15. ure in jih nato nakazal na bančni tekoči račun.

Slovensko javnost toplo vabimo, da se polnoštevilno vključi v akcijo.

UREDNIŠTVO

Zalivska kriza in strah pred gospodarsko recesijo v ospredju političnega boja Američani včeraj na volišča za obnovo dvodromnega parlamenta in javnih uprav

WASHINGTON — Američani so včeraj volili. Koliko jih je šlo na volišča še ni znano, ker bodo šele v prvih jutranjih urah prešteli število volilcev, vendar je vse do zadnjega vladala v washingtonskih političnih krogih precejšnja zaskrbljenost prav zaradi udeležbe na volitvah. Vmesne volitve so politično dokaj pomembne, saj bodo morali tokrat izvoliti vse poslance predstavniškega doma, tretjino senatorjev, 36 guvernerjev in nekaj tisoč županov ter drugih javnih uravnilcev (od sodnikov do šefov policije), ameriških volilcev pa ni tako enostavno spraviti na volišča.

Pri tem je treba vsekakor poudariti dejstvo, da se ameriški volilni sistem v marsičem razlikuje od našega. Volilci se morajo pred volitvami osebno vpisati v volilne sezname, mnogi pa menijo, da je to le nepotrebna izguba časa. Kar 35 odstotkov Američanov je izjavilo, da se na politiko gladko poživlja, 25 odstotkov intervjuvancev pa je dejalo, da ne bo šlo na volišča,

ker meni, da ni »na višini«. Slednjim prav gotovo lahko verjamemo, saj so na primer v Kaliforniji, kjer se bodo morali izreči tudi glede številnih referendumov, izdali posebno brošuro: 250 strani navodil za volilce.

V takem predvolilnem vzdušju bodo demokrati in republikanci najbrž odložili odločilen spopad, ki je že nekaj let v zraku, vendar je to najmanj ugoden trenutek za korenito obnovo ameriške politike. Zalivska kriza in strah pred gospodarsko recesijo sta nedvomno pogojevala izbiro volilcev, predsednika Busha pa izredno skrbi poraz, ki grozi njegovi stranki. Ko bi republikanci izgubili še nekaj zastopnikov v predstavniškem domu, ali celo nekaj senatorjev, ki lahko predsednik razpolagal le s svojim vetom, ki bi ga dvodromni parlament (že solidno v rokah demokratov) nedvomno preglasil.

Na sliki (telefoto AP): senator Edward Kennedy (desno) v predvolilnem vzdušju.



Madžarska od včeraj nova članica Sveta Evrope

RIM — Madžarska je od včeraj 24. država članica Sveta Evrope. Zunanji minister Geza Jezensky je namreč včeraj v Rimu, kjer poteka zasedanje ministrskega odbora Sveta Evrope, podpisal listino o pristopu.

V svojem posegu je Jezensky poudaril, da je podpis zgodovinski dogodek tako za Madžarsko kot za Evropo, saj je konkreten korak naprej na poti združevanja in odpravljanja vsakovrstnih meja. Poleg tega pa je Madžarska prva država evropskega Vzhoda, ki je zaprosila za vstop v Svet Evrope. Na slovesnosti ob podpisu sta govorila tudi državni predsednik ministrskega odbora Gabriele Gatti in predsednik parlamenta Sveta Evrope Ugo Pecchioli. Gatti je hkrati tudi zunanji minister Republike San Marino. Oba sta naglasila da je od včeraj Svet Evrope bližje cilju, to je panevropskemu telesu, kakršno želi postati.

Na spomladanskem zasedanju bosta v strasburško organizacijo vstopili še Češkoslovaška in Poljska.

V Moldovi še vedno zelo napeto

MOSKVA — Medtem ko je moldovska »komisija o spravi« začela v Komratu težke pogovore z gagaško delegacijo, je položaj v republiki do skrajnosti napet. Po spopadih med Moldovci, Rusi in Gagauzi, ki so v prejšnjih dneh terjali devet mrtvih, je bilo včeraj mirno. Še vedno pa niso razpustili rusko-gagaških »delavskih samoobrambnih oddelkov«.

V Tiraspolu, glavnem mestu secesijske gagaške republike, so se začeli pogovori med delegacijo Ruske federacije in krajevnimi voditelji. To pobudo Moldovci najodločneje obsojajo, ker jo ocenjujejo kot rusko vmešavanje v moldovske notranje zadeve. K pomiritvi nedvomno ne bo prispevala niti vest, da so oblasti aretirale več novinarjev republiškega glasila Moldova suverena in partijskega glasila Kuvintu pod obtožbo, da so podpihivali sovraštvo. Medtem pa Rusi in Gagauzi navajajo, da nočejo republike, temveč le avtonomijo v Moldovi.

Obletnice oktobrske revolucije v SZ se letos spominjajo drugače kot doslej

MOSKVA — Letošnja proslava oktobrske revolucije bo precej drugačna, kot so bile vse dosedanje. Po dilemah vojaška parada da ali ne, slavnostna parada v Moskvi vendarle bo, istočasno pa bodo opozicijske sile v Moskvi pripravile dve protestni manifestaciji. Drugačen je tudi scenarij današnje slovesnosti, saj bo Mihail Gorbačov prekinil tradicijo, da sovjetski voditelj ne govori med slovesnostmi 7. novembra. Gorbačov bo spregovoril s slavnostne tribune na Rdečem trgu, njegov poseg pa politični opazovalci povezujejo prav z obema »alternativnima« proslavam, na katerih naj bi se gibanje »Demokratska Rosija« spomnilo vseh žrtev v zadnjih 73 letih.

V znaku te dvojnosti praznovanja 73. obletnice revolucije pa bo današnji dan obeležen tudi v vseh 15 sovjetskih republikah. V Ukrajini je ob uradni manifestaciji in vojaški paradi v Kijevu predvideno tudi nasprotovanje na-

cionalističnih skupin, vojaška parada bo tudi v gruzijski prestolnici Tbilisiju, zato pa predvsem iz baltskih in zakavkaskih republik prihajajo vesti o tem, da uradnih proslav sploh ne bo.

Latvija je že 3. oktobra 7. november ukinila kot državni praznik, Estonija je vojaško parado v Talinu prepovedala, današnji dan pa bo navaden delovni dan. Litovski parlament je parade dovolil, če se bodo s tem strinjala občinska vodstva, toda mestne oblasti v Vilniusu so vojaško parado odpovedale.

Tudi pod Kavkazom je stanje podobno. V azerbajdžanski prestolnici Baku so ukinili vsako praznovanje 7. novembra, ker v mestu še vedno vlada izredno stanje. Podoben sklep je sprejela tudi Armenija, ki je uradne manifestacije odpovedala zaradi »zapletenega položaja v republiki«. V skladu z obema pa so se odločili tudi v prestolnici Nagornega Karabaha Stepanakertu, kjer so tudi odpovedali vojaško parado.



Mihail Gorbačov in Boris Jelcin med včerajšnjo slovesnostjo v Kremliju (AP)

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Zaščitni zakon

vami. Kar zadeva območje, na katerem naj bi veljal zaščitni zakon, je Biasutti menil, da ga mora določiti država. Dežela pa bo v najkrajšem roku poskrbel za nadaljevanje elemente, ki naj pripomorejo k določitvi območja, ki lahko vsebuje tudi posamezne dele nekaterih občin. Tako Biasutti kot Francescutto sta poudarila, da ni sprejemljivo nobeno preštevanje manjšine, ki bi bilo za manjšino predvsem poniževalno, v zvezi z dotacijami za kulturne ustanove, ki jih predvideva zakonski osnutek Maccanico pa sta poudarila, da jih je treba odločno zvišati in da bi morale krepko preseči 10 milijard lir, kolikor jih je namenjeno italijanski manjšini v Jugoslaviji. Zanimivo je bilo Biasuttijevo stališče o avtonomiji slovenske šole, ki je dejal, da bi za šole v tržaški in goriški pokrajini bilo treba ustanoviti samostojen organ, vendar v okviru obstoječih šolskih uradov. Gre na vsak način za vprašanje, ki je v kompetenci šolskih oblasti. Kar pa zadeva sredstva za kulturne ustanove (in tu je Biasutti izrecno omenil SSG, Primorski dnevnik, NSK in Glasbeno matico) je bil mnenja, da mora država poskrbeti denar, Dežela pa ga razdeliti.

Predsednik deželnega odbora je vztrajal pri tem, da se ne črta iz Maccanicega osnutka definicija »prebivalci slovenskega izvora«, ko se govori o Slovencih v Beneški Sloveniji. Na izrecno vprašanje sen. Spetič, člana ožjega odbora, če ne smatra, da se v Benečiji govori slovensko, je Biasutti odgovoril, da je beneško narečje vsekakor slovenskega izvora, njegovo misel pa je kasneje izpolnil načelnik skupine KD v deželnem svetu Dominici, ko je dejal, da se ne sme nikomur vsiliti zaščite in dodal, da je narodnostni izvor Slovencev v deželi sicer isti za vse tri pokrajine, da pa je različna intenziteta želje po zaščiti.

Po zaslišanju predstavnikov deželnega odbora so bili na vrsti načelniki skupin, oziroma deželni svetovalci, ki so jih nadomeščali (Budin za KPI in Tersar za PSI). Kar zadeva območje, na katerem bi moral veljati bodoči zaščitni zakon, je bilo mnenje, da bi moralo obsegati vsaj tistih 35 občin, na katerem so Slovenci zgodovinsko prisotni in ki gre od Kanalske doline do Milj-

skih hribov. Pri tem se seveda ne izključuje možnost postopnosti uveljavljanja določil zaščitnega zakona še zlasti v Videmski pokrajini, ne da bi pri tem na katerikoli način prejudicirali pravico Beneških Slovencev do zaščitnega zakona. Območje, na katerem naj velja zaščitni zakon mora določiti država in sicer v zaščitnem zakonu, pri tem je Budin ponovil predlog svoje stranke za sodelovanje manjšine v paritetni komisiji, ki naj izvajata zakonska določila. Tersar je s svoje strani omenil potrebo, da se območje veljavnosti, poleg onega, ki je določeno v členu 1 zakonskega osnutka razširi še na okraje Sv. Ivan - Lonjer - Katinara in Barkovlje - Greta - Rojan v tržaški pokrajini in na Podgoro v Goriški.

Na območju, ki ga predvideva zakon, bodo državljani slovenske narodnosti imeli pravico do rabe materinega jezika v osebnih in uradnih odnosih s krajevnimi upravnimi oblastmi ter na sodišču ter pravico, da prejema tudi odgovor v slovensčini. V pisnih odnosih pa bodo morali imeti pravico, da dobijo vsaj prevod pismenega odgovora v materinščini.

Za razliko od predstavnikov deželnega odbora, so bili slovenski deželni svetovalci mnenja, da je treba predpreiti slovenske gospodarske dejavnosti ter skrbeti za njihov razvoj. S tem v zvezi se je govorilo o možnosti črpanja sredstev iz državnega sklada za kreditiranje javnih ustanov (Cassa depositi e prestiti), še zlasti za stroške, ki jih bodo javne uprave imele v zvezi z dvojezičnim poslovanjem.

Vsi so izrekli svoje negodovanje sprito zavlačevanja odobritve zaščitnega zakona. Miloš Budin je s tem v zvezi dejal, da sodi že v tretjo generacijo Slovencev, ki čaka na zaščito. Civilna družba je v tem času dozorela za sprejem zakona, ki bi zaščitil Slovence in je pri tem bolj zrela od strank, ki izkoriščajo zaščitni zakon za ozke strankarske interese.

Prav tako enotni so bili vsi glede definicije »prebivalci slovenskega izvora«, ki velja v zakonskem osnutku Maccanico za Slovence iz Benečije. Treba je jasno povedati, da gre za Slovence, da je njihov jezik slovensčina, pa čeprav z arhaičnimi prvinami. Pri tem so se sklicevali tudi na mnenje skupine italijanskih slavistov, ki so jasno in nedvoumno povedali, da se v

Benečiji govori slovensko in da je vsako govorjenje o »Slovanih« reduktivno.

V zvezi s šolskimi vprašanji so Brezigar, Tersar in Budin izrazili potrebo po odpravi teritorialne omejitve iz zakona Maccanico, ki predvideva slovenske šole samo v tržaški in goriški pokrajini: ustanoviti jih je treba tudi v videmski pokrajini, in sicer javne šole s slovenskim učnim jezikom, treba pa je tudi priznati izkušnjo dvojezične šole v Spetru. Pri tem je treba upoštevati tudi potrebo slovenske šole po avtonomiji tako na upravnem področju kot kar zadeva kolegialne organe. Pri tem so tudi dopuščali postopnost uvajanja slovensčine v beneške šole.

Vsi slovenski predstavniki so bili seveda odločno proti kakršnikoli obliki preštevanja slovenske manjšine v Italiji, saj raven zaščite ne more biti odvisna od številčnosti neke narodnostne skupnosti. Slovenska manjšina je v očitnem neenakopravnem položaju do večinskega naroda in bi bilo vsako povezovanje priznavanja pravic s številčnostjo v nasprotju z ustavo italijanske republike in z načeli mednarodnega prava.

Popoldne so bili še na vrsti predsedniki goriške in videmske pokrajine ter predsedniki goriških skupnosti. Pri tem je treba omeniti dejstvo, da je predsednik gorske skupnosti Nediških dolin jasno povedal, v nasprotju s stališči Krščanske demokracije, stranke kateri sicer pripada, da so prebivalci Benečije Slovenci, da govorijo slovensko in da jih zato ni mogoče imeti za neakčne ne bolj identificirane »prebivalce slovenskega izvora«. Predsednik Kraške in Briške gorske skupnosti Pečenik in Corsi sta zahtevala čimprejšnjo odobritev zaščitnega zakona, ki naj bi bil v skladu z duhom in črko ustave italijanske republike v času, ko se Evropa združuje in odpira. Zaviranje odobritve zaščitnega zakona za slovensko narodnostno skupnost v Italiji prav gotovo ni v čast demokratični Italiji. Seveda sta navedla vse argumente, o katerih so jutraj govorili deželni svetovalci.

Ob koncu naj povemo še to, da bi prihodnji teden ožji odbor prve senatne komisije moral zaslišati tudi predstavnike slovenske manjšine ter predstavnike italijanskih nacionalističnih skupin. Kot kaže sedaj, bodo ta zasliševanja odložili za teden ali dva.

● Sen. Spetič

Prav Slovincem je zakon namenjen in bi torej njihovo mnenje moralo imeti večjo težo.

Drugi krog posvetovanj bi moral biti pred koncem meseca, nato pa bi morali pristopiti k vsebinskemu soočenju, sicer zakona o zaščiti tudi v tej mandatni dobi ne bo, Italija bo prišla v Evropo, ne da bi izpolnila njenih civilizacijskih pogojev.

Vsekakor je sedaj pomembno, da Slovenci s svojimi pobudami preprečimo poskuse podžiganja napetosti in dokažemo, da je civilna družba v naših krajih zdavnej dozorela za enakopravno sožitje.

● Gladio

začetka zapisana propadu. Ozračje v rimskih palačah je napeto, nihče ne bi rad bil malenkosten, vendar spodleti prav tistim, ki se najbolj trudijo. Danes bo Craxi povedal svoje mnenje, socialisti pa se na splošno sprašujejo, ali ni namen afere Gladio destabilizacija odnosov med strankami. Socialdemokrat Cariglia govori o krizanju interesov, katerih namen prav gotovo ni braniti državo. Republikanci bi radi točno vedeli, kaj je bila organizacija Gladio in če je vpletena v obskurne dogodke zgodovine republike.

Tajnik KPI Occhetto je v poročilu direktiji med drugim zavrnil očitke socialistov, da bodo komunisti izrabili afero Gladio kot jamstvo za njihov vstop v vlado. Odkrili smo, je dejal, da »veliki stavec« ni bila oseba, pač pa organizacija, ki je delovala proti naprednim silam, predvsem proti komunistom. »Nasprotujem vsaki preventivni oprostitvi takega političnega razreda, ki je deloval na podlagi strategije napetosti in ki je zlorabil in preusmerjal tajne službe in druge aparate,« je dejal Occhetto. Njegove izjave pa so izredno ostra ocena Cossigovih londonskih izjav, predvsem izgovora, da je bilo takrat »vse legitimno in da je napočil čas, da zapečatimo preteklost«, česar pa komunisti ne bodo dopustili.

G. R.

● Tisoč milijard

tudi na območjih, kamor težka mehanizacija še ni prispela.

Predsednik vlade Lojze Peterle pa je povedal, da so v ponedeljek ustanovili vladni koordinacijski odbor in da ministrstva po svojih pristojnostih že tehtajo vsak primer in načrtujejo ustrezne rešitve. Doslej so službe zelo dobro ukrepale in v danih možnostih izkoristile vsa razpoložljiva sredstva. Vlada je že sprejela vrsto konkretnih operativnih nalog. Povezala se je z zvezno vlado, s katero proučujejo možnost za solidarnostno akcijo. Z vsega sveta pa že prejemajo izraze solidarnosti in obljube pomoči. Doslej ugotovljena škoda dosega 8 - 10 milijard dinarjev (800 - 1.000 milijard lir), kar znese eno četrtno slovenskega lanskega celotnega narodnega dohodka. Škoda je torej ogromna, tako v absolutni številki, še večja pa je, če jo primerjamo s splošnimi zmogljivostmi slovenskega gospodarstva.

Član predsedstva Dušan Plut je opozoril na vrsto ekoloških vprašanj, ki jih je treba upoštevati pri ugotavljanju vzrokov, še zlasti pa pri načrtovanju dokončnih rešitev. Največja škoda je bila narejena na območju, kjer zaradi termoelektrarne propadajo gozdovi, težko je tudi vprašanje posledic meliorizacij in nenačrtnega reguliranja strug.

Razpravo je končal predsednik Milan Kučan z uvodno, splošno priznano ugotovitvijo, da so se ljudje čudovito odzvali in da so Slovenija, slovenska vlada in oblast res lahko ponosne na svoje ljudi. Odlično so se izkazale krajevne skupnosti in občine, skratka tejenška upravna mreža je delovala, leti tudi vse ustrezne službe, predvsem civilna zaščita. Prav tako je hitro in učinkovito reagirala slovenska vlada.

Predsednik je izrecno poudaril hiter odziv in pomoč, ki so jo napovedali slovenski zamejci, in posebej omenil napovedano zbirko slovenskega zamejstva v Italiji.

Sedaj je mogoče zagotoviti prioriteto ukrepanje, ki mora potekati v smeri, da bo imel vsakdo streho nad glavo, da bodo obnovljene infrastrukture in da se obnovi gospodarska dejavnost.

O vseh teh vprašanjih bo vlada podrobneje poročala slovenski skupščini, ki se bo na posebni seji sestala v četrtek.

Z včerajšnjega zasedanja Skupščine evropskih dežel v Benetkah Deželam je treba dati večjo težo pri gradnji nove svobodne Evrope

BENETKE — Glede bodoče ureditve Evrope, tudi v luči zadnjih zgodovinskih sprememb, se bje ostra bitka: na eni strani smo priče trajnim centralističnim težnjam osrednjih vlad, po drugi pa beležimo vse večje zahteve krajevnih uprav, ki se čutijo zaposlavljen, po čimvečji avtonomiji. Kar se na primer dogaja v Italiji, kjer je konflikt med krajevnimi upravami in rimsko oblastjo iz dneva v dan večji, je možno, da se bo ta odnos razširil na celotno novo Evropo: »center« želi prevladati nad »periferijo«, kar pa bi priredilo do tega, da bi bila ureditev Evrope po letu 1992 dokaj krhka, ker bi krajevna predstavništva ostala neuslišana.

Da bi zajezili te centralistične težnje je bilo pred petimi leti ustanovljeno Združenje evropskih dežel, ki trenutno združuje 135 evropskih področij (dežel, republik, landov, okrajev, kantonov in krajevnih avtonomij). To mlado združenje, tudi zaradi sprememb v vz-

hodni Evropi, je šele na začetku svoje poti. Ima sicer svoj statut, ki pa ga je treba spremeniti in posodobiti. Zaradi tega se je včeraj v Benetkah sestalo vodstvo tega organizma, ki mu že dve leti predseduje Carlo Bernini, bivši predsednik Dežele Veneto in sedaj minister za prevoze v Andreottijevi vladi. Že včeraj je napovedal, da po dogovoru s predstavniki ostalih članic organizacije in v pomanjkanju točnih pravil (nekateri mu očitajo, da kot predstavnik neke osrednje vlade, ne bi smel voditi takega organizma kot je Združenje evropskih dežel - na to mesto je bil sicer izvoljen, ko je bil predsednik Dežele Veneto) ostal na tem mestu še za eno mandatno dobo.

Sicer pa ni bil ta glavni problem včerajšnjega beneškega zasedanja. Govor je bil predvsem o statusu organizacije. Dogovorili so se, da bodo posamezne članice pisмено sporočile svoje predloge predsedstvu organizacije, katere

glavna skupščina se bo sestala 5. in 6. decembra v Strasbourgu. Na tej skupščini bo torej sprejet nov statut, pri čimer pa bo treba upoštevati - kot je bilo poudarjeno včeraj v Benetkah - kateri so najnujnejši ukrepi, ki jih je treba sprejeti in katere so naloge organizacije, ki jih bo treba upoštevati v naslednji fazi.

Po besedah predsednika Berninija si je organizacija v glavnem zastavila tri cilje. Na prvo mesto postavlja vstop in priznanje v Evropskem svetu. Kot drugo je pri Evropski skupnosti zahtevala, da bi spremenili rimske sporazume, da bi pač tudi ta organizacija vplivala pri gradnji nove Evrope. S tretjo zahtevo pa se je obrnila na KVSE (Konferenco za varnost in sodelovanje) s prošnjo, da bi bile članice organizacije upoštevane pri odločitvah evropskega značaja.

Na včerajšnjem beneškem sestanku so torej postavili temelje, na osnovi katerih bi se morala ta organizacija vključiti v proces gradnje nove Evrope.

ALEKSANDER SIRK



Carlo Bernini

Trije Koprčani na razstavi inovatorjev »Eureka 90«

KOPER — Včeraj so v Bruslju odprli že devetintrideseto svetovno razstavo inovacij "Eureka 90". Na tej najbolj znani mednarodni prireditvi inovacij, raziskovanja in industrijskega oblikovanja ter posodabljanja letos sodeluje okrog 30 držav. Med razstavljalci je tudi tokrat Jugoslavija, ki jo je v minulih letih trikrat zastopal inovator iz Kopra Božo Luzar, tokrat pa so se na razstavi predstavili Vid Brataševac z večnamenskim stojalom, Vinko Dobrila s posebnim vitlom za terenska vozila, Milan Kruljc z napravo za specifične meritve pod pritiski in ob prisotnosti plina metana ter Lucijan Gregorič s pulmo-free kapljicami za bronhialne težave. Kot zanimivost dodajmo, da so razstavljalci obalnega območja dobili 12 kv. m razstavnega prostora.

Koprčani, ki so na razstavi, bodo jutri predstavili obiskovalcem tudi drugo gospodarsko in turistično ponudbo regije, o sodelovanju pa se bodo pogovarjali tudi s predsednikom prireditelnega odbora Eureka g. Loriauxom.

DUŠAN GRČA

S seje izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze Pomen enotnosti ob avdicijah

ČEDAD — Zaenkrat je težko oceniti, kaj bodo za parlamentarno pot zaščitnega zakona pomenile avdicije, ki jih prireja ožji odbor senatne ustavne komisije. Pozitivni aspekt avdicij pa je nedvomno dejstvo, da so spodbudile Slovence k strnjenemu in enotnemu nastopanju. Tako je ocenil izvršni odbor SKGZ, ki se je sestel v Čedadu.

Izvršni odbor je pozitivno ocenil dejstvo, da so komponente slovenske narodnostne skupnosti znale tudi tokrat najti skupen jezik glede bistvenih vprašanj, ki zadevajo življenjske interese manjšine. Na pobudo Kraške gorske skupnosti so se namreč prejšnji teden predstavniki slovenskih komponent sestali z upravitelji gorskih skupnosti in izdelali skupen dokument v odgovor na osem osnovnih vprašanj, ki jih je ožji odbor zastavil vsem, ki so bili povabljeni na avdicije. Enotni nastop bo po oceni izvršnega odbora

SKGZ nedvomno imel svojo težo, obenem pa je to ponoven dokaz, da glede življenjskih vprašanj narodnostne skupnosti med Slovenci ni bistvenih razlik. To navaja k zmernemu optimizmu tudi za prihodnost. IO je nadalje pozitivno ocenil dejstvo, da sta komunistična in socialistična deželna svetovalska skupina izbrali kot svoja predstavnika, ki ju bosta zastopala na avdicijah, slovenska svetovalec.

O problemu zaščitnega zakona, pa tudi o odnosih z matično Slovenijo in o odnosih znotraj narodnostne skupnosti bo v kratkem razpravljaj tudi glavni odbor organizacije, ki se bo sestel 19. t. m. Osnova za razpravo bo poročilo predsednika Palčiča.

Sicer pa so bila vprašanja odnosov z Italijo, z matico in v narodnostni skupnosti rdeča nit, ki je povezovala vse točke na dnevnem redu ponedeljkeve

seje. Izvršni odbor je pozitivno ocenil drugi krog sestankov med Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo in Svetom slovenskih organizacij, na katerem je bil govor predvsem o skrbi za vse institucije vseslovenskega pomena, kot tudi za vzajemno podporo vsem slovenskim dejavnostim, ki so prav zaradi različnosti miselnih izhodišč jamstvo za bogastvo mnenj med Slovenci v Italiji in so zato bistvene važnosti za narodnostno življenje manjšine. Pozitivna je bila tudi ocena rezultatov srečanja predstavnikov manjšine s predsednikom predsedstva Republike Slovenije Milanom Kučanom in pozitivno je bil ocenjen obisk predstavnikov slovenske vlade s predsednikom Peterletom na čelu v videmski pokrajini. Slovenci v videmski pokrajini so nastopili kot osebek, kar nedvomno prispeva k njihovi uveljavitvi in je priznanje za doslej opravljeno delo. O pomenu obiska priča tudi poudarek, ki so ga dogodku dali italijanski mediji. V tem okviru je bilo tudi poudarjeno, da so organizatorji pravčasno in korektno obvestili vse pristojne dejavnike o programu obiska, ki je bil tudi z organizacijskega vidika dobro izpeljan kljub težavnim vremenskim razmeram.

Izvršni odbor je obžaloval dejstvo, da ob pomembnem seminarju o manjšinski problematiki, ki ga je prejšnji teden priredila tržaška univerza, ni bil k udeležbi povabljen noben predstavnik slovenske narodnostne skupnosti, čeprav ima manjšina ustanove, kot je na primer SLORI, ki znajo s potrebno strokovnostjo pristopiti k obravnavanju teh vprašanj.

Izvršni odbor se je na seji opredelil za aktivno solidarnost s Slovenijo, ki jo je v teh dneh hudo prizadela naravna ujma. V okviru organizacije bo oblikoval poseben odbor, ki bo skrbel za zbiranje pomoči.

V Kopru zadnje slovo od Miroslava Logarja

KOPER — Ljubitelji glasbe, znanci in prijatelji, prof. Miran Hafel za Glasbeno šolo Koper-Izola-Piran in Obalni oktet z žalostinkami ter velika množica so se včeraj popoldne na koprskem pokopališču poslovili od Miroslava Logarja, zaslužnega glasbenika in glasbenega pedagoga, čigar ime se je trajno vpisalo v generacijo uglednih slovenskih glasbenih delavcev med vojnama in še po drugi svetovni vojni, ki so delovali med tržaškimi in goriškimi Slovenci, pozneje pa v osrednji Sloveniji.

Miroslav Logar je umrl v Kopru, kjer je živel, v visoki starosti 93 let. Rodil se je 9. septembra 1897 na Opcinah. V Gorici je končal realko z maturo (1915), med prvo vojno pa še učiteljske v Brnu na Moravskem iz pedagoških predmetov. Še med študijem na goriški realki se je na Glasbeni šoli Glasbene matice v Trstu učil violine. Po maturi je do konca vojne poučeval na Moravskem, v letih 1919-21 je bil računski asistent pri deželni vladi v Ljubljani, nato se je vrnil v Trst in bil učitelj na Ciril-Metodovi šoli pri Sv. Jakobu (1921-30). V letih 1921-25 je študiral in dokončal študij violine z diplomom na tržaškem konservatoriju G. Verdi v razredu prof. Avgusta Jankoviča. Violino je nato poučeval na Kumarjevi Glasbeni šoli v Škedenju. Ko je Srečko Kumar dal pobudo za ustanovitev godalnega kvarteta, je rajni v njem igral violino skupaj s Karlom Pahorjem, violinistom Julijem Pavletičem in čelistom Kranjcem, umetniški vodja oz. mentor kvarteta pa je bil škedenjski skladatelj Ivan Grbec. Javno je kvartet nastopal na koncertih "Učiteljskega pevškega zbora", ki ga je ustanovil Srečko Kumar, in je z njim do Kumarjevega odhoda v Ljubljano gostoval po večjih krajih Primorske pa celo v Be-

netkah in Bologni. Pokojni se je še udeleževal sestankov Umetniškega kluba, ki ga je tudi ustanovil Srečko Kumar in v katerega so zahajali ugledni slovenski kulturni delavci kot Ivan Grbec, Josip Ribičič, Karel in Albert Širok, igralec Mario Sila, pevka Kraljeva in drugi. Vodil je tudi odsek tržaške glasbene šole GM na Opcinah za violiniste, kjer je organiziral in vodil majhen orkestralni ansambel.

Ko so fašisti Ciril-Metodovo šolo ukinili, se je pokojni umaknil v Jugoslavijo (1931); poučeval je na glasbeni šoli na Pljuju, na osnovnih šolah v pujski okolici in v Rogatcu, kjer ga je zatekla nemška okupacija. Pred njo se je zatekel v Ljubljano in do konca vojne delal pri Prehranjevalnem uradu. Po 1. 1945 je služboval v Nabrežini, krajši čas (1945-46) na Glasbeni šoli v Gorici, v letih 1946-49 je poučeval violino na učiteljski v Mariboru, glasbeno pedagoško delo pa nadaljeval v Portorožu in na glasbeni šoli v Kopru do upokojitve (1961). V brošuri "Stoji učilna zidana", ki je izšla ob stoletnici Ciril-Metodove šole, je njegova nekdanja učenka violine Pina Kalc-Peč v svojih spominih zapisala, da je bil Miroslav Logar izredno sposoben violinski pedagog in da so njegovi učenci, ki so nadaljevali študij violine na tržaškem konservatoriju, bili na njem za zgled strokovno pedagoške priprave drugim učencem. Njegove pedagoške ure, se spominja Pina Kalc-Peč, so bile pravo doživetje.

Ob smrti za slovensko glasbeno življenje v Trstu tako zaslužnega moža se tudi Glasbena matica klanja njegovemu spominu in izreka sinu Borutu, svojemu pedagoškemu sodelavcu za violino in vodji šolskega orkestra šole GM, in svojem globoko sožalje.

JOŽE KOREN

TPPZ bo gostoval v Zagrebu



Tržaški partizanski pevski zbor "PINKO TOMAŽIČ" bo nastopil 15. decembra na osrednji proslavi v počastitev dneva JLA v Zagrebu. V Domu JLA bo tudi razstava o njegovi bogati dolgoletni koncertni dejavnosti.

Poziv SSk in SSO za pomoč Sloveniji po neurju in poplavi

TRST — Ob izredni škodi, ki je nastala širom po Sloveniji zaradi hudih poplav in neurja, so razne ustanove, župnije in organizacije začele tudi v zamejstvu z nabirkami za pomoč prizadetim družinam.

Slovenska skupnost poziva vse rojake, naj velikodušno prispevajo v omejenih skladi, da bodo tako v stiski izkazali solidarnost preizkušenim rojakom.

Kdor želi, lahko nakaže svoj prispevek tudi preko Slovenske skupnosti, ki ga bo nemudoma predala Rdečemu križu Slovenije. Slovenska skupnost sprejema nakazila na poštni tekoči račun št. 10594349 z naslednjo oznako: Slovenska skupnost, Ulica Machiavelli št. 22, Trst. Darovalci morajo obvezno zapisati na položnico "ZA POPLAVE".

Svet slovenskih organizacij prav tako vabi rojake, da darujejo v sklad za pomoč prizadetim v poplavih v Sloveniji.

Denarna nakazila sprejemajo tako na uradništvu Katoliškega glasa v Gorici, Riva Piazzutta št. 18, kakor tudi na sedežu Slovenske prosvete v Trstu, Donizettijeva ulica št. 3. Urnik od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Na seminarju, ki ga je priredila Mladinska sekcija Slovenske skupnosti V Bohinju govor o Slovencih v tujini

TRST — Mladinska sekcija Slovenske skupnosti je v soboto, 20. oktobra, in v nedeljo, 21. oktobra, priredila v Bohinju dvodnevni interni seminar, ki se ga je udeležilo 23 članov iz tržaške in goriške pokrajine.

V soboto so spregovorili najprej predstavniki posameznih občin; analizirali so razne aspekte in probleme, s katerimi se vsak dan soočajo tako mladi kot vsa slovenska narodnostna skupnost. Posebno pozornost so namenili šolski mladini in njeni angažiranosti v javnem življenju, dotaknili so se najbolj žgočih vprašanj, ki neposredno ali posredno zadevajo celotno slovensko narodnostno skupnost v naši deželi, na vrsto so prišli tako problemi, ki so povezani z gradnjo sinhrotrona pri Bazovici, in zaskrbljujoče posledice, ki bi jih povzročil načrtovani kraški park; analizirali so tudi položaj Slovencev v Beneški Sloveniji in Kanalski dolini s posebnim ozirom na šolsko vprašanje ter prizadevanje slovenske narodnostne skupnosti v boju za globalni zaščitni zakon.

Udeleženci seminarja so nato obravnavali mednarodne stike z mladimi pripadniki evropskih narodnostnih manjšin, ki jih Mladinska sekcija SSk goji zlasti v okviru organizacije Mladine evropskih narodnostnih skupnosti. Veliko je bilo rečenega v zvezi s položajem Slovencev na Koroškem in Madžarskem, o sodelovanju v okviru Mladinskega Sveta Slovenije ter o novostih v političnem dogajanju v Sloveniji in drugih republikah Jugoslavije.

V nedeljo so udeleženci seminarja pozitivno ocenili dosedanje delovanje stranke SSk in poudarili njeno prizadevanje za enotno politično nastopanje vseh Slovencev v Italiji ne glede na njihovo ideološko opredeljenost. Prisotni so

tudi z mnogimi konkretnimi primeri ugotovili, da Slovenci, ki so prisotni v raznih italijanskih političnih strankah, čedalje bolj izgubljajo svojo politično težo, da vedno bolj prevladujejo vsedržavni strankarski interesi nad specifičnimi slovenskimi problemi, da je prav zato toliko bolj potrebna akcijska enotnost med vsemi Slovenci, ki bi morali nastopati vedno kot subjekt.

Ob zaključku seminarja so člani Mladinske sekcije SSk pripravili vrsto predlogov, ki jih bodo iznesli preko svojih izvoljenih predstavnikov v pokrajinske in deželne svete stranke SSk. Pripravili so nato enoletni delovni program, ki je precej zahteven in ki stremi predvsem k aktivnejšemu politično-informativnemu pristopu Mladinske sekcije SSk do višješolske mladine in tudi mladine, ki je že zaposlena. Za ta korak so se mladi pri SSk odločili predvsem zato, ker so prepričani, da slovenska manjšina brez svoje lastne politične moči ne more uspešno braniti svojih pravic in zagotoviti boljše bodočnosti celotne skupnosti; živimo pač v svetu, kjer se na žalost vse odloča na politični ravni.

V programu je še vrsta pobud, ki težijo k boljšemu spoznavanju in sodelovanju z nekaterimi slovenskimi in italijanskimi organizacijami tako v ožjem deželnem okviru kot na državnem in mednarodnem prizorišču.

Upeh letošnjega seminarja gre pripisati predvsem odzivu večjega števila novih članov, ki so s svojo prisotnostjo potrdili pravilnost dosedanjega delovanja Mladinske sekcije SSk in z doprinosom novih idej in predlogov dokazali, da jim ni vseeno, kakšna bo prihodnost slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in drog po svetu.

† Vsej slovenski javnosti sporočamo žalostno vest, da je v nedeljo, 4. t. m., v 71. letu starosti prežgodaj umrl

dipl. trg. Janko Urank

podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, dolgoletni predsednik Združenja staršev na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu

Pokojni je bil vse svoje življenje neutrudni bорец za pravice slovenske narodne skupnosti na Koroškem, posebno mu je bila pri srcu slovenska mladina, v katero je vlagal vse svoje upanje.

Koroški Slovenci se klanjamo spominu svojega velikega rojaka in zaslužnega narodnega delavca in ga bomo pospremili k večnemu počitku v petek, 9. t. m., ob 14. uri na pokopališču v Hodišah.

Narodni svet koroških Slovencev
Krščanska kulturna zveza

Na sestanku v Saležu so sprejeli tudi posebno resolucijo SSk proti zakonu o kraškem parku ki bi odtujil zemljo Slovincem

Slovenska skupnost je začela javno akcijo in nabirko podpisov proti sedanjemu usmeritvi deželne uprave FJK glede ustanovitve kraškega parka in v prid takšnega zakona, ki bo upošteval družbeno-gospodarski razvoj Krasa in specifične potrebe slovenskega prebivalstva. V tem okviru sta mladinska sekcija stranke in zgonska sekcija sklicali v občinski knjižnici v Saležu javno razpravo, na kateri sta sodelovala pokrajinski tajnik SSK Miro Opelt in odvetnik Jože Škerk.

Udeležence je najprej pozdravil tajnik zgonske sekcije SSK Joško Gruden, voditelj Mladinske sekcije David Slobec pa je uvodoma poudaril, da so se mladi v stranki odločili za to pobudo, ker jih je začudil molk ostalih slovenskih organizacij o vprašanjih kraškega parka. Dodal je, da je s tem v zvezi deželni svetovalec SSK Brezgarju uspelo prepričati deželnega odbornika Carboneja, da je umaknil prvotni zakonski osnutek in da sedaj pripravljajo novega. Kljub temu pa je jasno, da slovenski ljudje in Kraševci nimajo niti pri tem osnutku nobene besede in da obstaja huda nevarnost, da bomo Slovenci dejansko ostali brez svoje zemlje. Slobec je nato pozval vse Slovence k enotnemu nastopanju v obrambo svojega teritorija.

Misel načelnika mladine je povzel pokrajinski tajnik SSK Miro Opelt, ki je uvodoma dejal, da bi Slovenci brez zemlje ne bili več polnokrvna skupnost, ampak bi ostali zgolj jezikovna manjšina. Opelt je opozoril na dolgotrajno politiko razlašanja, ki je odvela Slovincem že ogromno količino zemlje, k temu pa je treba dodati še prodajo in razne vinkulacijske ukrepe, ki močno omejujejo razpoložljivost ozemlja. Opelt je bil kritičen tudi do nedavnega sporazuma za razlastitev zemlje pri Bazovici za gradnjo sinhrona in dejal, da SSK sporazuma ni podpisala. Glede kraškega parka pa je Opelt izjavil, da so prve akcije SSK pripeljale do umika prvega načrta, obstaja pa nevarnost, da bomo Slovenci dejansko »izrinjeni« tudi iz drugega. Pokrajinski tajnik je podčrtal predvsem dejstvo, da besedilo, ki je v pravi, dejansko odvzema pristojnosti Kraški gorski skupnosti in krajevnim občinskim upravam. Dežela bo namreč sestavila dokaj rigorozne zakone, ki bodo odločali o usodi zelo širokega ozemlja, ki bo šlo od kraškega dela dolinske občine po vsem pasu do Repentabra, Zgonika, velikega dela nabrežinske občine tja do Doberdoba. Krajeвне ustanove in KGS v tem okviru ne bodo imele pristojnosti, ampak bodo igrale vlogo policaja, ki nadzoruje spoštovanje že sprejetih določil. Skratka, imele bodo skrajno omejevalne pristojnosti.

Odvetnik Josip Škerk je prisotnim orisal dosedanje omejevalne zakone in osnutek in nato temeljna izhodišča, ki vodijo deželno upravo pri sestavljanju zakona o kraškem parku. Tudi Škerk je omenil dejstvo, da so umaknili besedilo, ki je združevalo tri deželne parke, med njimi tudi kraškega, in ki dejansko nimajo z naravnega in drugih vidikov prav nič skupnega. Deželna vlada pa od osnovne »filozofije«, ki ji narekuje novo ureditev Krasa, dejansko še ni odstopila. Pri tem je Škerk poudaril, da je osnovna napaka v tem, da KGS in druge krajeвне ustanove ne bodo imele besede pri upravljanju teritorija, ampak bodo le ne-močni »varuhi« sprejetih obvez. Le te pa bodo dokaj težke in obremenjujoče. Škerk je bil v svojem izjavljanju marsikdaj polemičen do deželne uprave, političnih sil in tudi do pisanja Primorskega dnevnika. Dejaj, da že obstajajo zakoni, ki močno omejujejo uporabo zemlje, omenil pa je tudi zakon o ocenjevanju posledic, ki ga imajo na okolje večje gradnje in posegi. Zakon, ki še ni stopil v veljavo, je znan pod italijansko kratico VIA. Škerk je bil do njega kritičen in je opozoril, da obstaja konkretna nevarnost, da Slovenci ne bomo več gospo-



darji na svoji zemlji. Skratka, ostali bomo nemočni lastniki, naše ozemlje pa bodo upravljali drugi.

Odvetnik Škerk je bil še ostrejši do načel, ki vodijo deželno upravo pri načrtovanju novega zakona o Krasu. Med drugim je dejal, da SSK pogojuje gradnjo v Sesljskem zalivu s širšim razvojem kraškega področja, skratka, SSK ne pristaja na to, da bi razvijali Sesljan, zapostavili pa Kras in njegove prebivalce. Škerk je nato omenil štiri negativna načela pri pristopanju k problematiki. V prvi vrsti je omenil negativno voljo, da bi z novim zakonom imeli kompetence nad Krasom drugi in ne Kraševci. Skratka, uporabo bi določala Dežela, kar dokazuje tudi drugo poglavje v pravilniku za uporabo teritorija. Tretja negativna točka je, da bi del kompetenc šel deželnemu gozdnemu uradu in njegovi tržaški direkciji. Tu ni nikakršnih garancij, saj v teh organizacijah ni nobenega Slovence. Četrta negativna točka pa je ta, da

naj bi za kmetijski načrt skrbela Pokrajina Trst, ki je že doslej pokazala malo zanimanja in premajhno znanje v korist razvoja kmetijstva.

Političnim ocenam in tehničnim razlagi je sledila razprava. Med različnimi mnenji pa je prevladalo prepričanje, da Slovenci nismo več pripravljeni na nadaljnje razlašanje zemlje in na omejevanje naših pravic nad lastnim imetjem, zato se zavzemamo za takšen zakon o Krasu, ki bo upošteval naše narodne, gospodarske, kulturne in urbanistične potrebe in zahteve. V tem smislu je izvenela tudi sprejeta resolucija proti »enostranskim ukrepom, ki ne bi upoštevali Krasa kot naravne in kulturne celote, ki ne bi priznavali enakopravnosti slovenskega jezika« in proti poskusom, »da bi odtujili slovenski narodni skupnosti teritorij, na katerem zgodovinsko živi«. (am)

Na sliki (foto Križmančič) z leve: Joško Gruden, Jože Škerk, David Slobec in Miro Opelt.

Pogajanja za obnovo pogodbe tečejo že deset mesecev Kovinarski delavci o razlogih za petkovo celodnevno stavko

Da bi pojasnili razloge za splošno stavko kovinarjev, ki bo ob vsedravnih manifestacijah v Rimu 9. novembra, so predstavniki stanovskih sindikatov FIM, FIOM in UILM in tržaški kovinarji včeraj dobesedno preplavili tržaške ulice z letaki v barvah italijanske zastave.

Tako kot za mnoge industrijske sektorje, so tudi za kovinarje v teku pogajanja za obnovo delovne pogodbe. Kovinarski delavci v Italiji okrog milijon in pol, pogajanja pa tečejo že več kot deset mesecev, ne da bi doslej zabeležila kakršenkoli uspeh. »Nismo ustavili vlakov, nismo blokirali avtocest in letališč, ker se kot državljani in porabniki zavedamo, da proizvajamo dobrine in storitve. Da je Italija na lestvici industrializiranih držav peta, smo v dobri meri prispevali prav industrijski delavci,« poudarjajo kovinarji, ki nato opisujejo svoje delovne pogoje: »Delamo 40 ur na teden, zaslužimo pa povprečno 1.250.000 lir.«

Kakšne so njihove zahteve? Tedenski urnik naj bi obsegal 37 ur in pol, mesečna plača naj bi se zvišala povprečno za 272 tisoč lir, odnose med sindikati in industrijo pa naj bi urejevala pogodba z natančno določenimi normami. V sindikalni platformi so med drugim tudi zahteve po večjih pravicah zaposlenih delavcev in torej po spoštovanju »človeka« kot tudi po zaščiti njegovega zdravja na delovnem mestu.

Center za raziskave in BIC zbujata zanimanje v SZ

Tehnološki parki, kakršen je Center za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah, bi lahko predstavljali pomemben dejavnik razvoja tudi v Sovjetski zvezi, ki se danes spopada z ogromnimi gospodarskimi težavami. To je prišlo do izraza tudi na mednarodnem posvetu, ki so ga pred dnevi priredili v Leningradu tamkajšnja Inštitut Ustinov in Politehnika ter družba Lara Engeniring iz Benetk pod pokroviteljstvom najvišjih sovjetskih oblasti na področju industrije, znanstvenega raziskovanja in visokošolskega izobraževanja.

Leningrajskega posveta so se med drugimi udeležili tudi predstavniki padriškega Centra za raziskave ter poslovno-inovacijskega centra BIC in družbe za pospeševanje industrije SPI s Tržaškega. Predstavili so svoje pobude in projekte, ki so med drugim v nekaj letih obrodili več stotin delovnih mest. Predsednik Centra za raziskave Romeo in voditelj družbe SPI Sfiligoi sta podrobneje spregovorila o »filozofiji«, ki vodi znanstvene in tehnološke parke ter napovedala večje sodelovanje med Centrom za raziskave in centrom BIC.

O zadnjem vprašanju bo v kratkem govor na srečanju, ki ga bosta predsednik Centra za raziskave Romeo in ravnatelj Sancin imela s predsednikom družbe IRI Nobilijem. Na sestanku bo govor tudi o možnostih, da bi se podjetja skupine IRI namestila pri padriškem centru. Sestanka se bo med drugimi udeležil tudi podpredsednik vsedravnega sveta za raziskave (CNR) in svetovalec ministra Rubertija za odnose z EGS Giuseppe Biorci, ki je bil nedavno imenovan tudi za podpredsednika Centra za raziskave pri Padričah.

Kljub mrazu, burji in okvari na semaforški mreži je bil včerajšnji dan v Terezijanski četrti neboleč

Najhujše je za nami in - med drugim - ni bilo niti tako hudo, kot so grozili nekateri. Govor je seveda o zaprtju Terezijanske četrti za zasebni avtomobilski promet, ki so ga Tržačani lahko »okusili« dejansko šele včeraj. Včerajšnji prvi efektivni delovni dan v tednu je bil namreč pravi preizkusni kamen za občinske načrte o omejevanju prometa v mestu. Po običajnem tržaškem zaspanem ponedeljku, ko je večina trgovin zaprtih, so včeraj mesto spet preplavile množice domačih in jugoslovanskih kupcev, trgovski potniki, kombiji za dostavo blaga trgovinam itd. Kljub pesimističnim in skeptičnim napovedim, pa je Trst precej dobro vzdržal prvi dan zaprtja Terezijanske četrti, in to kljub dejstvu, da so v jutranjih urah na nekaterih ključnih križiščih zaradi okvare na električni napeljavi odpovedali semaforji (popravili so jih v rekordnem času). Zagrizeni avtomobilisti, ki se niso hoteli odpovedati zasebnemu vozilu, so res imeli težave, tako s parkirnimi prostori kot z iskanjem ulic, ki so še odprte za promet. Prometni kaos v »odprtih« ulicah pa ni bil veliko večji kot običajno, tako da je končni obračun na splošno pozitiven: zunaj prepovedane četrti se je prometni kaos obdržal na običajnem nivoju, v zaprtih ulicah pa je bil zaradi čistejšega zraka in prijaznejšega videza ter odsotnosti pločevine položaj neprijetno boljši.

Zadnja ugotovitev velja verjetno predvsem za tiste, ki so itak navajeni iti v službo ali po nakupe peš ali z avtobusom, in sicer upokojenci, dijaki, gospodinjice itd. Manj zadovoljni so tr-

govci, ki se bojijo, da ljudje ne bodo več prihajali po nakupe v mesto, če ne bodo mogli parkirati avtomobila pred trgovino. Prav tako nezadovoljni so vsi tisti, ki se nočejo odpovedati svoji pravici do avtomobila, in to ne glede na dejstvo, da osebna pravica do avtomobila omejuje in krni pravico skupnosti, da se izogne stresu, živčnosti, izpušnim plinom...

Pomanjkanje parkirnih prostorov pa je včeraj marsikomu narekovalo, naj kljub vetrovnemu in hladnemu vremenu pusti avtomobil doma. Tako je včeraj dopoldne preplavila Trst prava množica pešcev, skoraj vsi avtobusi pa so bili nabito polni. Prevozno podjetje ACT si je v teh dneh nadelo »bojno opremo«, tako da je spravilo na ceste še deset dodatnih avtobusov, ki naj bi priskočili na pomoč v primeru, ko normalno število avtobusov ne bi preneslo navala potnikov. Včeraj teh avtobu-

sov vsekakor še niso spravili v promet, kar priča o dejstvu, da večina Tržačanov še nima velikega zaupanja v javna prevozna sredstva. Tudi včeraj je bilo namreč veliko lažje in hitreje vzeti pot pod noge kot stopiti na avtobus. Čakalna doba na avtobuse je dejansko precej kratka (od 5 do 10 minut na najpomembnejših progah, kot sta številka 10 in 19), škoda le, da voznika po mestu traja potem zelo dolgo. Tudi za to pa nosijo odgovornost v veliki meri avtomobilisti, ki parkirajo v drugi vrsti in pogosto ne spoštujejo preferenčnih pasov za avtobuse.

Uspeh občinskih načrtov bo torej konec koncev odvisen predvsem od avtomobilistov, ki naj bi svoja vozila uporabljali čim bolj racionalno. Pomanjkanje parkirnih v mestnem središču, ki bo povzročilo na začetku pravo zmedo, bo dolgoročno lahko celo spodbudilo ljudi, naj se v glavnem odpovedo avtomobilu. Za to pa je seveda

potrebna, kot smo zapisali že včeraj, učinkovitejša prometna politika v predmestju in zunaj mestnega središča. Kdor je primoran parkirati avtomobil v drugi vrsti ali na pločniku tudi pred domom, se zjutraj raje odpelje z njim, kot da ga pusti na milost in nemilost mestnim redarjem.

Neukrotljivi avtomobilisti se bodo prihodni teden sicer razveselili, saj bodo v ponedeljek v neposrednem mestnem središču odprli še eno parkirišče na plačilo, vendar bo tudi tu zelo malo prostora. Poleg tega pa izkušnje s parkiriščem v silosu pričajo o tem, da tržaški avtomobilisti neradi plačajo dodatne »davek«, zato da se lahko poslužijo avtomobila... V prihodnje bi bilo torej smotnejše odšteti denarce za mesečno vozovnico za avtobuse. Uspeh zaprtja mestnega središča bomo merili tudi na osnovi prodaje mesečnih vozovnic.

Gledališče Verdi nastopa po Istri

Občinsko gledališče Giuseppe Verdi je v teh dneh na turneji po istrskem polotoku. Orkester in zbor tržaške operne hiše sta namreč nastopila na Reki, medtem ko bo plesni ansambel jutri gostoval v Pulju.

Orkester in zbor sta bila v gosteh pri reškem gledališču Ivan Zajc. Pod vodstvom dirigenta Michaela Luiga sta izvedla skladbe »Gloria« Francis Poulenc ter »Vetrice di chiesa« in »Feste romane« Ottorina Respighija. Kot solistka je nastopila tudi znana sopranistka Milena Rudiferia, ki je žela vrsto uspehov v Italiji, Avstriji, Nemčiji, na Nizozemskem, v Belgiji, Švici, na Danskem, Norveškem in v ZDA.

Baletni ansambel pa bo jutri gost puljskega Istrskega ljudskega gledališča, ki je nastop tržaških baletnikov priredilo v sodelovanju z Ljudsko univerzo v Trstu in Unijo Italijanov Istre in Reke. Ansambel bo nastopil dvakrat, in sicer dopoldne in zvečer, obakrat pa se bo istrski publiki predstavil z baletoma, ki sta že požela velik uspeh v Trstu. Gre za »Sezone« Aleksandra Glazunova in »Pulcinello« Igorja Stravinskega. V Pulcinellovi vlogi bo nastopil znan baletnik Marc Renouard, za koreografijo obeh baletov pa je poskrbela Giuliana Barabaschi, ki je v Pulcinelli poudarila predvsem tradicijo »commedie dell'arte«.

Po besedah podpredsednika pustnega odbora Igorja Malalana naj bi bil tokrat še posebno bogat Na Opčinah se že krepko pripravljajo na jubilejni Kraški pust

Na Opčinah so se že začele priprave za jubilejni 25. Kraški pust. Openska pustna manifestacija je iz leta v leto dobivala nove vsebine ter se uveljavljala v sorazmerno pestrem tržaškem pustnem dogajanju. Vrhunec je prireditelj dosegla z letošnjim pustom, ko se je na Opčinah zbralo približno 12 tisoč ljudi. Kraški pust 90 je bil tako rekoč prelomen, ker je velikost predstavljenih vozov krepko presegla mere, ki so bile običajne za openski pustni sprevod. Pripravljalni odbor, ki ga sestavljajo predsednik Rudi Wilhelm, tajnik Vladi Kokošar, blagajnik Rudi Tavčer, Fulvia Berginc, Enrico Protti in Carlo Ferfolja, se je že nekajkrat sestel. O načrtih in delu tega organa smo se pogovarjali s podpredsednikom odbora Igorjem Malalanom.

»Ker bo tokratni Kraški pust jubilejni, namestavamo popestriti sprevod z nekaterimi gostovanji iz osrednje Slovenije. Če nam bo uspelo, bomo na Opčine pripeljali cerkniško čarovnico, ljubljanske mažoretke in morda še katero drugo pustno znamenitost. Poleg tega vse kaže, da se

bodo tokrat vaški pustni odbori še posebej potrudili, da bodo na sprevodu pokazali res vrhunske vozove in maske. Vse to terja določene spremembe pri organizaciji sprevoda. Na seji odbora smo že razpravljali o možnosti, da bi sprevod podaljšali tudi preko tramvajске postaje, tako da se vozovi ne bi več srečevali, kar je v prejšnjih letih, in še posebej lani zaradi velikosti vozov povzročalo precejšnje težave. Sicer pa bomo o tej stvari še razpravljali z oblastmi in z vaškimi odbori. Organizatorjem je tudi prišlo na uho, da so nekateri vaški pustni odbori že začeli z delom. Med njimi je tudi padriško-gropajski odbor, ki je lani s svojim Shuttlom poleg prvega mesta zasedel tudi polovico Opčin. Nepreverjene vesti nam dajo slutiti, da bomo letos doživeli veliki povratek Proseka in Kontovela. Poleg vaških odborov pa prireditelji toplo vabimo k udeležbi vse slovenske šole s Krasa in bližje okolice.«

Koliko pa stane prireditve?

»Sprevod in organizacija staneta seveda veliko. Izvedba prireditve ne bi bila mogoča, če nam

nebi priskočili na pomoč številni sponzorji, katerim se iz srca zahvaljujemo. Med naše najpomembnejše podpornike bi gotovo prištel Hranilnico in posojilnico z Opčin, Tržaško kreditno banko in Tržaško hranilnico CRT. Posebej bi se rad zahvalil Pokrajini Trst, ki je zmeraj konkretno podprla naše delo. Istega žal ne morem reči o tržaški občinski upravi: vsakič, ko smo zaprosili občinske upravitelje za pomoč, so nam odgovorili, da Občina nima denarja. Pri vsem tem pa je naravnost smešno, da so denar za nekatere tržaške pustne prireditve zmeraj staknili. O podpori, ki jo je Občina Trst dajala Miljskemu pustu, pa je boljše, da ne govorimo,« je dejal Malalan, ki je takole nadaljeval: »Ker bo letošnja jubilejna prireditve stala res veliko, svetujemo vaškim odborom, da naj si sami skušajo nabrati čimveč sredstev, ker bodo naše nagrade, ki sicer niso bile nikdar ravno velike, letos verjetno še manjše. Sicer pa še zmeraj upamo, da nam bosta dali Občina in Dežela nekaj podpore. V tem primeru

bomo skušali povečati nagrade kraškega kralja ter kraljice.«

Ali nameravate poleg sprevoda ob tej priložnosti organizirati še kako prireditve?

»Trenutno razpravljamo o možnosti, da bi organizirali fotografsko razstavo o Kraškem pustu. Poleg tega bodo na dan sprevoda odprte številne pustne osmice. Tokrat bi omenil osmico, ki bo odprta na Brdini od četrta naprej v novem Ljudskem domu krajeвне sekcije KPI. Poleg tega nam je Boris Devetak sporočil, da bo za 25. letnico Kraškega pusta izšla tudi prva kaseta priljubljene ansambla Happy Day. Vsekakor vabimo tudi ostale openske športne, kulturne in humanitarne organizacije, naj se z odborom dogovorijo za sodelovanje. Vse zainteresirane bi rad opozoril, da se naš odbor sestaja vsako sredo, ob 20.30, v Prosvetnem domu na Opčinah.«

WALTER ŠKERK

Po besedah beneškega sodnika Carla Mastellonija Arzenal, odkrit pri Nabrežini je bil last organizacije Gladio



Orožje, ki so ga karabinjerji odkrili pri Nabrežini

Če smo v prejšnjih dneh lahko le sumili, sedaj ni več dvoma: orožje in strelivo, ki so ju leta 1972 karabinjerji odkrili v kraški jami pri Nabrežini je bilo last tajne organizacije Gladio. Domnevo je včeraj potrdil beneški sodnik Carlo Mastelloni, ki se že vrsto let ukvarja s preiskavami o prevratništvu in o prekupevanju z orožjem. Po besedah sodnika Mastellonija je mogoče na osnovi doslej zbranega gradiva trditi, da je orožje, odkrito pri Nabrežini, sodilo v mrežo 139 tajnih skladišč Gladia.

Karabinjerji so orožje odkrili med 24. februarjem in 4. marcem leta 1972 v okviru daljše operacije, ki je trajala dobro leto. 24. maja so v majhni jami pri nabrežinski postaji našli tri zaboje, v katerih je bilo okoli 15 kilogramov plastika, 5 kg dinamita, pištoli s strelivom, eksplozivna zažigalna vrstica in drug material z navodili v francoščini, angleščini in italijanščini.

Nekaj dni pozneje, 4. marca, so karabinjerji med nadaljnjo preiskavo nedaleč od prvega skladišča našli še drugo z bombami, pištolami in žepnimi baterijami. Po tedanjih besedah preiskovalcev je do odkritja prišlo v okviru »akcije, ki je bila načrtovana na višji ravni«.

Dejstvo, da je najdeni arzenal sodil v mrežo skrivnih skladišč Gladia, odpira kopico vprašanj. Predvsem to, kdo je »na višji ravni« odredil tako

strog nadzor na Krasu in sistematični pregled vseh jam in votlin? Ali je kdo zasumil, da bi se tržaški prevratniki lahko polastili orožja in streliva v prevratniške namene? Ne gre namreč pozabiti, da se je po dokaj utemeljenih domnevah leto prej po spodletlem poskusu državnega udara nekaj časa skrival v Trstu »črni« princ Junio Valerio Borghese in da so se nekateri njegovi tržaški somišljeniki odpravljali v Rim, da bi mu pomagali, ko je prišel ukaz o »umiku«. Ali so bila navodila »višje ravni« povezana s tem?

Klobčič vprašan je še razpreda. Nekaj mesecev po najdbi orožja je blizu Nabrežine v skrivnostnih okoliščinah umrl mlad karabinjer slovenskega porekla. Vzroki in dinamika njegove smrti niso bili nikoli zadovoljivo pojasnjeni. Zakaj in po čigavem navodilu je karabinjer tedaj prežal v grmovju nad jamo, v kateri so se baje neznanci urili v streljanju? Ali je videl preveč?

Slika postane še mračnejša, če k temu dodamo atentat na slovensko šolo pri Sv. Ivanu, atentat na tri karabinjerje pri Petovljah, spodleteli poskus ugrabitve letala na letališču v Ronkah, v katerem je bil ubit videmski neofašist Ivano Boccaccio.

Da bo slika popolnejša, velja navesti še direktivo obveščevalne službe SIFAR iz leta 1964, po kateri bi morali vse nabornike slovenskega rodu nadzorovati in jim v vojski vsekakor ne zaupati delikatnih nalog.

Severovzhodna italijanska meja je bila še do pred nekaj leti meja, ob kateri je bil koncentriran največji del italijanske vojske in od koder so strategiji zavezništva NATO pričakovali morebitni napad. Zato je razumljivo, da je mreža Gladia, ki je imel kot glavno nalogo protigverilsko akcijo v primeru invazije »rdečih«, segala tudi na Kras. Vprašanje pa je - kar velja za vso Italijo - ali je bil Gladio vpleten tudi v drugačne igre, ki z njegovo ustanovno nalogo niso imele veliko skupnega. Politični in vojaški vrhovi trdijo, da ne. Dvom pa bo ostal, vse dokler ne bo prepričljivih odgovorov o še nepojasnjenem in neraziskanem dogajanju, ki je skoraj dvajset let okrvavljalo Italijo in tudi naše kraje.

VOJMR TAVČAR

Glede na izjavo njihovega svetovalca Bekarja Ali bo predstavnik zelenih »rešil« pokrajinsko upravo?

Glas svetovalca Zelene alternativne liste Alessandra Capuzza bo morda odločilen za odobritev proračuna tržaške pokrajinske uprave, kjer trenutno odbor KD-PSI-PRI-PLI nima za sabo potrebne večine. Petstrankarska koalicija se je po neuspehu razgovorov s Slovensko skupnostjo torej sedaj obrnila na zelene oziroma na eno izmed njihovih frakcij, da bi si zagotovila »rešitev« Crozzolijevega odbora. Pogajanja pa se obetajo precej težka, čeprav zeleni, kot kaže, v zameno za podporo ne zahtevajo neposrednega vstopa v upravo, ampak samo politična jamstva, da bo odbor pokazal večjo skrb za vprašanja zaščite okolja. Politično pomoč petstrankarski koaliciji je na ponedeljkovi seji tržaškega občinskega sveta zelo odkrito ponudil voditelj te zelene liste Maurizio Bekar, ki je med proračunsko razpravo povedal, da je treba z razširjenostjo sedanjih koalicij preprečiti nevarnost komisarjskih uprav, in torej predčasni volitev. Bekar se je očitno nanašal predvsem na Pokrajino in morda na Občino Milje, kjer tudi marsikdo »dvori« predstavniku zelenih, da bi le-ta podprl finančni proračun.

V proračunski debati sta se na ponedeljkovi občinski seji med drugim oglasila tudi komunisti Stelio Spadaro in Giorgio De Rosa. Zadnji je govoril predvsem o urbanističnih vprašanjih in o javnih delih, Spadaro pa je posvetil pozornost kulturi in muzejskim ustanovam v našem mestu. De Rosa se je zavzel za revizijo občinskega regulacijskega načrta, postopek pa bo moral po njegovem spremljati jasna in odkrita razprava o ciljih in o namenih tega zelo pomembnega projekta. Govoril je tudi o potrebi po obnovi poslopij, v katerih sta sedeža gledališč Verdi in Rossetti, ki sta občinska last. Proračunska razprava se bo nadaljevala v petek, o proračunu pa bodo glasovali predvidoma konec prihodnjega tedna, čeprav je notranje ministristvo medtem podaljšalo rok za odobritev finančnih dokumentov javnih uprav do konca leta.

Občinski svet pa je s široko večino glasov (vzdržala se je le Lista za Trst) odobril resolucijo v korist prostocarskih območij v tržaškem pristanišču. Dokument, ki so ga predložili komunisti, obvezuje župana Richettija, naj naredi ustrezne korake, da bo načrtovani zakon o obmejnih območjih predvideval posebne carinske olajšave za našo luko. Poslanska zbornica se je svojčas

izrekla za ovrednotenje prostocarskih območij, zakladno ministristvo pa je kasneje posredovalo celo vrsto pomislekov nad uместnostjo izrednih ukrepov za našo luko. O tem je med svojim nedavnim obiskom v Trstu govoril podtajnik Maurizio Sacconi (PSI), nanje pa je namignil tudi sam zunanji minister Gianni De Michelis.

Resolucijo je utemeljil pokrajinski sekretar KPI Nico Costa, med razpravo pa je prišlo do glasnih polemik posebno med socialisti in demokristjani na eni ter listarji na drugi strani. Predmet spora je bil plakat LpT (podpisala sta ga Cecovini in Camber), ki namiguje na neke nejasne posle v zvezi z luko in s projektom Polis. V debati se je oglašil tudi svetovalec SSK Aleš Lokar, ki je govoril o vlogi našega pristanišča v novih razmerah na mednarodnem prizorišču.

S. T.

V Miljah srečanje vodstev KPI in PSI

Miljska občinska uprava se pripravlja na težko proračunsko preizkušnjo. Takoj po predstavitvi proračuna so namreč predstavniki KD, ki je sestavni del večinske koalicije, jasno povedali, da v teh razmerah ne bodo podprli finančnega dokumenta. Pogajanja med zavezniki ne obetajo nič dobrega, zato se vztrajno govori tudi o novih političnih »rešitvah« oziroma o novih zavezništvi, ki naj bi rešila upravo pred komisarjem.

Včeraj sta se o teh vprašanjih pogovarjali delegaciji KPI-Lista Frausin in PSI, ki sta ju vodila pokrajinska tajnika Costa in Perelli. Delegaciji sta - kot piše v skupnem tiskovnem poročilu - izrazili potrebo po oblikovanju stabilne in kvalificirane uprave, ki bi zajamčila Občini Milje jasne programske smernice in predvsem učinkovito upravno poslovanje. V prihodnjih dneh so predvidena še druga srečanja med političnimi silami.

Cariniki so sicer delali, vendar samo v rednem delovnem urniku Na mejnih prehodih tudi včeraj veliki zastoji v tovrnem prometu



Po ponedeljkovi splošni stavki so včeraj cariniki tudi na mejnih prehodih tržaške pokrajine delali po običajnem urniku, kar med drugim pomeni, da niso opravljali nadurnega dela. Povsem razumljivo je, da niso pregledali vseh tovornjakov, ki so se v ponedeljek pridružili zbrani množici cestnih velikanov. Nastalega položaja seveda ni mogla izboljšati niti vest, ki je v večernih urah prišla iz Rima: na vsedržavni ravni so namreč preklicali že napovedani celodnevni stavki, ki bi v skladu s prej odobrenimi stališči morali biti v petek, 9., in v soboto, 10. novembra.

Kot kaže, so torej pogajanja na vsedržavni ravni ubrala pot sprave, vendar

dar pa preklcik dveh celodnevnihi stavki, ki je seveda spodbuden znak za ustrezno rešitev spornih vprašanj, še ni porok, da se bo kaotičen položaj na raznih mejnih prehodih razrešil v doglednem času.

Zaenkrat, kot zelo razvidno priča tudi zgornja slika (foto Križmančič), pa vznikom tovornjakov ne ostaja nič drugega, kot da si krajšajo čas, tudi z igranjem kart. V največjih škripcih so tuji kamionisti, predvsem iz vzhodnoevropskih držav, katerim ponavadi zelo malo plačajo za potovanje v tujino. Zato so v hudih denarnih škripcih, kadar pride do podobnih nepredvidnih večdnevnihi zastojev.

Na posvetu o »novi družbi starih« prikazali scenarij bodočnosti Za starostnike bo upokožitev lahko začetek druge kariere

Ljudje bomo živeli vedno dlje in boljše: starostniki bodo veliko bolj zdravi, aktivni, ekonomsko samostojni in razgledani kot doslej, zato je nujno, da postanejo v večji meri protagonisti svojega življenja in bodočnosti. Resnica je zaenkrat manj rožnata, še veliko je namreč upokožencev, ki živijo v bedi in osamljenosti ali zavrženi v raznih zavodih, toda scenarij »nove stare« družbe, kot jo napoveduje krivulja demografskega gibanja, se kaže v teh obrisih. S temi ugotovitvami je deželni odbornik za zdravstvo Brancati včeraj zaključil dvodnevni posvet o »Družbenih spremembah in družbi ostarelih«, ki so ga na tržaškem velesejmu priredili fakulteta za politične vede pri Univerzi Trst, oddelek za sociologijo Univerze v Bologni, sociološki oddelek z Univerze Washington v ZDA v sodelovanju z goriškim sociološkim inštitutom ISIG.

V svojem posvetu je Brancati povzel tudi temeljne ugotovitve okrogle mize, katere so se poleg njena udeležili še vidni raziskovalci in docenti sociologije ter deželna odbornica za skrbstvo Lamberti-Mattiolijeva. Ker se ostareli del prebivalstva številčno vedno bolj veča (naša dežela in Trst sta v tem smislu pravi laboratorij) in marsikje že prevladuje nad določenimi starostnimi pasovi, ne gre starostnikov jemati kot marginalen družbeni odsek, ampak vso problematiko, ki je v zvezi z njimi, postaviti v ospredje, predvsem z globalnim gledanjem na odnose med generacijami. Družba se mora torej spremeniti, z njo pa tudi kultura in organizacija storitev.

Glede storitev sta oba deželna odbornika poudarila, da morajo biti predvsem kvalitetne in integrirane, saj so zahteve starostnikov odvisne od primera od primera. Lambertijeva je poudarila, da bo kljub klestenju državnih prispevkov Dežela omogočila uresničitev socialnih načrtov, med katerimi je omenila pomoč na domu in družini, za starostnike, ki niso samostojni, pa dostojne bivalne strukture. Posebno pozornost bo deželna uprava namenila tudi ustrezni pripravi osebe. Tudi Brancati je spregovoril o načrtih Dežele za starostnike, pri tem pa poudaril, da je treba - poleg institucionalnih posegov - ovrednotiti vlogo družine in prostovoljcev, predvsem pa kulturo solidarnosti.

Prehod od skrbstvenega pristopa k učinkovito organizirani mreži služb ni enostaven nikjer, niti v ZDA. O tem je na okrogli mizi včeraj spregovorila ameriška sociologinja Rhonda Montgomery, ki pa je v isti sapi poudarila, da je ta edina pot za doseg kvalitete življenja, pa naj bo starega ali mladega človeka. Sicer pa to starostniki že vedo, saj so si marsikje (tudi v Trstu) že organizirali svoje univerzitetne tečaje, kulturne in športne klube, potovanja, izlete. Res, predpogoj je, da so zdravi, toda kot je poudaril prof. Ardigò, se drugačen odnos do »sivih las« začneja že v otroški dobi, z zdravim načinom življenja in željo po lastnem izpopolnjevanju. Za zdravega in kulturno razgledanega človeka je namreč lahko upokožitev le začetek druge kariere.

Manj možnosti za zaposlovanje mladih delavcev

Minister za delo Donat Cattin je sredi oktobra s posebnim odlokom ne pričakovano ukinil pogodbe za usposabljanje ob delu, ki so dale možnost mnogim mladim, da se zaposlijo v tovarnah. Samo v naši pokrajini je spričo tega sklepa izgubilo možnost zaposlitve 175 deklet in fantov, ki so bili na posebnem seznamu tukajšnjega Urada za delo in Zveze industrijcev.

Proti odloku so takoj ostro nastopile sindikalne organizacije, včeraj pa so se oglasili tudi industrijci, ki pravijo, da predstavlja ministrov sklep hud udarec za tukajšnjo gospodarsko stvarnost. Samo v letošnjem letu so na osnovi teh pogodb v tržaških obratih zaposlili 570 mladih delavcev, ki sicer ostanejo v službi, njihova usoda pa je precej negotova.

Urniki avtobusa Prosek-Katinara

Bralce obveščamo, da vozijo avtobusi št. 39/, ki povezujejo Prosek z bolnišnico na Katinari (in peljejo skozi Opčine, Trebče, Padrice in Bazovico), po naslednjem urniku:

ob delavnikih:
- odhod s Proseka ob 17.20
- odhod s Katinare ob 19.15

ob nedeljah in praznikih:
- odhod s Proseka ob 10.50
- odhod s Katinare ob 12.40.

Izjava zadruga Vesna o požaru v njenem poslopu

Člani upravnega odbora zadruga Vesna iz Milj so se sinoči sestali in preučili stanje po požaru v poslopu, ki je zadržala last. V tej zvezi izražajo svojo prizadetost nad tako podlim dejanjem, da katerega sicer ne menijo, da bi bilo političnega ali narodnostnega značaja, ker za to ni nobenega razloga. V izjavi pravijo, da so odnosi s prebivalstvom in s sorodnimi kulturnimi, družbenimi in političnimi organizacijami bili vedno korektni, prijateljski in osnovani na medsebojnem razumevanju, strpnosti in sodelovanju. Upravni odbor nadalje izraža hvaležnost vsem organizacijam, ki so ob tej priložnosti izkazale solidarnost. Vsekakor pa dogodek ne bo ustavil zadruga in tudi ne bo strl volje in narisanja za nadaljnje delovanje v korist slovenske narodnostne skupnosti v miljski občini.

V prometnih nesrečah ranjena pešakinja in mlad motorist

Sinoči okoli 20. ure sta se na različnih koncih Trsta pripetili dve resnejši prometni nesreči, o katerih pa smo do zaprtja redakcije dobili malo točnejših podatkov.

V nesreči, do katere je prišlo v Ul. Ponziana, je bila ranjena Francesca Vidak, ki stanuje nedaleč od prorišča nesreče, in sicer v Ul. Ponziana 18. Medtem ko je prečkala ulico, jo je podrl motorist. Francesco so odpeljali v otroško bolnišnico Burlo Garofolo in jo sprejeli na ortopedski oddelek.

Na ortopedski oddelek Glavne bolnišnice pa so pripeljali motorista, ki se je ponesrečil na začetku Ul. Giulia. V nesrečo so bili vpleteni štirje avtomobilisti in motor, ki ga je upravljal 23-letni Stefano Creci iz Ul. Cologna 66. Zaradi številnih poškodb se bo moral Creci zdraviti 40 dni.

Trije albanski državljani kradli hrano v marketu

Včeraj popoldne so zasačili tri albanske državljane, ki so kradli hrano v marketu PAM. Ukradeni blago so skrili pod usnjene suknjiče in se izmuznili iz veleblagovnice. Vendar pa je njihovo početje opazil eden izmed čuvajev, ki je nadziral dogajanje v marketu. Zato so trem moškim sledili in jih ustavili v bližnji ulici. Po kratki preiskavi so ugotovili, da so trije albanski državljani skušali ukrasti nekaj prehranbenih izdelkov v skupni vrednosti 35.000 lir. Trojico so izročili agentom urada za tuje pri tržaški kvesturi.

Kot so dejali preiskovalci, včerajšnji dogodek ni več izjema: albanski državljani, ki so prišli v Italijo, so namreč velikokrat brez denarja, ko ne dobijo ali ne prejemajo več podpore, ki jo predvideva zakon Martelli.

Podreccove lutke doživele topel sprejem tudi pri mehiški publiki

Podreccove lutke so vžgale tudi domišljijo mehiških otrok in odraslega občinstva. Od 13. do 25. oktobra so namreč lutke »nastopile« v šestih mehiških mestih, kjer so doživele res edinstven sprejem. Občinstvo in kritika sta povsod zelo ugodno ocenila predstavo, ki je tudi v Trstu imela velik uspeh. V Mehiki je tržaška lutkovna skupina nastopila z lansko lepljenko »Varietà«.

Po vrnitvi v Trst pa se je skupina začela pripravljati tudi na tržaško in italijansko sezono, saj bo v kratkem začela turnejo po Italiji s predstavo »Il viaggio incantato« po besedilu Furia Bordona in z glasbo Angela Branduardija, ki so jo v našem mestu predstavili že lani. V Trstu pa bodo postavili drug Bordonov tekst, in sicer »In confidenza siamo marionette«, ki bo na zabaven način orisal zgodovino lutkovnega gledališča in razkril skrivnosti lutk, ki se na odru gibljejo skoraj tako kot ljudje.

Izšla je četrta številka revije »Messaggi Registrati«, ki jo izdaja zadruga Rosselli in ki prinaša članke s kulturno problematiko in - kot piše v uvodniku Gianfranco Carbone - izhaja iz humanističnega in znanstvenega vidika. Iz prvega prinaša revija intervju s profesorjem Randacciom, več pa je člankov s področja umetnosti, kot npr. intervju z intendantom gledališča Verdi Giorgiom Vidusom in z De Incontrero ter prispevki likovnih kritikov Marie Campitelli, Roberta Vidualja in Pie Frausin. Književnost zastopa srečanje s pisateljem Fulvium Tomizom, kulturno politiko pa članka Giorgia De Rose in Alessandra Perellija.

Srečanje z zborom Fran Venturini od Domja

Preskromne gmotne možnosti ovirajo toliko načrtov in želja

Z moškim pevskim zborom Fran Venturini od Domja, ki ga vodi Ivan Tavčar, smo se srečali na njegovem prvem uradnem nastopu v letošnji sezoni v soboto 20. oktobra, ko so se v Boljuncu pobratili tamkajšnji bivši borci z borci Notranjskega odreda in 8. Levstikove brigade.

Pevci so lepo izvedli svoj program in tudi število nastopajočih nas je ohrabilo, da smo jim po nastopu čestitali in se hkrati pozanimali, kako si pevcu zamišljajo novo sezono, kakšne so njihove želje in upanja.

»Novo sezono smo začeli že 12. septembra, in sicer z rednimi vajami, ki potekajo v kulturnem središču Tone Ukmar pri Domju,« nam je povedal Lojze Krmeč, eden tistih pevcev, ki že od njegovega nastanka vestno sodeluje pri zboru. »Medtem smo imeli še nekaj nastopov, na žalost na pogrebih domačinov, na katere smo bili močno navezani, tako da je bilo naše petje seveda zelo prizadeto.«

Po nastopu v Boljuncu imajo pevcu od Domja v načrtu še razne nastope, srečanja, gostovanja, proslave, itd. »Ob dnevu mrtvih smo peli pred spomenikom padlim, ki stoji pred našim sedežem pri Domju. Medtem imamo že povabilo za gostovanje v Škofji Loki, ki naj bi bilo nekje konec novembra. Če bo do tega koncerta prišlo, imata prav gotovo največje zasluge bivši prvak ljubljanske Opere Ladko Korošec in njegov prijatelj in sodelavec Lojze Kresč. Upamo, da bo do tega gostovanja gotovo prišlo in da bomo na njem nastopili skupaj s pevskim zborom Loški glas iz Zagorja ob Savi, s katerim smo tudi pobrateni.«

Potem vabi zbor na nastop tudi župnik Kosmač iz Ricmanj. Nastop bi bil v cerkvi. »Saj nismo še nič določenega rekli, a vendar so vse bolj pogosti nastopi zborov v cerkvah, ki so zelo

akustične in torej za zборе in njihov natop zelo primerne.«

Seveda se zbor pripravlja tudi za nastop na reviji pevskega zborov Primorska poje. Za ta nastop študira sedaj tri nove pesmi, dve slovenski narodni in eno rusko.

»Kot smo omenili, imamo dolgoletne prijateljske in tovariške stike z zborom Loški glas in smo z njim pobrateni. Sedaj so bili oni, ki so nas že trikrat gostili. Na vrsti bi bili mi, da jim vrnemo gostoljubje in jih povabimo k nam. Prav tako smo dolžni, da povabimo italijanski zbor La Corale del Reno iz Marzabotta, s katerim smo tudi pobrateni. Ovira so le veliki stroški. Toda nekako bomo morali to zadevo rešiti, ker nas resnično vežejo tesni prijateljski stiki.«

Tudi vabil prejme zbor med sezono kar precej. Tako meni, da da bo tudi v tej sezoni. »Vse je pač povezano s stroški. Društva nimajo dovolj denarja, a volje je, da da bi prišlo do čim tesnejšega sodelovanja in do večjega števila medsebojnih nastopov.«

»Pa še mlade bi želel pohvaliti. Imamo jih sicer bolj malo, a tisti, ki so, so pridni in so že veliko prispevali, da se je kvaliteta zbora dvignila. Če bi jih lahko pritegnili še več - in nekaj jih je že obljubilo, da se nam bodo pridružili - potem bi bili vsi zelo zadovoljni.«

Kot primer navezanosti na zbor nam je Lojze Krmeč navedel Sergija Ferlugo, ki že vrsto let dela pri podjetju Fiat v Bologni. Ker ne more na vaje k Domju, se je povezal z zborom iz Marzabotta, kjer redno vadi. Ko pa mu uspe priti domov, se pridruži svojemu matičnemu zboru in če mu je le mogoče, z njim tudi nastopa.

»V novo sezono stopamo polni želja in upov. Želimo si, da bi nam načrti uspeli in da bi nam ostali zvesti tako pevcu kot tudi občinstvo.«

NEVA LUKEŠ



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

gostuje

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE - Nova Gorica

Niccolò Machiavelli

MANDRAGOLA

Režija: GEORGIJ PARO

V petek, 9. t. m., ob 20.30 abonma RED A in D
v soboto, 10. t. m., ob 20.30 abonma RED B, E in F
v nedeljo, 11. t. m., ob 16. uri abonma RED C in G

Zaradi povečanega števila abonmentov prosimo abonente mladinskih redov, da se držijo objavljenega razporeda, vse druge pa, da se o morebitnih spremembah dogovorijo na blagajni Kulturnega doma, tel. 734265.

Ivan Cankar

HLAPCI

Režija: BORIS KOBAL

DANES, 7. t. m., ob 16. uri abonma RED H

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1990/91

Danes, 7. t. m., ob 16. uri (red središnji) Pirandellovega HENRIKA IV. v režiji Marca Sciacalunge. Nastopajo Giulio Bosetti, Marina Bonfigli, Camillo Milli in Edoardo Siravo. V abonmaju odrezek št. 1. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Ponovitev jutri, 8. t. m., ob 20.30 za red četrtak.

VERDI

Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

Nocoj ob 20. uri (red C) deveta ponovitev Mozartove opere DON JUAN. Dirigent Wolfgang Rennert, režiser Francesco Giraldo.

Jutri, 8. t. m., ob 11. uri in 19.30 bodo v gledališču Verdi na sporedu baletna predstava, ki jih predstavlja baletna skupina gledališča Verdi v organizaciji Ljudske univerze v Trstu in Unije Italijanov iz Istre in Pule ter v sodelovanju z Istrskim ljudskim gledališčem iz Pule.

LA CONTRADA -

Gledališče Cristallo

Pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Nocoj ob 20.30 bo na odru ponovitev komedije Francesca Macedonia in Nini Perne »Quela sera de febraio...«, igrajo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio.

Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti.

Gledališče za mladino

Danes, 7. t. m., ob 10. uri bo v gledališču Cristallo prva predstava za mladino z naslovom NEVE BIANCA, ki jo je napisala in režirala Luisa Crismani. Igrata Giorgio Amodeo in Liciana Decanena. Ponovitev jutri, 8. t. m., ob 10. uri.

GLEDALIŠČE V UL. ANANIAN

L'Armonia - gledališke skupine

V petek, 9. t. m., bo prva predstava v abonmaju. Predstavili se bodo I Commedianti z delom LA LOCANDA DE L'OMOLO LVATICO, ki jo je Edda Vidiz povzela po Goldonijevi komediji »La bottega del caffè«.

prispevki

V spomin na dr. Jožefa in Francko Dekleva ter na njune drage daruje N. N. 10.000 lir za Glasbeno matico.

Namesto cvetja na grob Emilije Škabar darujeta družini Škabar (Repen 135) in Peric (Šempolaj 44) 40.000 lir za repen-tabsko cerkev.

V spomin na Otilijo Černjava darujeta Mira in Danijel Zavادلal 20.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na Ivana Bana darujeta Zdenka in Mira Starc 20.000 lir za ŠD Kontovel.

Namesto cvetja na grob Emilije Škabar darujeta Alojzija Purič (Repentabor 13) 20.000 lir, Bertolino (Repentabor 69) 10.000 lir, Suc (Repentabor 171) 20.000 lir, Stulle (Col 40) 15.000 lir, Hrovatič (Col 40) 10.000 lir, Hmeljak (Repentabor 77) 10.000 lir, Škabar (Repentabor 106) 20.000 lir, Škabar (Repentabor 137) 20.000 lir, Bertolino (Repentabor 29) 10.000 lir, Škabar (Repentabor 74) 10.000 lir, Škabar-Rebecchi (Repentabor 30) 30.000 lir, Škabar (Repentabor 45) 10.000 lir, Forza (Repentabor 136) 30.000 lir, Gustin (Repentabor 141) 15.000 lir, Doljak (Repentabor 11) 30.000 lir, Guštin (Repentabor 88) 15.000 lir, Gomizelj-Škabar (Repentabor 32) 15.000 lir, Grisonič (Repentabor 62) 30.000 lir in Milič (Repentabor 49) 15.000 lir za repen-tabsko cerkev.

V spomin na Mitkoto, ob 11. obletnici smrti, darujeta Stanka in Riko 50.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk.

V isti namen darujeta nona Nada 50.000 lir in nona Meri 50.000 lir.

50-letniki iz dolinske občine darujejo 550.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk.

V spomin na Vittoria Carlja darujeta Valerija in Aleksandra 20.000 lir za godbo Viktor Parma iz Trebč.

Namesto cvetja na grob pok. Vittoria Carlja darujeta Valerija in Aleksandra 20.000 lir za popravilo Ljudskega doma v Trebčah.



GLASBENA MATICA

TRST

Koncertna abonmajska sezona 1990/91

Jutri, 8. t. m., ob 20.30 v stolnici sv. Justa v Trstu

HUBERT BERGANT (orgle)

Na sporedu dela C. Francka

koncerti

VERDI

Koncertna sezona 1990/91

Pri gledališču Verdi so v teku vpisovanja novih abonmajev za koncertno sezono 1990/91.

Jutri, 8. t. m., ob 20.30 (red A) enkratna izvedba koncerta TRŽAŠKEGA TRIA. Na sporedu bodo Brahmsove in Beethov-nove skladbe.

Diskoteka Mandracchio

Jutri, 8. t. m., ob 21. uri bo na sporedu koncert tržaškega glasbenika SILVIA DONATIJA.

Danes doktorira iz slovenščine na videmski univerzi

VIDA DOLHAR

Čestitajo ji

mama ter brata z družinama

Ob rojstvu prvorojenke

TJAŠE

čestitata Nevi in Edvinu

ŠD Primorec in sekcija KPI
Z. Kralj iz Trebč

ACCADEMIA ARTI APPLICATE

prireja v Trstu

na svojem sedežu v Ul. Diaz 6

naslednje

TEORETIČNO-PRAKTIČNE TEČAJE:

ZA ARANŽIRANJE IZLOŽB

tehnika razstavljanja

izložbena psihologija

umetnost kompozicije itd.

ZA DIZAJN, SLIKANJE IN REKLAMO

dizajn, slikanje, grafika itd.

ZA NOTRANJO OPREMO

načrtovanje opreme - pohištva

- studia in delavnice itd.

ZA RISANJE STRIPOV

tečajji bodo potekali

v popoldanskih in večernih urah,

število udeležencev pa bo omejeno

ZA PODROBNEJŠE INFORMACIJE

telefonirajte

na številko (0432) 505971

ali pridite osebno v Ul. Diaz št. 6

menjalnica

ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1118,550	1105.—	Japonski jen	8,763	8,500
Nemška marka	751,800	740.—	Švicarski frank	893,040	880.—
Francoski frank	223,920	220.—	Avstrijski šiling	106,758	105.—
Holandski florint ...	665,970	658.—	Norveška krona	192,630	188.—
Belgijski frank	36,492	35.—	Švedska krona	201,250	198.—
Funt šterling	2203,700	2170.—	Portugalski eskudo .	8,549	11.—
Irski šterling	2012,700	1970.—	Španska peseta	11,979	800.—
Danska krona	196,510	190.—	Avstralski dolar	884.—	100.—
Grška dramma	7,375	7.—	Jugoslov. dinar	—	—
Kanadski dolar	966,150	900.—	ECU	1552,450	—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

razne prireditve

KD Ivan Grbec - Škedenj, Ul. di Servola 124 priredi v nedeljo, 11. t. m., od 17. ure dalje MARTINOVANJE. Ob 18. uri nastop MPZ Ciril Kosmač iz Kopra, dirigent Jože Biščak. Vljudno vabljeni!

izleti

Turistična agencija Marko Polo organizira od 28. novembra do 2. decembra izlet v Rim, Neapelj in Pompeje. Za informacije telefonirati od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure na tel. št. (003865) 62742.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet v Postojsko jamo. Tel. na št. 360324.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 7. novembra 1990

BERTI

Sonce vzide ob 6.53 in zatone ob 16.44 - Dolžina dneva 9.51 - Luna vzide ob 21.02 in zatone ob 12.02.

Jutri, ČETRTEK, 8. novembra 1990

BOGOMIR

PLIMOVANJE DANES: ob 0.35 najvišja 24 cm, ob 5.29 najnižja -1 cm, ob 11.01 najvišja 33 cm, ob 18.23 najnižja -48 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 10,2 stopinje, zračni tlak 1023,4 mb, narašča, veter 20 severovzhodni s sunki 41 km na uro, vlaga 52-odstotna, nebo skoraj jasno, morje razgibano, temperatura morja 16,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea Steffilongo, Claudia Ciani, Alessandro Bernes, Daša Ukmar, Ambra Bigot, Stefano Mancini, Alice Benedetti, Demetrio Bertocchi, Giulia Marega, Giacomo Dallapé.

UMRLI SO: 75-letna Nicoletta Accardi por. Criscione, 84-letni Mario Veronese, 88-letna Maria Grubissa, 65-letni Virginio Trovo, 79-letni Angelo Flego, 88-letna Wanda Gabsersich, 82-letna Santina Stupar vd. Lauri.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 5.,

do sobote, 10. novembra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razna obvestila

ZSKD: Mavrica misli - vez med ljudmi. Pod tem geslom sklicuje Zveza slovenskih kulturnih društev - Trst, Gorica, Videm - 28. redni občni zbor v soboto, 17. novembra, v mali dvorani Kulturnega doma ob 14.30 v prvem in ob 15. uri v drugem sklicanju.

Jezik in kultura - Neločljivi binom. Še se je mogoče vpisati v tečaj slovenskega jezika za začetnike - vmesna raven in za vpeljane - konverzacija. Zainteresirani se lahko obrnejo na tajništvo Italijanske ustanove za spoznavanje slovenskega jezika in kulture, Ul. Valdirivo 30, II. nadstr., urnik od 17. do 19. ure, tel. 761470.

60-letniki z Opčin, od Banov in od Ferlugov. Zbirališče slavlencev, 60-letnikov, bo v soboto, 10. t. m., ob 10. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. S seboj prinesite potni list ali prepustnico, ker bomo okroglo obletnico praznovali v Sloveniji. Vrnitev zvečer.

razstave

V galeriji Juliet's room v Ul. della Guardia 16 je na ogled razstava slikarke PATRIZIE DEVIDE.

V galeriji »Piccola arte« v Ul. Bernini 4 (Trg Sansovino) bo do 13. t. m. odprta razstava NEREA VENIERA. Urnik: 9.30-12.00, 16.00-19.00, ob nedeljah in praznikih 10.00-13.00.

V galeriji Tommaseo v Ul. del Monte 2/1 bo do 20. novembra na ogled razstava GIORGIA COLOMBANIJA. Urnik: od torka do sobote od 17. do 20. ure.

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V VIII Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v bivšem anglikanskem templju pa je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V galeriji Nadie Bassanese na Trgu Giotti 8 je do 24. novembra odprta razstava z naslovom »Leo Castelli post pop artists«. Na ogled so risbe in grafike od šestdesetih let do danes, razstavljajo pa Richard Artschwager, Ed Rosch, Ellsworth Kelly, Robert Morris, Bruce Nauman, Richard Serra in Keith Sonnier. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

Na sedežu Trgovinske zbornice - Ul. S. Nicolò 7 - II. nad - bo do 10. novembra na ogled razstava slikarja FERNANDA DE FILIPPIJA. Urnik: ob ponedeljka od petka od 10.00 do 12.30 in od 15.30 do 19.00.

V galeriji Torbandena, v Ul. Torbandena 1, je na ogled razstava slikarke ALICE GOMBACCI.

V Beneški hiši v Miljah, Calle Oberdan, bodo danes, 7. t. m., ob 19. uri odprli razstavo ENZA MARSIA.

Fotoclub ARCCS-ARCI in ART vabita na ogled razstave, ki je odprta do 15. t. m. v Studentskem domu - Ul. F. Severo 150 - stavba E - z naslednjimi urnikomi: ob delavnikih od 17.00 do 21.30 in ob nedeljah in praznikih od 10.00 do 13.30.

Dvojica Abbado-Benigni v zgodbi o Petru in volku

Sobotna premiera znane simfonične pripovedke *Peter in volk* v Ferrari se najavlja kot eden najvidnejših dogodkov letošnje kulturne sezone. Ob Prokofjevi umetnini bosta namreč stopila na oder veliki dirigent Claudio Abbado in eden najpriljubljenejših komikov nove generacije Roberto Benigni. Glasbeno izvajanje je poverjeno Mladinskemu komornemu orkestru Evrope, solistično vlogo pa bo odigral 18-letni sovjetski pianist Evgenij Kissin. Po sobotni premieri v Občinskem gledališču v Ferrari bo v nedeljo na vrsti prva ponovitev v tridentinskem Avditoriju Santa Chiara, o izjemnosti dogodka pa pričajo tudi same vstopnice, ki so za oba večera že razprodane.

Gre za nadvse zanimivo sodelovanje med umetniki, ki izhajajo iz zelo različnih ustvarjalnih področij in imajo za seboj dokaj različne umetniške izkušnje. Chamber Orchestra of Europe od leta 1981 združuje mlade glasbenike 12 evropskih držav, po snemanju v celoti vseh Schubertovih simfonij je lanski dobitnik ugledne nagrade Grammophone Record of Years Award. Claudio Abbado, Karajanov naslednik na čelu Berlinskih filharmonikov, sodi med največje dirigente svetovnega slovesa, sovjetski pianist

pa se je kljub svoji mladosti že uveljavil kot dovršen in dozorel glasbeni poustvarjalec. Ne nazadnje je tu še toskanski komik Roberto Benigni, znan po svoji transgresivni, a vendar nadvse privlačni komičnosti.

Zamisel o »znanem pripovedovalcu« za *Petra in volka* so že v preteklosti udeležili nekateri znani interpreti: med drugim Eduardo De Filippo, Tino Carraro, v Nemčiji Barbara Sukowa, v Franciji pa Charles Aznavour. Poleg kantate *Aleksander Nevski*, baletov *Romeo in Julija* in *Pepekla* je pripovedka o Petru in volku med najlepšimi deli Sergeja Prokofjeva. Nastala je leta 1936, prvič so jo uprizorili v obliki baleta štiri leta pozneje v New Yorku, v Italiji pa je »zagledala luč sveta« leta 1950 v milanski Scali. Zanimiva je opomba, ki jo je skladatelj dodal na začetku partiture. »Vsakega od nastopajočih predstavlja različno glasbilo: ptiček je flavta, raca oboa, muček klarinet, dedek fagot, volk trojica rogov, Peter godalni kvartet, strele pa ponazarjajo pavke in veliki boben.« Ob tem dodaja priporočilo, da bi pred izvajanjem otrokom predstavili glasbila in zaigrali značilne motive: tako se bodo otroci že med izvajanjem naučili razločevati barvo različnih glasbil.

Predprodaja vstopnic na kompiuterski način

Včeraj so v Firencah predstavili javnosti prvo kompiutersko omrežje, s katerim bo mogoče rezervirati vstopnice za najrazličnejše kulturne in športne manifestacije. O novi pobudi so na včerajšnji tiskovni konferenci spregovorili predstavniki pobudnih organizacij, Arci Nova in Box Office, ki se ukvarja izrecno s predprodajo vstopnic, dejansko pa je načrt izdelala grupa Bassilichi. Zaenkrat je omrežje usposobljeno le za območje Toskane in povezuje okrog 15 večjih mestnih središč v deželi. Vsak od teh je opremljen s kompiuterjem, ki je povezan s centralo in sproti vstavlja nove podatke, tako da je mogoče na podlagi dejanskega stanja v kratkem času opraviti rezervacijo. Nova kompiuterska mreža v bistvu ponuja iste ugodnosti predprodaje vstopnic, ki jo že leta uporabljajo pri rezervacijah letalskih vozovnic. V seznamu kulturnih in športnih datumov florentinskega centra pa niso vključene samo prireditve s toskanskega območja. Glavni kompiuter je namreč povezan tudi s podobnimi predprodajnimi strukturami v Rimu, Milanu in Benetkah. Tako si je mogoče nabaviti vstopnico za glasbene, operne in gledališke predstave, ki jih v letošnji sezoni uvlačajo na spored italijanske operne ustanove, veronska Arena in festival Dveh svetov. Med tiskovno konferenco je predstavnik Arci Nove omenil tudi možnost, da bi kompiutersko omrežje izkoristili za širjenje informacij o mladinskem turizmu.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Papež: ne prodajajte tabletke!



Papež Janez Pavel II.

»Katoliški farmacevt, ko deli zdravila, se ne sme v ime nu strogih tržnih zakonitosti ali popustljivih zakonodaj opovedati vprašanjem svoje vesti«. Tako je v nedeljo izjavil papež Janez Pavel II. predstavnikom Mednarodne federacije katoliških farmacevtov, ki je slavila 40-letnico delovanja. Sploh ni prvič (in zelo verjetno niti zadnjič), da se papež z vso avtoriteto najvišjega dušnega pastirja katoliške cerkve obrača na osebe, ki delujejo na zdravstvenem področju. Dobro poznana je njegova vztrajnost pri opominjanju italijanskih zdravnikov, da se lahko poslužujejo 9. člena zakona št. 194, ki dopušča možnost »oporekanja zaradi vesti« in jih s tem razbremeni obveznosti, da bi v javnih zdravstvenih strukturah opravljali posege prekinjanja nosečnosti.

Ne da bi še enkrat izrecno želeli poudarjati, da nekateri zdravniki izrabljajo to možnost v javnih strukturah, medtem ko jih v privatnih bolnišnicah ali ambulantah vest veliko manj obremenjuje pri opravljanju raznih profesionalnih obveznosti, kar lahko tolmačimo kot izrojeno interpretacijo zakonskih določil, in upati je, da papež namenja enako strogost takšnim kršilcem njegove volje, kot obsoja vse, ki

izvajajo vsebino zakona št. 194, je pa le vredno tudi tokrat opozoriti na dejstvo, da papež ponovno posega na področje notranje zakonodaje posameznih držav.

V svojem glasnem razmišljanju papež Wojtyła pravi, da bi morali katoliški farmacevti v odnosu do vseh farmacevtskih proizvodov, ki »so proti življenju«, čutiti moralno obvezo, da se zatečejo k oporekanju zaradi vesti. Na katoliške farmacevte pa se je obrnil z izrecno prošnjo, naj spoštujejo »strog moralni kodeks« in naj zato ne prodajajo vseh preparatov in artiklov, ki so namenjeni kontracepciji. Istočasno pa bi morali glede razdeljevanja zdravil, ki bi jih lahko »posredno ali neposredno« uporabili proti življenju, vestno slediti napotkom Cerkve.

Čeprav papež ni izrecno imenoval posameznih preparatov, ki jih je mogoče uporabiti »proti življenju«, je bilo razbrati, da so njegove besede letele na kontracepcijsko tabletko, na novi preparat Ru-486, ki v Italiji še ni v prodaji (vendar je podsekretarka na ministrstvu za zdravstvo Elena Marinucci že večkrat napovedala, da ga bo skušala uvesti tudi pri nas in s tem izzvala hude polemike), na druga zaščitna sredstva pred nosečnostjo in na vsa zdravila, ki bi lahko pripomogla k evtanaziji. Tega blaga, ne glede na morebitne ekonomske izgube, ne bi smeli katoliški farmacevti prodajati, ker bi to predstavljalo »dejanje, ki je v nasprotju s katoliško moralno«.

S svojim nedeljskim nastopom je papež ponovno podžgal polemike v zvezi z zakonom o prostovoljni prekinitvi nosečnosti, ki ostaja med najbolj osporavanimi in najslabše izvajanimi italijanskimi zakoni. Še enkrat (in prav gotovo ne bo zadnjič) velja poudariti, da zakon št. 194 ne poveljuje splava, temveč da uvaja pravico do odločanja glede te možnosti v vidu, da bi bile odpravljene vse okoliščine, ki privedejo do takšnega epiloga. Istočasno pa je uvedel dodatno vrsto polemičnih elementov, ki ne bodo pomirjujoče vplivali na razpravo o drugih aktualnih in žgočih vprašanjih, kot je, denimo, odnos med etiko in znanstvenim raziskovanjem.

V svojem pozivu je papež opomnil na nekatera načela, kot je npr. zaščita življenja na področju genetskih manipulacij (vendar pa nikakor ne sme priti do prenevanja oziroma omejevanja znanstvenih raziskav), ki so sveta vsem, ne samo katoličanom. Njegovo sporočilo ne postaja sporno, ko pravi, da »bi moralo biti razdeljevanje zdravil kot tudi njihov koncept in uporaba podvrženo strogemu moralnemu kodeksu, ki se ga je treba vestno držati«, temveč, ko pristavlja, da »spoštovanje tega kodeksa predpostavlja zvestobo nekaterim nedotakljivim načelom« katoliške morale.

Namera Janeza Papeža II. postaja jasnejša, ko si želi »takšne pobude katoliških farmacevtov, ki bi usmerili javno oblast k zakonskemu priznanju svetosti in nedotakljivosti življenja«. V bistvu papež hoče tudi za farmacevte uvesti možnost »oporekanja zaradi vesti«, za kar se zadnje čase javno zavzemajo nekatere katoliške revije.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nad.: Santa Barbara 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Film: Desiderio di re (glas., ZDA 1936, r. Josef von Sternberg, i. Grace Moore), vmes vesti 13.00 Variete: Fantastico bis 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Kvarkov svet: Polip 14.45 Risanke 15.00 Izobr. oddaji: Odprta šola, 15.30 Novecento - lt. literatura po l. 45 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.25 Nogomet: za pokal UEFA Inter-Aston Villa, 22.15 za pokal pokalnih zmagovalcev Juventus-Austria Dunaj 23.00 Večerni dnevnik 23.10 Nogomet za pokal UEFA: Atalanta-Fenerbahce 24.00 Dnevnik in vreme 0.20 Danes v parlamentu 0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni	7.40 Nanizanka: Lassie, vmes risanke 8.40 Nanizanka: Lorentz e figli 9.30 Dok.: Crescere 10.00 Film: I fortunati (kom., Fr. 1963, r. Philippe De Broca) 11.55 Nadaljevanje: Capitol 13.00 Dnevnik - Gospodarstvo 13.45 Nadaljevanje: Beautiful 14.30 Videocomic 14.55 Nogomet za pokal UEFA: Bologna-Hearts 16.45 Vesti in Iz parlamenta 16.55 Nogomet za pokal prvakov: Spartak-Napoli, nato šport 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York 19.45 Dnevnik 20.30 TV film: Reato d'innocenza (dram., ZDA 1985, r. Michael Miller, i. Andy Griffith) 22.10 Dnevnik - nocoj 23.25 Film: Con gli occhi di Emma (dram., ZDA 1984, r. John Korty, i. Elizabeth Montgomery) 23.55 Aktualno: Extra - Dogodki in osebe v Evropi 0.40 Dnevnik in horoskop 0.55 Nan.: Un caso per due	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Tavolozza italiana, Človek in njegovo okolje 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarica: Informagiovani, 15.00 Multimediale enciklopedija filozofske znanosti 15.30 It. prvenstvo v hokeju na travi in na ledu 16.55 Nanizanka: I mostri - Mia cara, 17.20 Throb - Fischio e fiaschi 17.45 Dok. oddaja: Geo 18.20 Športna rubrika: Derby o nogmetnih pokalih (vodi Aldo Biscardi) in prenos tekme za pokal pokalnih zmagovalcev Samdoria-Olympiakos, vmes (19.15) dnevnik 20.15 Deželne vesti 20.30 Nogomet za pokal UEFA: Roma-Valencia 22.20 Variete: Che fai... ridi?! - Morto Troisi, viva Troisi 23.20 Nočni dnevnik 24.00 Film: Facciamo l'amore (kom., It. 1968, r. Vittorio Caprioli, i. Pierre Clementi, Claudine Auger)	9.00 Spored za otroke in mlade: Živ žav 9.50 TV film: Moj premalo slavn stric (B. Miklavc-T. Stiglic) 10.50 Nadaljevanje: Nekoč v Lizboni (pon. 1. dela) 11.45 Video strani 14.50 Žarišče (pon.) 15.20 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik. Dokumentarni oddaji: Atlantik, 18.00 Po sledih napredka 18.30 Spored za otroke in mlade: ZBIS - Pahljača mladosti, 18.40 Dan v Milanu 19.00 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik 19.55 Vremenska napoved 20.05 Film: Obraz proti obrazu (dram., Šve. 1975, r. Ingmar Bergman, i. Liv Ullmann, Erland Josephson) 22.05 Dnevnik in vreme 22.30 Rock kompas 23.15 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alf in Max Headroom ter dokumentarni niz Zgodba o Hollywoodu (6. del)	12.30 Dok.: Campo Base 13.00 Rubriki: Bordo Ring in Settimana Gol 15.45 Bezbol - prvenstvo MLA 16.45 Wrestling Spotlight 17.30 Nogomet - angleško prvenstvo 18.30 Spored v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Novice 19.30 Otroška oddaja 20.00 Dok.: Reka Sava 20.30 Nan.: Squadra segreta 21.00 Šport v ZDA: USA Sport 22.15 TVD Novice 22.30 Rubrika: Tuttocoppe 23.15 Rubriki: Bordo Ring in USA Sport (pon.)	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Narodnostni trenutki Slovencev; 8.40 Soft music; 9.15 Variete: Ulica Castaldi (pon.); 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Veliki uspehi Beatlesov; 12.00 Glej, kaj ješ; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Revija CPZP v Kulturnem domu v Trstu; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Rock zvezde; 15.30 Znani ansambli; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Literarne podobe; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	TMC	TELEFRIULI	RADIO SLOVENIJA
7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell 8.25 Film: La ragazza di Manhattan (kom., ZDA 1948, r. Alfred E. Green) 10.30 Aktualno: Gente comune 12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro 16.30 Variete: Buon compleanno 1983 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Striscia la notizia 20.40 Nadaljevanje: Dallas 21.45 Aktualno: Forum, 22.45 Scene da un matrimonio 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.55 Striscia la notizia 1.15 Nan.: Marcus Welby, 2.15 L'ora di Hitchcock - Terza dimensione	8.30 Nadaljevanje: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo 11.30 Nanizanka: La casa nella prateria 12.30 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.40 Nadaljevanje: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.45 La valle dei pini, 17.20 General Hospital, 17.55 Febbre d'amore 18.55 Aktualno: C'eravamo tanto amati 19.25 Nanizanka: Top Secret 20.30 Film: La meravigliosa avventura di Sam e l'orsetto lavatore (pust., ZDA 1969, r. James B. Clark, i. Teddy Eccles) 22.30 Ekološka oddaja: Gaia 23.00 Tednik o avtomobilih: Cadillac 23.30 Rubrika: Veliki golf 0.35 Film: Rommel, la volpe del deserto (vojni, ZDA 1951, r. Henry Hathaway, i. James Mason)	7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 8.30 Nanizanka: Skippy, 9.05 Strega per amore, 9.40 Tarzan, 10.50 Riptide, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days 14.30 Radio Carolina 7703 15.30 Nanizanka: Compagni di scuola 16.00 Otroška oddaja: Bim Bum Bam in risanke 18.45 Nanizanka: Il mio amico Ultraman, 19.30 Casa Keron - Pazzo d'amore, 20.00 Cri cri 20.00 Nogomet za pokal prvakov: Bruges-Milan 22.30 Nanizanka: I Robinson - Allarme anticendio 23.30 Reportaža: Jonathan 0.20 Nanizanka: Vietnam addio, 1.20 Mike Hammer, 2.20 Benson	8.30 Nanizanka: Get Smart, 9.00 Petrocelli, 10.00 La famiglia Partridge 10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere 12.00 Kosilo z Wilmo 12.30 Prijateljska narava 13.00 Športne vesti 13.15 Dnevnik 13.30 Aktualno: Ženska TV 15.00 Film: La porta proibita (dram., ZDA 1940, r. Robert Stevenson, i. Orson Welles)	16.50 Aktualno: Ženska TV 17.50 Nanizanka: Autostop per il cielo - Ultimo incarico, 18.55 Anna e il suo re 19.30 Variete: C'era questo, c'era quello 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Il caso Hearst & Davies (kom., ZDA 1983, r. David Lowell Rich, i. Robert Mitchum) 22.20 Nogomet: za pokal UEFA, Monaco-Crno-morec Odesa 0.15 Večerne vesti 0.35 Nan.: Chicago Story	5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumenti; 9.05 Glasba; 10.00 Dan reformacije; 11.05 S poti po domovini; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Mehurčki; 14.20 Glasbena mladina; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Jazz; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Studio 26; 20.00 Koncert za besedo - Samota; 20.25 Z našimi interpreti; 21.05 Knjižni trg; 21.30 Iz opere Zlatorog; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturno.
TELE 4	RADIO KOPER	ODEON	TELE 4	RADIO KOPER	RADIO KOPER
(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastnje oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	(slovenski program) 7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po želji; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.	7.00 Matineja Trivenete 13.00 Risanke 14.45 Variete: Telemeno 15.00 Nad.: Signore e padrone 16.00 TV film: Soggetto a rischio (dram., ZDA 1983, r.	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Srečanja; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po želji in čestite v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanje z... Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni program.	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 17.00 Klepet ob glasbi; 18.00 Zmerek s psihologom; 19.00 Glasba po želji; 20.30 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst, nato Nočna glasba.	(italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Srečanja; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po želji in čestite v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanje z... Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni program.

Občinski svet odobril finančni dokument za leto 1991

Vodovod, ceste in razsvetljava v proračunu Občine Števerjan

Med redkimi občinami v naši deželi, ki so že odobrile proračun za leto 1991 in triletni program posegov za obdobje 1991-93 in tako zadostile prvotno določenemu roku (31. oktober), je tudi Števerjan. O triletnem programu in o finančnem načrtu za leto 1991 je bil govor na seji občinskega sveta 30. oktobra. Oba dokumenta sta bila po obrazložitvi in krajši razpravi odobrena z večino glasov. Predstavniki manjšine v občinskem svetu (SSK) so se pri glasovanju o triletnem načrtu vzdržali, pri glasovanju o osnutku proračuna pa glasovali proti.

Program posegov, o čemer podrobneje poročamo v nadaljevanju članka, je obrazložil župan Ivan Humar, medtem ko je enako nalogo, kar zadeva proračun za prihodnje leto, opravil odbornik Silvan Cibini.

Načelnik svetovalske skupine SSK Corsi je v razpravi o triletnem načrtu ugotovil, da se strinja z upravo glede težav pri sestavi dokumenta zaradi nejasnosti in nedorečenosti predpisov in tudi zaradi vse težjih pogojev poslovanja, da pa se ni moglo izogniti ugotovitvi o površnosti glede zagotavljanja finančnega kritja vseh predvidenih posegov. Podobne pomisleke je Corsi izrekel tudi glede osnutka proračuna in napovedal v tem slednjem primeru nasproten glas svoje skupine.

Proračun za leto 1991, ki ga bo treba vsekakor, prav zaradi številnih negotovosti še prilagoditi, oziroma popraviti, kakor je dejal župan Humar, je občinski svet odobril z večino glasov. Dokument predvideva 2.275 milijonov lir dohodkov in prav toliko razhodkov. Davčnih dohodkov bo v predvidevanju za nekaj nad 80 milijonov lir, država, dežela in pokrajina naj bi občini zagotovile 608 milijonov lir, 95 milijonov lir bodo predvidoma znašali izvedavni dohodki (v glavnem vodarina in plačevanje nekaterih drugih uslug), 579 milijonov naj bi občina prejela z najemanjem posojil, 746 milijonov pa iz tako imenovanega prenosa kapitala. Razliko predstavljajo krožne postavke.

Kaj predvideva triletni načrt posegov? Predvsem velja ugotovitev, da so upravitelji v njem upoštevali postopnost. V letu 1991 naj bi dokončali tiste posege, ki se že izvajajo, oziroma je dokumentacija že pripravljena, a se je, zaradi znanih težav zaradi omejevanja javnih izdatkov, zataknilo pri financiranju. Na prvem mestu je še zmeraj urejanje vodovoda (vrednost posega 300 milijonov lir), za kar so sredstva že zagotovljena. V sodelovanju z Briško gorsko skupnostjo pa bodo nadaljevali asfaltiranje in urejanje nekaterih cestnih odsekov (Bekevo - Palušče, Kresavnik, Gradiškuta). Predvi-

dena je nadalje ojačitev javne razsvetljave, izreden vzdrževalni poseg na pokopališču na Jazbinah, prilagoditev elektroinstalacije v šoli predpisom glede protipožarne varnosti, postopno odpravljanje arhitektonskih ovir na javnih zgradbah.

Širše je zasnovan načrt za obdobje 1992-93. Prednostna lestvica predvideva dokončanje izgradnje vodovoda, začetek izgradnje 2. odseka grezničnega omrežja, nadaljevanje urejanja cest, zlasti tako imenovane Ceste vina in češenj. V seznamu je še vrsta drugih posegov. Tako napeljava metana, izgradnja garaže in skladiščnih prostorov, nadaljevanje posodabljanja omrežja javne razsvetljave, izgradnja večnamenskega športnega objekta.

Potreb in želja je veliko, je ob koncu obrazložitev dejal župan. Prižadevali si bomo uresničiti čimveč, seveda v skladu z dejanskimi možnostmi. Kakšne pa bodo je v tem trenutku nemogoče predvideti.

Sicer pa je treba, težavam navkljub, ugotoviti, da si občinska uprava, posebej v zadnjem času, veliko in uspešno prizadeva za razreševanje različne problematike. Uspešnost prizadevanj je opazna zlasti pri obnovi cestnega omrežja, kjer je občini priskočila na pomoč tudi Gorsk skupnost, pri dograjevanju vodovodnega omrežja, urejanju pokopališča v Števerjanu in gradnji socialnega centra.

Uspel koncert društva Lipizer v Kulturnem domu

Pianistka Giangrandi na nedeljski matineji



Nedeljske glasbene matineje društva Rodolfo Lipizer so v novi sezoni doživele uspešen krstni nastop v novem okolju Kulturnega doma, kamor se je koncertni cikel preselil po zaprtju deželnega avditorija. V nedeljo dopoldne je nastopila mlada sardinska pianistka Serena Giangrandi, ki je dokazala, da ima glasbo tako rekoč že v krvi (mati igra prav tako klavir, oče pa violino). Predstavila je prijeten in zahteven program s preludiji N. Rote, Sonatino Ravela, Romunskimi plesi Bartoka, v drugem delu pa romantično "Novelletto" Schumannova in zahtevnimi preludiji Skrjabinina, ki so ji prinesli res tople aplavze občinstva. Izven programa je nato Serena Giangrandi sklenila svoj nastop z ivedbo briljantne študije A. Longa.

Mlada pianistka je ponovno nastopila v ponedeljek dopoldne na posebnem koncertu za šole, ki ga je društvo Lipizer priredilo v okviru pobude za srečanja "Mladi in glasba".

Na sliki (foto Marinčič) Serena Giangrandi med nedeljskim nastopom v Kulturnem domu.

Ustanovna seja Kluba izvoljenih na listah KPI

Na pobudo slovenske komisije pri KPI bo nocoj ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici ustanovna seja Kluba slovenskih izvoljenih predstavnikov. Klub naj bi povezal vse v javne ustanove (od rajonskih svetov do senata) izvoljene slovenske komuniste in neodvisne somišljenike, ki so kandidirali na listah KPI oziroma na skupnih levčarskih listah.

V tiskovnem poročilu, s katerim slovenska komisija KPI vabi na nocojšnjo sejo, je napisano, da je od zadržanja javnih uprav do slovenske narodnostne skupnosti in njenih potreb v marsičem odvisen položaj Slovencev v naši deželi. Koordinirano delo izvoljenih slovenskih komunistov in somišljenikov je zato pomembno tako glede izvajanja zakona o reformi krajevnih uprav, glede razvoja vprašanja zakona za globalno zaščito in zbora vseh slovenskih izvoljenih predstavnikov, v zvezi z načrtovanjem deželne zakonodaje za razvoj in zaščito Krasa ter drugimi odprtimi problemi. Na nocojšnji ustanovni seji Kluba bo po uvodni besedi deželnega svetovaleca Miloša Budina govor o vseh teh in sorodnih vprašanjih.

Profesorji na seminarju o načrtovanju in organizaciji šolskega delovanja

Danes popoldne se v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici zaključil tridnevni seminar IRRSAE za profesorje nekaterih višjih srednjih šol. Zanimivim predavanjem na temo ugotavljanja in preverjanja znanja dijakov ter diferenciacije pouka sledijo profesorji učiteljskega študijskega centra, trgovskega zavoda Ivana Cankarja ter nekateri profesorji tehnično-trgovskega zavoda Žige Zois.

Letošnji seminar je že drugi po vrsti in sodi v cikel večletnega izpopolnjevalnega tečaja za načrtovanje in organizacijo šolskega dela. V ponedeljek sta predavala ravnatelj SLORija iz Gorice dr. Aldo Rupel in dr. Vera Doma z ljubljanskega Zavoda Republike Slovenije za šolstvo. Rupel je govoril o zakonitostih dojemanja učencev in dijakov, dr. Doma pa je najprej obrazložila učno vzgojno načrtovanje razrednega sveta, nato pa podrobneje analizirala ugotavljanje predhodnega znanja učencev ter individualnih razlik v sposobnosti učencev. Včeraj je dr. Doma v dopoldanskih urah (na sliki - foto Čubej) spregovorila o diferenciaciji pouka v isti učni skupini, v popoldanskih urah pa sta s prof. pedagoške



fakultete iz Maribora Martinom Kramarjem obravnavala proces preverjanja in ocenjevanja v vzgojno izobraževalnem načrtu. Danes bosta na sporedu še dve predavanji prof. Kramarja, in sicer o spraševanju s pedagoško-psihološkega vidika ter o kriterijih in

načinih ocenjevanja. Profesorji se bodo nato v mesecu maju ponovno srečali z dr. Vero Doma, ko ji bodo posredovali izkušnje na podlagi obravnavanih tematik na tridnevnem seminarju. Dijaki trgovskega zavoda in učiteljskega študijskega centra so bili tri dni pouka prosti.

Vodstvo avtoceste soodgovorno za smrtno nesrečo?

Preiskava o vzrokih in odgovornostih za strahovito prometno nesrečo, v kateri so prejšnji teden na avtocesti med Tržičem in Moščenicami izgubili življenje mati in njena 3 mesece in 4 leta stara otroka, je včeraj privedla do presenetljivega razpleta. Državni pravdnik pri preturi dr. Finazzer Flori je poslal tri sodna obvestila voditeljem družbe Autovie Venete, ki so odgovorni za vzdrževanje cestišča in urejanje prometa. To so Bruno Pani, Daniele Cattaruzzi in Armando Persello. Na morebitno soodgovornost upraviteljev avtoceste je opozoril odv. Cattaruzzi, branilec voznika Salvatoreja Motte. Odvetnik trdi, da je cestišče bilo spolzko zaradi vode in blata, zato bi bili morali avtocesto zapreti prometu. Nihče pa ni ukrenil ničesar in celo omejitve hitrosti so odredili šele po nesreči. Sodna obvestila upraviteljem avtoceste pomenijo, da preiskovalci resno jemljejo v poštev možnost njihove soodgovornosti pri namerni povzročitvi smrti treh oseb.

razna obvestila

Na Otroško ulico vabita v petek, 9. t. m., ob 17. uri v Ulici della Croce 3 NŠK in knjižnica D. Feigel. V gosteh bo glasbenik Lado Jakša.

Radio Trst A bo ob 13.30 v oddaji Na goriškem valu prenašal pogovora s Simonom Komjancem (SZ Olympia) in Mauirom Jurnom (KD Skala), prispevke o razstavi G. Assirellija, o simpoziju o Joži Lavrenčiču in o martinovanjih.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Le comiche«. Igrata P. Villaggio in R. Pozzetto.

VERDI Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »Weekend con il morto«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Stimulator, eccitazioni bestiali«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Supervogliose di maschio«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) Ni predstave.

SVOBODA Šempeter Ni predstave.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska lekarna št. 2 - Ul. Garzarolli 154 - tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
San Nicolò - Ul. I Maggio 94 - tel. 790338.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Vincenzo Rustja iz splošne bolnišnice v cerkev na placu in na pokopališče v Ločniku.

Vlomilec splezal do 4. nadstropja in napadel žensko, ki je mirno spala

Neznanec je včeraj ponoči okrog 3. ure splezal do četrtega nadstropja stanovanjskega bloka v Ul. Tominz v Gorici, se skozi odprta vrata balkona prikradel v stanovanje ter napadel 40-letno žensko, ki je bila sama v stanovanju. Ni jasno, če jo je hotel oropati ali posiliti. Dejstvo je, da je žensko presenetil v snu in jo fizično napadel ter ji povzročil telesne poškodbe (na jeziku in na ušesu), zaradi katerih so jo sprejeli v bolnišnico, kjer so jo morala zdraviti 20 dni. Zdravniki, ki so pregledali ranjeno žensko (njene ime iz razumljivih razlogov niso javili), vsekakor izključujejo spolno nasilje.

Pri dogodku presenečena dvojica okoliščin. Predvsem akrobatske sposobnosti napadalca, ki je do četrtega nadstropja priplezal po ograjah balkonov, kar ni prav tako enostavno. Po drugi strani pa je presenetljivo dejstvo, da ni nihče poklical policije. Napad na žensko je namreč povzročil precej hrupa, žrtev je sredi noči kričala na ves glas, toda nihče v hiši ni pomislil, da bi lahko poklical policijo. Tudi sama žrtev je po begu napadalca, ki se je iz stanovanja ponovno spustil po balkonih do ceste, poklicala bolnišnico in ne policijo. Policijska izvidnica je naključno prišla na kraj, ker je med obhodom opazila rešilni avto in mu sledila. Napadalec se je zaradi tega najbrž za las izmuznil takojšnji aretaciji. Ko bi bil kdo pravočasno poklical na številko 113, bi ga bili skoraj gotovo aretirali, saj je za spust z

balkonov gotovo potreboval kar nekaj časa. Načelnik letnega oddelka kvesture dr. Sparagna je novinarjem poudaril prav zaskrbljenost zaradi brezbrzičnosti in pomanjkanja čuta solidarnosti ljudi, saj policija ne more uspešno ukrepati proti kriminalu brez sodelovanja občanov.

Včeraj so vsekakor izvedli nekaj hišnih preiskav. Med možnimi krivci so menda trije moški, ki so imeli v preteklosti opravka s pravico zaradi prekrškov zoper moralo. Krivec bi utegnil biti eden izmed njih. Na po-

liciji so vsekakor prepričani, da je nasilni vlomilec psihopat. Prav tako so prepričani, da gre za istega zločinca, ki je 14. oktobra ponoči vlomil v stanovanje 54-letne Giuseppeine Cidin, vd. Bolaffio v Ul. Lasciac, jo pretepel in oropal. Tudi takrat je vlomilec akrobatsko splezal do drugega nadstropja in skočil v stanovanje skozi odprto okno. Tokrat pa so na kvesturi prepričani, da bodo kmalu izsledili krivca, saj je pustil na ograji balkonov dovolj jasne prstne odtise, ki bi utegnili biti odločilni dokaz proti njemu.

Cariniki vztrajajo v protestu, 800 tovarnjakov pa čaka

Na meji še vedno velike težave

Stanje na mednarodnem mejnem prehodu pri Štandrežu se tudi včeraj ni bistveno izboljšalo. Cariniki so se vrnili v službo, vendar samo v dopoldanskem času, saj se protest nadaljuje z vzdržanjem od nadurnega dela. Mejno postajališče so po opravljenih pregledih lahko včeraj zapustili številni lovci in komaj nekaj desetlin tovarnjakov, predvsem takih, ki prevažajo živino in kvarljivo blago. Na mejo pa so pripeljali še drugi tovarnjaki, tako da je še vedno ustavljenih več kot 800 vozil. Problemov ne manjka, predvsem za šoferje, ki že več dni bivakirajo v mrazu in komaj sprejemljivih pogojih. O tem so razpravljali predstavniki na sestanku predstavniki SDAG, Trgovinske zbornice, Občine, carinske uprave, prevoznikov, špediterjev in industrijcev. Vodstvo SDAG je predstavilo nujne ukrepe (podaljšanje urnika menze, okrepitev službe čiščenja, higienskih naprav in drugih storitev). Sklenili so, da bodo opozorili prefekturo in poveljstvo finančne straže na nevarno stanje in zaprosili za namestitev večjega števila finančnih stražnikov. Če ne bo prišlo do preklica petkove in sobotne stavke (o tem je bilo včeraj napovedano, a nato odloženo pogajanje na ministrstvu v Rimu), naj bi finančni stražniki sodelovali pri carinskih pregledih in tako preprečili dramatično zaostritev že itak nevarnega stanja.

Režiser Jože Babič po končanem jubilejnim Borštnikovem srečanju O nagradah, žiriji, teatru in glosi

O Borštnikovem srečanju, ki se je zaključilo prejšnji teden v Mariboru, smo že veliko pisali, tako da je vsakršna dodatna beseda skorajda odveč. Seveda, ta če je pač velikokrat usoden, vsaj domišljamo si, da je tako, saj s »čejci« obračamo svetove in sebe, v našem primeru pa spodbuja k obujanju spomina na BS in na marsikaj drugega, kar zadeva gledališki svet. Ta »če« je tokrat Jože Babič, ki je bil predsednik strokovne žirije na Borštnikovem srečanju. Babič je v krajšem razgovoru opredelil izbire žirije same, spregovoril pa je tudi širše o teatru in nekaterih dogodkih, ki so se v zadnjih tednih stkali na naši gledališki predilnici. Najprej seveda o Borštnikovem srečanju.

»Jubilejno Borštnikovo srečanje«, je začel svoje razmišljanje režiser Babič, »je bilo, kot vsa srečanja doslej, utečena oblika preverjanja lanske sezone vseh slovenskih poklicnih gledališč in gledaliških skupin, ki naj bi po mnenju selektorja Metoda Pevca bogatili program. Gre pravzaprav za pregled vseh tistih tokov, ki oblikujejo novo gledališko estetiko. Pri tem gre opozoriti na odločen vpliv avtorjev posameznih predstav, ki se začenjajo z branjem režiserja in se potem postopoma dopolnjujejo z deležem izrazitih igralskih osebnosti, oblikovalcev, dramaturške organizacije besedila vse do tistih soustvarjalnih elementov, kot so individualna storitev glasbene opreme, delež giba, scenografije, itd. Skratka, gre za sintezo dela soustvarjalcev postavitev, za ekipno delo. S temi vprašanji se je žirija soočala tudi letos, ko je imela v izhodišču na voljo dve smeri oziroma opredelitvi: ali strniti in definirati najboljše, ali iskati v slehernem delu elemente, ki bi bili vredni nagrade. Odločili smo se za prvo varianto - merilo najboljšega je sicer lahko krivično - v spoštovanju obstoječega nagradnega pravilnika BS, ki pa bi ga bilo treba revidirati, na kar smo opozorili med našo utemeljitvijo nagrad. Namreč menimo, da se da v

vsakem uprizorjenem delu najti nekaj, kar bi lahko podčrtali kot umetniški dosežek. Ob tem smo si tudi postavili vprašanje, ali so nagrade resnično stimulative? Jasno je, da so naše odločitve zadovoljile nagrajene, po drugi strani pa razočarale tiste, ki so za svoje iskateljsko delo in trud pričakovali priznanje. Je pa tako na vseh nagradnih festivalih. Če naj strnem v eno misel mnenje o letošnjem Borštnikovem srečanju, moram ugotoviti, da je letošnji prikaz pokazal pri vseh sodelujočih ansamblih kvalitetne premike.«

Letos je bilo pomembno, da je na Borštnikovem srečanju spet sodelovalo Slovensko mladinsko gledališče. Jože Babič na to pravi, da se je moralo SMG soočiti z dejstvom, da je bilo kljub vsemu v nekakšni »opoziciji«. V jedru pa je njegov umetniški vodja, čeprav s kritičnim očesom do dela žirije, v svojih ugotovitvah potrdil izbire žirije same, ki je delala izredno rahločutno in poglobljeno ter namenila nekaterim fenomenom tudi daljše razprave. To je stavila žirije dovoljevala in tako so posamezni člani sodelovali z vso potrebno občutljivostjo. Zdi se tudi, da je letošnji pregled slovenske gledališke produkcije pokazal na zaton tako imenovanega političnega teatra. »Res je«, pravi Babič, »šlo je za vsebinski premik in obenem znotraj uprizoritve za mrzlično iskanje vseh elementov, ki iščejo sozvočje s sodobnim gledalcem. Ti elementi niso več povezani z družbeno kritiko in političnim gledališčem, ampak se vračajo v človeka in izpostavljajo tiste skrivnosti, ki jih življenje samo ponuja: dilemo osebnosti, njegove sreče, preživetja. Človek se ponovno pojavlja kot najstarejša in najmočnejša vzmet dramatike. To ni več filozofski, ampak sistemski pojem. Tako lahko razumemo agresivnost mariborske dramaturške ekipe do Goethejevega besedila, ki ga zreducira na odnos med Faustom in Margareto. Filozofsko vpra-

šanje ostaja pri tem v drugem planu, je samo nakazano. Skratka, gledališka metafora se obrača v človeka in njegovo bistvo, odnos s svetom, pri tem pa je tudi ni mogoče zreducirati na neke pragmatične pojme.«

»V tem smislu«, je nadaljeval svoje razmišljanje režiser Jože Babič, »je tudi v Mariboru glosa prof. Jožeta Pirjevca o tržaški postavitvi Cankarjevih Hlapcev vzbudila zaprepačenje, najprej nejeverno začudenje, potem pa zaprepačeno presenečenje. Tudi če pustimo ob strani zgodovinski spomin, ki prav pri Hlapcih neprestano povzroča konflikte (osebno se spominjam dogodka v času kominforma, ko smo Hlapce igrali v Trstu: takrat je Just Košuta odstopil in sam sem moral vyskočiti v vlogo župnika. Najprej je torej odstopil, potem pa kontestiral predstavo...), je ta poteza nerazumljiva, tudi zato, ker je glosa v glavnem namenjena občinstvu. Ne nameravam omejevati Pirjevčevega razmišljanja, niti polemizirati z njim, odločno pa branim pravico režiserja do avtorskega tveganja, ki naj bi najbrž po že utečenih dogovorih in internih pogodbah v gledališču obvezovala, odvezovala in dopuščala pravico do umetniške kreacije, kreacije uprizoritve, kar vse je bilo, predvidevam, tudi prisotno. O tem nas prepričuje realizirana premiera. Osebo me v tej glosi posebej vznemirja opomba, ki jo njen avtor namenja tržaškemu občinstvu. Občinstvo namreč ni spregledalo nekaterih vprašljivih režiserjevih izhodišč, ob tem pa s spontanimi aplavzi vedno pokazalo nadpovprečen interes za neko gledališko uprizoritev. Ob tem obzirno spominjam avtorja glose, ki se postavlja celo v vlogo Jermana, na Jermanovo sporočilo, ki ga posreduje gospod Hvastja pred začetkom učiteljske konference: Hvastja namreč pove, da bo Jerman prišel na konferenco, da bi videl, kdo se bo prvi na glavo postavil...«

MARIJ ČUK

Mladinska revija Galeb v novi letnik



Mladinska revija Galeb je s pravkar izšlo dvojno številko vstopila v svoj sedemintrideseti letnik. Revija ohranja obliko in vsebino, kakršno je začrtal že lani novi uredniški odbor: ob ustaljeni literarni obarvanosti je tu še veliko rubrik, ki naj bi dopolnjevale in popestrile šolski pouk, tako da lahko upravičeno trdimo, da je Galeb lep in bogat šolski pripomoček. (mč)

»Striček Vanja« Čehova odprl sezono v Benetkah

Spomin na »Strička Vanjo«, kakor ga občuti, na novo izbira in obnavlja Gabriele Lavia, je sinoči odprl novo gledališko sezono teatra Goldoni v Benetkah. Premiera sodi v odlično oblikovan letošnji repertoar, ki ga je izdelal Giorgio Gaber - že drugo leto umetniški vodja beneškega gledališča. Kot rečeno, sezono je s »Stričkom Vanjo« Čehova odprla skupina gledališča Carcano, ki jo vodi Lavia. Za predstavno je bil potreben mesec intenzivnih vaj. Vaje so potekale ob »odprtih vratih« in več kot dva tisoč ljudi je v tem obdobju spremljalo nastajanje predstave; dnevno okrog sto. Lavia je ob tem napravil tudi zanimiv poskus, saj je opravil pred začetkom del nekakšne advicije, ki se jih je udeležilo okrog 180 potencialnih igralcev. Med njimi je Lavia izbral Roberto Greganiti, ki interpretira vlogo Sofije, Roberta Herlitzkega (Astrov), Daria Mizzolija (Telegin), Pietra Bondija (Serebrjakov) in Dino Sassoli (Marija). V predstavi sodeluje seveda tudi Monica Guerritore, ki že nekaj let tvori z Lavio nerazdružljiv par tako na odrskih deskah kot v življenju.

»Strička Vanjo« bodo v gledališču Goldoni igrali vse do nedelje, 11. novembra, nakar bo predstava šla na dolgo turnejo po vsej Italiji. To je tudi druga uprizoritev, ob kateri se Lavia neposredno srečuje z dramskim delom A. P. Čehova. Svojo vizijo predstave je režiser ambientiral v neki sobi, ki jo Lavia imenuje »sobo spomina«. V ta prostor se Vanja zateka, da bi naredil red v svoji usodi oziroma spominu osamelega človeka, polnega iluzij in istočasno izpraznjenega, živi med zaprašenimi in umazanimi omarami, polnimi teme. Vse spominja bolj na podstrežje kot pa na spalnico, v kateri naj bi seveda teklo povsem drugačno življenje.

»Strička Vanjo« so prvič uprizorili leta 1899. Delo je postavilo na oder »Umetniško gledališče« iz Moskve, režiser pa je bil znameniti Konstantin Stanislavskij. Med glavnimi interpreti je bila Olga Knipper, bodoča žena avtorja.

LUCIA RAVBAR

Simpozij o škofu Antonu Jegliču

Na Teološki fakulteti v Ljubljani teče tridnevni simpozij o ljubljanskem škofu Antonu Bonaventuri Jegliču (1851-1937). Znanstveno srečanje je ponovitev simpozija, ki je bil letos septembra v Rimu. Škof Jeglič je vodil ljubljansko škofijo 32 let. Uvrščajo ga med tiste ljubljanske škofove, ki so, kot pravi dekan TF Metod Benedik, tako glede na mnogovrstnost delovanja kot tudi glede na razgibanost svojega obdobja in dolžino škofovanja najvidnejše posegli ne le v življenje in rast svoje škofije, ampak sploh v zgodovino slovenskega naroda.

Simpozij o škofu Jegliču, na katerem sodelujejo eminentni strokovnjaki, se bo zaključil danes.

pismo uredništvu

O Hlapcih

V nedeljo, 28. oktobra, sem prisotvovala v našem KD gledališki predstavi Cankarjevih Hlapcev v režiji Borisa Kobala.

Igra me je tako prevzela, da sem s posebno napetimi občutki sledila dogajanju na odru od začetka do konca. Glavni nosilec drame Jerman (Roman Končar) je bil ves čas na odru nepozaben, vloga Jermana mu je bila pisana »na kožo« kot pravimo. Kako dobra je bila in prepričljiva njegova igra je potrdilo tudi zbrano občinstvo, kar je dokazalo z dolgimi aplavzi. Jerman in režiser Kobal sta pokazala svojo neprekosljivo znanje in zaslužita vso pohvalo.

Potem pa kritika prof. Pirjevca Kobalovih Hlapcev. Prof. Ivan Verč je napisal v Primorskem dnevniku 1. nov. nekaj misli o profesorjevi oceni, s katerimi se popolnoma strinjam. Tako piše Verč: »Gledališka predstava je z vidika Upravnega sveta ne samo umetniški dosežek ampak predvsem blago, ki ga je treba čim boljše uveljaviti na t. i., umetniškem tržišču. Kako naj Upravni svet prodaja svoje blago, ko pa njegov najvišji predstavnik opozarja na njegovo sporno kvaliteto?«

Minka Pahor

Gledališka skupina Gorica sredi pete sezone

Razvejano kakovostno delo

Gledališka skupina Gorica se nahaja s svojim snovanjem sredi že svoje pete gledališke sezone, čeprav bo konec februarja praznovala četrto obletnico svojega delovanja. Že v mesecih od februarja do junija 1987 je namreč opravila kar nekaj prvih nastopov v javnosti ter na ta način pričela takoj uresničevati svojo zamisel: uveljaviti načelo in resnico lastne kulturne dejavnosti, kar pomeni ustvarjati iz sebe, iz danih možnosti, ne glede na trenutno kvaliteto in usposobljenost. V tem smislu so mladi člani skupine do sedaj opravili preko 50 nastopov in to na najrazličnejših spominskih dnevih in praznikih, literarnih večerih, predstavah novih knjig, poglobljenih srečanjih s književniki. Poleg tega so člani skupine nemalo krat prevzeli nalogo povezovanja najrazličnejših kulturnih programov, dejavno pa so se udeležili tudi priložnosti zabavne in humorne narave.

Vsako leto so ob vsem tem poseganju v javnost z živo in kultivirano besedo pripravili še po en večji projekt, čeprav nemalo krat s skrajnimi močmi in energijami: v letu 1988 recitalno predstavo »Srce mi drugo ustvari« v okviru Prešernovega dne, v letu 1989 predstavo poezije »Kamen moka« Andreja Kokota in v prejšnji sezoni radijsko nadaljevalko »Zgaga vojvodne Kranjske« Miloša Mikelnja v desetih delih in sicer na Radiu Val Gorica pri Dijaškem domu »Simon Gregorčič«. Gledališka skupina Gorica je nastopila seveda v Gorici in okoliških krajih, na slovenskem Radiu Trst A, na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu, na solah v Gorici in Novi Gorici, v Ljubljani v okviru zamejskih kulturnih dnevo. Ne nazadnje velja omeniti dejstvo, da je za svoje delovanje prejela priznanje Zveze slovenskih kulturnih društev ter Zlato Linhartovo značko za kulturo govora, ki ji jo je podelila Zveza kulturnih organizacij Slovenije za predstavo »Kamen moka«.

V tekoči sezoni se je gledališka skupina Gorica s svojim vodjem in režiserjem Janezom Povšetom soustvarjalno udeležila proslave 100-letnice rojstva Franceta Bevka v Zakojci, kjer so s kratkim in z glasbo opremljenim recitalom »Tu je drugačna pesem« sodelovali Barbara Rustja, Ivo Cotič in Kristina Ožbot; prav tako z režijo ter napovedovalko in povezovalko Barbaro Rustja pa je sodelovala pri večeru

»Združeni za Unicef«, večeru, ki je povezal kulturna in družabna stremeljenja Italijanov s Sicilije in iz Apulije ter Slovencev z Goriškega.

Sicer pa je Gledališka skupina Gorica vzpostavila višji nivo svojega delovanja, pripravlja namreč avtorski projekt z naslovom »Veliki stroj«, projekt, ki nastaja iz mišljenja in doživljanja mladih članov skupine: slednji so najprej konceptualno izpostavili poimenovanje sveta, v katerem živijo, Adrijana Furlan je pripravila zamisel razpustitve izpovedi, Tanja Vižintin je poskrbela skupaj z ostalimi za glasbeni del »prikaza«, kakor so tudi vsi skupaj izbrali najrazličnejša besedila, ki lahko v tem trenutku govorijo v imenu skupine. Laura Furlan, Erik Bensa, Ivo Cotič ter Mirjam Simiz so ostali osrednji soustvarjalci tovrstnega izpovednega in istočasno gledališkega gogodka, ki naj bi poglobljeno in učinkovito predstavil doživljanje mlade generacije, postavil to doživljanje v širši prostor. Nastajanje tega projekta je prav gotovo velike važnosti ne samo za rast Gledališke skupine Gorica kot take, ampak tudi za rast in povezovanje ostalih gledaliških centrov v goriškem prostoru, kjer že nekaj časa poteka vse večje sodelovanje in prepletanje. V tovrstne medsebojne stike bo tudi Gledališka skupina Gorica prispevala svoj čimvečji delež, seminar »Nevtralna maska« pod vodstvom Sandre Mladenovič je bil izvrstna priložnost, v načrtu je skupen projekt vseh gledaliških skupin na Goriškem, saj le v povezovanju in medsebojnem sodelovanju raste kulturna klima, ki vzvratno omogoča boljše in učinkovitejše pogoje delovanja. Gledališka skupina Gorica seveda ne bo opustila delovanja in sodelovanja na sprotih kulturnih dogodkih, nastopila bo na slovenskem Radiu Trst A, poskušala pa bo tudi pripraviti recital izbrane poezije oziroma proze, s katerim bi lahko obiskala šole ter bližnje in okoliške kraje. Slej ko prej pa ostaja v prvem planu realizacija »prikaza« Veliki stroj, ki praktično pomeni tisto sposobnost in ustvarjalno zagnanost članov, s pomočjo katere lahko ti isti člani samoiniciativno ustvarjajo in nastopajo tudi izven skupine, v svojih okoliš - to pa je gotovo eden od najlepših rezultatov nepretrganega štiriletnega delovanja.

J. P.

Jutri v TK Galeriji otvoritev nove razstave

Likovni izdelki zanimivega tečaja SDZPI

Odprtje razstave, ki bo jutri ob 18. uri v prostorih TK Galerije, ne bo običajno srečanje z ustvarjalnim delom enega ali več umetnikov. Gre za nekoliko drugačno priložnost, kjer bo namesto umetnika in njegovih umetnin v ospredju preprosto neko »gledanje« na ustvarjalnost in na kreativni proces. Za boljše razumevanje pa je treba dogodek natančneje opredeliti.

ZSKD že nekaj let prireja razne seminarje in tečaje z osnovnim namenom, da bi se lik kulturnega animatorja izoblikoval čimbolj vsestransko. V preteklem šolskem letu je prišlo do spodbudnega sodelovanja med ZSKD in Slovenskim deželnim zavodom za poklicno izobraževanje, ki je z dobršno mero posluha za tovrstne dejavnosti poizkusno vključil v svoje letne programe tudi 80-urni tečaj za animatorje na družbeno-kulturnem področju. Deželni odbor je predlog odobril tudi zato, ker bo v prihodnosti lik animatorja vedno bolj profesionalno definiran in potreben, tudi glede na najnovejše normative, ki v naši deželi preurejajo področje družbenega skrbstva.

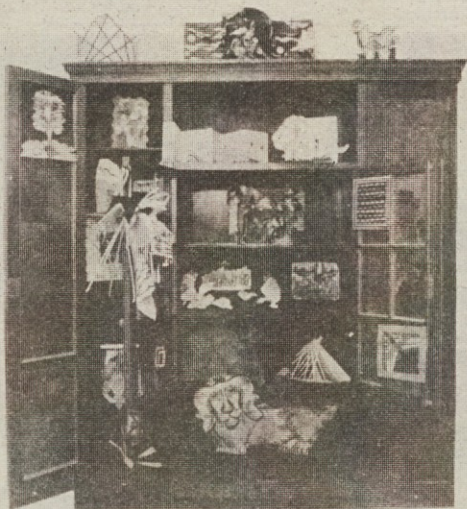
Tečaj, ki ga je obiskovalo 15 udeleženk, je Zavod izpeljal s strokovno in mentorsko pomočjo Občinske šole za pedagoško animacijo v Milanu, s katero je ZSKD že pred leti vzpostavila plodne stike. Tečaj za animatorje na družbeno-kulturnem področju je obsegal seveda več tematskih sklopov: od zgodovinskih osnov animacije in njenega pomena danes, preko analize odnosov med javnimi ustanovami in profesionalnim likom animatorja, tja do poglobitve različnih izraznih tehnik. Ravno med te je spadala tudi likovna delavnica, ki jo je vodil Alberto Cerchi. Tudi likovnost (podobno kot druge zvrsti, npr. glasba, lutke, dramatizacija) je v animaciji le sredstvo in vse izrazne tehnike so pravzaprav le ena izmed te-

meljnih sestavin pri formaciji lika animatorja. Formacija animatorja, ki je vzgojna in ustvarjalna osebnost, temelji danes po mnenju strokovnjakov vsaj na štirih načelih, po katerih dober animator **zna** (v smislu, da ima globoko splošno osebo kulturo - razumski nivo), **zna narediti** oz. ustvariti (obvlada razne izrazne tehnike - operativni nivo), **zna biti** (osebnost animatorja je vedno izrazita - nivo medčloveških odnosov), **zna upati**. Obvladanje raznih tehnik je pravzaprav to, kar zna animator narediti.

Likovna delavnica je tečajnikom odprla vrsto možnosti glede raziskovanja in vzgojne uporabe likovne govorice, v duhu tiste teorije o likovnosti, ki jo je v Italiji še zlasti utemeljil Bruno Munari. Tako vsebina kot metodologija dela sta bili v tesni povezavi z novimi učnimi načrti za osnovno šolo, ki vnašajo tudi na področju likovne vzgoje precej novosti. Raziskovanje simbolnega pomena grafičnega znaka, postopno odkrivanje razvoja iz druge v tretjo dimenzijo, odkrivanje barve in povezava z različnimi barvnimi tehnikami v raznih obdobjih, uporaba različnih materialov za sestavljanje v reliefu, obravnava upogibnih površin in razmerje luč-senca, študij oblik, uporaba likovnih predmetov za scenske pripomočke, iz katerih lahko nastanejo pripovedne situacije: te so le nekatere izmed zanimivih obravnavanih tem, s katerimi so se tečajniki soočali pri neposrednem ustvarjalnem delu.

Načelo je torej bilo: od teorije v prakso. In iz te poiskusno-raziskovalne prakse so nastali resnično zanimivi izdelki in škoda bi bila, da bi le-ti ostali skriti v prašni omari. Ob velikem posluhu TK Galerije bodo sedaj ti izdelki (enega vidimo na fotografiji Sergia Ferrarija) zaživel v razstavnem prostoru in najbrž bodo obiskovalcem razstave kar precej pripovedovali...

NIVES KOŠUTA



Danes povratna srečanja v evropskih nogometnih pokalih

Milan in Napoli tvegata izločitev

V tekmovalnih za evropske nogometne pokale bodo danes odigrali povratne tekme osmine finala v pokalu prvakov in pokalnih zmagovalcev in šestnajstine finala v pokalu UEFA.

POKAL PRVAKOV

Jugoslovanski predstavnik **Crvena zvezda** ima pred gostovanjem na Škotskem proti Rangersu 3 gole prednosti iz prve tekme, zaradi česar ima idealne možnosti za napredovanje.

Drugače je z italijanskima predstavnikoma. **Milan** in **Napoli** sta na domačih tleh igrala le neodločeno proti belgijskemu Brugesu, oziroma sovjetskemu Spartaku. Za oboja bo na gostovanju težko, še posebej pa to velja za Napoli, kateremu je Maradona zadal dodaten »udarec v hrbet«. Trener Bigon je že včeraj izjavil, da so nekateri njegovi nogometaši demoralizirani, kar ni najbolj spodbudno, maradono naj bi po vsej verjetnosti nadomestila ali mauro ali pa mladi Zola. Za Milan bo nastopil tudi Gullit, trener Sacchi pa se danes največ boji dolgih vratarje-

vih predložkov pred kazenski prostor Milana, kot je to lani počenjal vratar Malinesa Preud'homme.

POKAL POK. ZMAGOVALCEV

Oba italijanska predstavnika sta v prvi tekmi zmagala v gosteh: **Juventus** je naul dunajski Austrii kar 4 gole, zaradi česar ga čaka danes dejansko le težja trening tekma. **Sampdoria** je bila uspešna proti grškemu Olympiakosu. V Genovi bi morali nogometaši trenerja Boškova potrditi zelo dobro formo. Po daljšem času bi moral nastopiti spet Vialli, Mancini pa bo odsoten zaradi dveh opominov.

POKAL UEFA

Od štirih italijanskih predstavnikov v tem tekmovalju imata največ možnosti za uvrstitev v osmino finala **Atalanta** in **Roma**. Atalanta je že v gosteh premagala ekipo Fenerbache in bi morala zato zlahka čez to turško oviro. Roma je v Španiji izenačila proti Valencii in ji danes na domačem Olimpicu zadostuje za napredovanje minimalna zmaga ali pa tudi neodločen izid brez golov.

Trša prede **Interju** in **Bologni**. Oba sta v gosteh izgubila z dvema goloma razlike (a Bologna je proti škotskemu Heartsu of Midlothian dosegla gol). Milančani tvegajo izločitev že v drugem kolu, kar postaja zadnja leta za Inter že nič kaj spodbuden »običaj«. Sinje-črni sicer upajo, da bodo proti Aston Villi ponovili podvig iz Herrerovih let, ko so izločili Liverpool potem ko so na tujem izgubili z dvema goloma razlike.

Bologna se komaj privaja na nove taktične prijeme trenerja Radiceja, a vprašljivo je, če bo Detariju in tovarišem uspelo nadoknaditi zaostanek iz prve tekme.

Jugoslovanski predstavnik **Partizan** je imel na prvi tekmi veliko smolo, saj je izgubil prav v zadnji minuti. Beograščani bi lahko z dobro igro ugnali Real Sociedad, tekmo pa bodo odigrali jutri.

Tako po TV

RAI 1: 20.25 Inter-Aston Villa (pokal UEFA)
22.15 Juventus-Austria Dunaj (pokal pok. zmagovalcev)
23.10 Atalanta-Fenerbache (pokal UEFA)
RAI 2: 21.45 Bologna-Hearts (pokal UEFA)
16.55 Spartak Moskva-Napoli (pokal prvakov)
RAI 3: 18.25 Sampdoria-Olympiakos (pokal pok. zmagovalcev)
20.30 Roma-Valencia (pokal UEFA)
Italia 1: 20.00 Bruges-Milan (pokal prvakov)
TMC 22.20 Monaco-Črnomorec Odesa (pokal UEFA)

Maradona v Moskvi kot turist

NEAPELJ — Diego Armando Maradona je sinoči z zasebnim letalom prispel v Moskvo, kjer si bo lahko danes ogledal nogometno tekmo pokala prvakov med Spartakom in Napolijem. Vodstvo neapeljskega prvotnega je namreč že v ponedeljek popoldne, takoj potem ko je Maradona najavil, da ne bo odpotoval v Sovjetsko zvezo, sporočilo, da bodo proti Spartaku igrali le tisti nogometaši, ki so odpotovali z društveno delegacijo. Včeraj je društveni odločitvi pritril tudi trener Bigon, zato je povsem jasno, da Maradone danes ne bo na igrišču.

Vse doslej pa ni še povsem jasno, zakaj je Maradona zavrnil potovanje v Moskvo s klubom. V ponedeljek sploh ga ni bilo na spregled. Pred odhodom v Moskvo so trije igralci Napolija, Ferrara, Crippa in De Napoli, ki so v ekipi najbližji prijatelji Diega Maradone, poskusili prepričati argentinskega nogometnega asa naj se premisli, a »pipe de oro« jih sploh ni hotel sprejeti. Prav tako je pustil na cedilu managerja Napolija Mogija in dva predstavnika navijačev. Novinarji, navijači in radovedneži so ves popoldan in pozno v noč zamažali pred poslopjem, v katerem stanuje, da bi izvedeli kako novost o tej novi Diego-noveli.

Vso noč je poslopje stražila policijska izvidnica, ki jo je na kraj poklicala žena Diega Maradone Claudia Villafane potem ko so neznanec telefonsko naznanili družini, da je v poslopju nastavljen bomba. Policisti so poslopje prebrskali, a o bombi ni bilo ne duha ne sluha.

Včeraj popoldne so se vhodna vrata končno odprla, Maradona se je z osebnim managerjem Marcom Franchijem, maserjem Fernandom Signorinijem in ženo Claudio odpravil na neapeljsko letališče, od koder je z zasebnim letalom cessna odletel proti Moskvi.

Pri Emmezeti nimajo sreče

Askew zbežal

Vse je kazalo, da bo videmski košarkarski prvotigaš Emmezeta letos v A-2 ligi vendarle izpeljal uspešno prvenstvo. V prvih kolih je bil namreč res zelo učinkovit, a se je kmalu zapletlo.

Najprej je bil močni temnopolti center Wilfred King žrtev prometne nesreče, zaradi katere se bo moral dalj časa zdraviti, zdaj pa jo je zagodel še njegov rojak Vincent Askew, ki se je včeraj zjutraj navsezgodaj - meni nič tebi nič - na ronškem letališču vkrcal na letalo in preko Rima odpotoval v ZDA. Omamila ga je ponudba nekega NBA kluba, verjetno New York Knicksa.

Predsednik kluba Emmezeta Enzo Cainero je izjavil, da je bilo društvo vnaprej seznanjeno z namero igralca. Kot znano je odlični Askew že pred dobrim mesecem zagrozil, da se bo vrnil v ZDA, a se je na pritisk društva premislil. »Tokrat pa si sploh nismo prizadevali, da bi ga prepričevali, naj ostane«, je dejal Cainero. Askew bo moral društvu plačati 200 tisoč dolarjev globe.

Cainero je še dodal, da se že dogovarjajo z dvema Američanoma, med katrma bodo izbrali naslednika ubeglega Askewa. Eden od dveh kandidatov naj bi v Videm prispel že v soboto. Kinga pa naj bi že ta teden nadomestil 205 cm visoki center Terry White, ki je v pretekli sezoni igral v Španiji in že ima dovoljenje, da igra v Italiji.

Triestina kupila Scarafonija (Bari)

TRST — Triestina se je prav zadnji dan jesenskega prestopnega roka okrepila z dvema napadalcema: najela je namreč Lorenza Scarafonija in Franca Rotello. Scarafoni je prestopil k tržaškemu drugoligašu od Barija. 25-letni napadalec je debitiral v A ligi z Ascolijem, za katerega je igral v A ligi in eno leto v B ligi. K Bariju je prestopil v sezoni 1988/89.

Triestina je najela tudi Franca Rotello od Genoe, za katero je igral zadnja leta. Rotella je star 24 let, v A ligi je debitiral 12. februarja 1984 na tekmi Genoa-Pisa. Že danes se bo — skupaj s Scarafonijem — pridružil svojim novim soigralcem, medtem ko je včeraj opravil prvi trening s Triestino novi vratar Giulio Drago, ki je zamenjal Biata (le-ta je prestopil k Bariju).

Ob obeh včerajšnjih nakupih je Triestina tudi »prodala« igralca Antonia Sodo, ki ga je letos poleti »kupila« od Empolija.

Napadalec Turkyilmaz k Bologni

BOLOGNA — Švicar turškega porekla Kubilay Turkyilmaz je novi napadalec Bologne. Turkyilmaz (23 let) je lani igral za Servette in dosegel 26 golov, obenem pa je tudi srednji napadalec švicarske reprezentance (v 23 tekmah je zabil 12 golov). Zaradi nakupa Turkyilmaza se bo morala Bologna odreči enemu od treh tujih igralcev. Vse kaže, da bo to Bolgar Iliev, ki pa je zahteval od društva 2 milijardi lir odškodnine.

Po diskvalifikaciji IAAF zaradi dopinga

Atleta Barnes in Reynolds trdita, da sta nedolžna

WASHINGTON — Znana ameriška atleta Randy Barnes in Harry Reynolds (400 m) sta odločno zanikala, da bi kdajkoli jemala poživila, a mednarodna atletska zveza IAAF jih je že diskvalificirala, čeprav se še ne, za koliko časa. Atleta naj bi bila zaužila sestavine, ki so vsebovale steroide, zato naj bi bila kazen maksimalna, se pravi dveletna.

Nadaljuje se torej »čistka« v atletskem svetu, padajo pa zelo ugledne glave. Barnesu so protidoping kontroli podvrgli 7. avgusta letos po nekem mitingu na Švedskem, kjer je zmagal v metu krogle, Reynolds pa 12. avgusta v Montecarlu (v teku na 400 m je bil šele tretji). Izida analize in protianalize sta potrdila prisotnost nedovoljenih snovi v krvi in šele tedaj je vest prodrla v javnost.

»Vzorec analize ne more biti moj. V šestih letih sem prestal kar 30 kontrol in rezultat je bil vedno negativen,« je izjavil zaprepadeni Barnes.

Reynolds pa trdi, da je moglo priti do napake pri analizi. »Nikoli nisem jemal poživil. Nasprotno, vsi vedo, da sem se zmeraj boril proti dopingui in

sem zagovarjal potrebo po stalnih kontrolah.«

Vse kaže pa, da je položaj obeh atletov brezupen.

Poraz Scavolinija

BOLOGNA — Izidi prvih četrtfinalnih tekem za italijanski košarkarski pokal: Livorno - Scavolini 87:77 (48:47); Glaxo - Knorr 91:82 (45:40); Philips - Clear 96:84 (48:42); Benetton - Sidisi 87:76 (49:30).

Lester ostaja v Splitu

SPLIT — Temnopolti 22-letni ameriški košarkar Avie Lester, ki je bil ves mesec na preizkušnji v Splitu, bo v letošnjem pokalu prvakov branil barve ekipe Pop 84.

Tako so odločili trener Pavličević in člani strokovnega štaba kluba.

Spet Griffin

FORLÌ — Rod Griffin (34 let) bo v drsu košarkarskega prvotigaša Filanto iz Forlija začasno nadomestil Boba Mc Adooja, ki so ga včeraj operirali na poškodovani desni roki. Mc Adoo naj bi bil znova nared po novem letu.

Izenačenje v 11. partiji

NEW YORK — Tudi enajsta partija dvoboja za svetovni šahovski naslov se je končala z remijem. Svetovni prvak Kasparov in izzvalec Karpov sta remizirala po 24 potezah. Po 11 partijah je tako dvoboj še vedno neodločen: vsak šahist je zbral po 5,5 točke (vsak je enkrat zmagal, devet partij pa se je zaključilo z remijem).

V včerajšnji partiji je bele figure vodil Karpov. Kasparov je tudi tokrat zaigral zelo izvirno in dinamično. Žrtvoval je kvaliteto, nato pa je onemogočil nasprotnika z večnim šahom.

Kasparov in Karpov bosta odigrala v New Yorku še eno partijo, naka se bosta preselila v Lyon (Francija), kjer bosta nadaljevala z drugim delom svetovnega prvenstva (odigrala bosta še preostalih 12 partij). Svetovni naslov bo osvojil šahist, ki bo zbral 12,5 točke. V primeru izenačenja izida, bo svetovni prvak še naprej Kasparov.

»Himalajci« so se vrnili domov



Po uspelem vzponu na Everest so se v ponedeljek zvečer vrnili domov člani odprave Alpe Adria Sagarmatha 1990. Ob vrnitvi so jim priredili sprejem na sedežu Planinske zveze Slovenije (na slikah)



Podvig Borove namiznoteniške igralke med mlajšimi pionirkami v Saveglianu

Prvo mesto Jadranke Cergol

Odlični tudi Biserka Simoneta (2. v 3. kat.) in Katja Milič (3. med ml. pionirkami)

Štirje krasovci in tri borovke so se udeležili državnega namiznoteniškega turnirja absolutnih kategorij v Cuneu. Za vse velja, da so odlično opravili svojo nalogo, še zlasti zato, ker turnir mesta Savigliano ni bil eden od tlikih turnirjev, na katerega se lahko prijavi kdorkoli, pač pa so se udeleženci kvalificirali na predhodnih državnih turnirjih. Rezultati so torej verodostojen odraz sedanje moči posameznikov, kajti na tekmovanju so bili prisotni najboljši igralci, kar jih ta čas premore italijanski namizni tenis.

V tej luči je treba torej gledati tudi na uvrstitve naših namiznoteniških igralcev, še posebej na zmago mlade borovke Jadranke Cergol v kategoriji mlajših pionirk, v kateri se je spoprijela s šestimi najmočnejšimi italijanskimi igralkami. Cergolova je dobila štiri od petih dvobojev, že takoj na začetku pa je z 2:0 premagala favoritinjo Franchijevo. Za perspektivno borovko je to doslej največji uspeh. V isti kategoriji se je na 3. mesto uvrstila krasovka Katja Milič. Po boleznih mlada krasovka še ni v najboljši formi, vendar ima pred seboj še leto dni staleža mlajše pionirke in bodo zanj še priložnosti.

Med tretjekategoricami je krasovka Biserka Simoneta zasedla odlično 2. mesto. Ta uvrstitev ji je tudi omogočila nastop v drugi kategoriji. Tu je bila Biserka prva v svoji skupini. Na svoji zmagovalni poti je premagala dve gojenki centra v Fiuggiju: Panno-



Jadranka Cergol (Bor)

vo in Rosinijevo. V nadaljevanju tekmovanja na izpadanje je krasovko izločila Nolijska (2:3). Že sam nastop Simonetove v absolutni kategoriji pomeni, da se je prebila med prvih šestnajst v drugi kategoriji. Simonetova in Monika Radović sta borbena igrali tudi v vrstah mladink, kjer pa je bila konkurenca premočna, tako da se le za las nista uspeli prebiti iz skupine. Tudi borovki Ana Bersan in Lara Po-

sega se nista prebili daleč, saj sta že v posameznih skupinah naleteli na najboljši italijanski mladinki Lauro Negrisoli in Heike Oberrauch.

Kot drugokategorik se je turnirja udeležil tudi krasovec Cristian Mersi. Prebil se je iz svoje skupine, potem pa mu je napredovanje preprečil številka ena med drugokategorniki Montemagna. Njun dvoboj za vstop med osmerico se je že prevesil v korist Montemagna, ko je Mersi zmanjšal razliko na 2:1. Močni Montemagna pa je bil le prehud nasprotnik zanj.

Cuneo je veljaven kot prva preizkušnja za kvalifikacijo na državno prvenstvo prvo- in drugokategornikov ter kot »kriterij« za mladinske kategorije in tretjekategornike.

Za trofeje »Milje '90«

Circolo Marina Mercantile Nazario Sauro je organiziral pod okriljem občine Milje trofeje »Milje '90« za mladinske in absolutno kategorije. Pokrajinskega tekmovanja so se udeležili tudi štirje krasovci, ki so osvojili tretje mesto ekipno. K uspehu Krasa so igralci prispevali takole: Marjan Milič 1. med mladinci, Andrej Šuligoj 2. med starejšimi pionirji, Jasna Simoneta 4. med mladinkami, Igor Colja 5.-8. in Marjan Milič 9.-12. v absolutni kategoriji ter še dobra uvrstitev mladinskih dvojic, tretje mesto M. Milič-Armani (Kras-CMM) in A. Šuligoj-Giovanni (Kras-CMM). (J. J.)

Mladinsko košarkarsko prvenstvo (1. skupina)

Jadran Farco nadigral košarkarje iz Mester

JADRAN FARCO - MESTRINA 97:72 (49:33)

JADRAN FARCO: Oberdan 10 (2:2), Crisma 19 (1:2), Smotlak 8, Paulina 16 (4:5), Stanisa 21 (1:3), Škerk 11 (1:2), Sosič 5 (2:2), Pertot 6, Lesica 1 (1:2), Gerli. PON: Stanisa (32), Sosič (40). TRI TOČKE: Škerk 2, Sosič 1.

V svoji drugi tekmi prvenstva mladincev 1. skupine so jadrancovi visoko premagali košarkarje Mestrine, ki so bili našim enakovredni le v uvodnih minutah. Nakar so naši z bolj agresivno obrambo in z učinkovitimi napadi povedli na 24:13 ter to vodstvo v bistvu večali do konca polčasa. Tudi v nadaljevanju se slika na igrišču ni spremenila. Jadrancovi so trdo držali vajeti igre v svojih rokah ter poskrbeli gledalcem tudi z nekaterimi atraktivnimi potezami.

Marco Crisma, Rudi Stanisa in Robi Paulina so bili na tej tekmi boljši, sicer pa vsa ekipa je igrala dokaj sproščeno in požrtvovalno in prav vsi so zaslužni za lepo in zanesljivo zmago.

2. SKUPINA

SOKOL - CIBICONA 80:105 (41:49)

SOKOL: M. Pertot 1 (0:1), Gabrovec (0:2), Cingerla 6 (3:5), Gruden 7 (3:3), Škerk 16 (6:12), S. Pertot 6 (4:6), Brumat, Golemac 2, Stanisa 8 (2:2), Dolhar 29 (7:13), A. Pertot 2 (2:2), Cosma 3 (1:3).

CIBICONA: Presel 5, G. Bajc, Simonič 10 (0:1), Cecco 1 (1:2), Čebulec 7 (1:1), Gasperini 4 (2:4), Lippolis 13 (1:3), B. Pertot 10 (2:4), Kasna 9 (1:2), Cupin

15 (1:3), I. Bajc 18 (0:2), M. Pertot 13 (1:1).

TRI TOČKE: Dolhar 2, Cingerla 1, Presel 1, Simonič 2, B. Pertot 2, I. Bajc 2. PM: Sokol 27:49, Cbicbona 10:22.

Slovenski mladinski derbi je zaslužen osvojila Cibicbona, saj je v gosteh s precejšnjo razliko premagala Sokol. Cibicbonaši so povedli od vsega začetka in razliko večali skoraj do konca prvega polčasa, ko so se jim sokolovci približali na samih 8 točk.

V nadaljevanju so sokolovci skoraj nadoknadili zaostanek predvsem po zaslugi Dolharja, ki je bil najboljši strelec srečanja z 29 točkami. Tedaj pa je Cibicbona z dobro izvedenimi menjavami zopet odločno povedla in vsilila svoj tempo igre, tako da je prednost povečala do 25 točk. Vsi cibicbonaši so vredni pohvale, izkazala pa sta se Presel in Gasperini. (Mitja)

LATTE CARSO - SOKOL 71:63 (31:26)

SOKOL: Cingerla, M. Gruden 6 (0:1), Škrk 27 (3:11), A. Gruden 17 (4:6), Kolemec, Stanisa 8, Dolhar 2, Pertot 2, Cosma.

ON: Latte Carso 23; Sokol 22. PM: Latte Carso 4:16; Sokol 7:18. TRI TOČKE: A. Gruden (1).

Sokolovci so proti telesno višjim nasprotnikom častno izgubili. Skozi vso tekmo so bili namreč enakovredni nasprotnikom. Medtem ko je conska obramba odlično delovala, so beki pri prenosu žoge in pri postavljanju napada izgubili preveč žog. Pri sokolovcih se je izkazal A. Škrk in to v napadu, kjer je dosegel 23 točk, kot v obrambi. (A. Pertot)

naše nogometne ekipe v mladinskih prvenstvih

Derbi začetnikov brez zmagovalca

UNDER 18

ZAOSTALA TEKMA

PRIMORJE - CAMPANELLE 1:0 (1:0)

Strelec: Fabbis.

PRIMORJE: M. Fabbis, Pez, M. Štoka, P. Štoka, Praselli, Štolfa, Križman, Canzia, S. Fabbis, Škabar, Tavčar, P. Gherardi, Lukša, M. Gherardi, Geri, Kocman.

V ponedeljkovi zaostali tekmi so naši dosegli osmo točko v prvenstvu in se povzpeli proti vrhu lestvice. Prvi polčas so stalno napadali in zasluženo, čeprav srečno, povedli po zaslugi Fabbisa.

V nadaljevanju pa se je tekma odvijala mirno. Igra je bila nepriljavna in raztrgana. Edini priložnosti so »rdečarumeni« imeli s strelji z daljine s Škabarjem in Prasellijem. (Maxi)

IZIDI 6. KOLA: Muggesana - Breg 1:2; Olimpia - Primorje 0:1; Opicina - S. Andrea 0:1; SNS Caffè - Domio 3:2; Azzurra - Costalunga 0:2; Chiarbola - Fortitudo 3:2.

LESTVICA: Fortitudo 10; Primorje 8; Muggesana 7; Chiarbola 6; Breg, S. Andrea, Costalunga, Montebello 5; Edile Adriatica, SNS Caffè, Domio 4; Campanelle 3; Opicina, Olimpia 2; Azzurra 0.

NARAŠČAJNIKI

BREG - SAN LUIGI 1:2 (1:1)

STRELEC ZA BREG: Laurica iz 11-metrovke.

BREG: I. Rapotec, Kalc, Strain, Lavrica, Reja, Svab, Mondo, Č. Rapotec, Mauri, Pavletič, Čuk (Gropazz).

Res je, da Brežani niso odigrali ene svojih najboljših tekem. Sreča pa jim je tokrat obrnila hrbet. Proti vodilnim na lestvici naši niso igrali zbrano, čeprav so kmalu po začetku povedli z 11-metrovko, katero si je prislužil Mauri z lepim prodorom v kazenski prostor. Streljal pa je Lavrica in zadel. Igra se je nato odvijala predvsem na sredini igrišča, kjer sta si bili ekipi bolj ali manj enakovredni. Domačini so bili z rezultatom zadovoljni, pač pa ne dovolj pazljivi, kajti na sredini kazenskega prostora je nasprotnikov igralec čisto sam prejel žogo in premagal nekrižnega vratarja Rapotca.

V drugem polčasu so bili »plavi« nevarnejši, vendar jim ni uspelo zatresti nasprotnikove mreže. Gostje pa niso čakali in podvojili iz 11-metrovke. Nato so Brežani postali nervozni, kajti prejeli so dva droga, žoga pa ni hotela v mrežo. Tudi sodnik je pripomogel k temu z neumestnim piskanjem. Potem pa je še izključil Monda in po končani tekmi tudi Kalca. (Luka)

ZARJA ADRIAIMPEX - CGS 1:2 (1:0)

ZARJA: Plehan, Šavron, Doz, Nacson, Martinganno, Castellano, Perri (Kariš), Vremec, Dilica, Moreu (Lonis), Ugo.

STRELEC ZA ZARJO: v 20' p.p. Dilica

Tudi tokrat se je smola držala zarje. Bazovci so v prvem polčasu pokazali dokaj dopadljiv nogomet in v 20' so po prekršku nad Vremcem s prostega strela povedli z Dilico in v 29' so si zarjani zapravili priložnost, da bi podvojili. V drugem polčasu so naši pustili in po dveh protinapadih so gostje remizirali oziroma povedli. (Rest)

PRIMORJE MANDINGO CAFFE' - PORTUALE 1:0 (1:0)

STRELEC: Bembič.

PRIMORJE: Franza, Emili, A. Savi, Gherbassi, Natalicchio, Digovich,

Štolfa, Zacchigna, Sardoč, Bembič, K. Pahor, Reggente.

»Rdeče-rumeni« so zasluženo dosegli tretjo zaporedno zmago in še naprej se vzpenjajo na lestvici. V prvem polčasu so naši začeli poletavno in imeli kopico priložnosti, najprej z Emilijem in nato z Zacchigno in tako so zasluženo prešli v vodstvo z Bembičem. V nadaljevanju so se naši organizirano branili in spretno preprečili gostom pot do gola. Le nekajkrat jim je uspelo priti do strela, a Franza je bil vedno na pravem mestu. Pohvalo zasluži strelec Bembič in borbeni Zacchigna. (Maxi)

OSTALI IZIDI: Opicina - Costalunga 2:1; Zaula - Don Bosco 3:0; Chiarbola - Domio 1:0; Campanelle - Fortitudo prek.; Olimpia - S. Andrea 2:0.

LESTVICA: San Luigi in Chiarbola 11; Costalunga in CGS 10; Olimpia in Zaula 9; Primorje 6; Breg, Zarja, Opicina in Fortitudo 5; Don Bosco, Domio in S. Andrea 4; Campanelle in Portuale 2.

ZAČETNIKI

SKUPINA A

PRIMORJE - ZARJA 1:1 (0:0)

STRELEC: v 21. min. Ban, v 39. min. Šušteršič.

PRIMORJE: Husu, Sardoč, Lovrečič, Braini, Šušteršič, Bukavec, Šemec, Pertot, Milič, Furlani, Bergagna, Gruden, Picciulin, Migliani, Spinazzola.

Derbi med Prosečani in Bazovci je uresničil upanja gledalcev, saj je bil dopadljiv in borben. Remi je najustrežnejši rezultat. »Rdeče-rumeni« so začeli v napadu, a niso imeli večjih priložnosti, nasprotno, najugodnejšo priložnost so imeli zarjani z Banom, katerega je spretno zaustavil Husu. V prvi minuti drugega polčasa so gostje po napaki obrambe Primorja prišli v vodstvo po zaslugi odličnega Bana. Od tedaj dalje so Prosečani stalno vneto napadali vse do konca. V zadnji minuti so zasluženo remizirali s Šušteršičem, ki je v gužvi bil najspretnjši. (Maxi)

OSTALI IZIDI: Portuale - S. Sergio 3:0; Altura - S. Andrea prek.; Muggesana - Fortitudo A 0:6; Chiarbola - Esperia 7:0; Domio - Fani Olimpia 5:0; Ponziana A - Soncini A prek.; Opicina B prosta.

LESTVICA: Portuale 12; Soncini A 10; Fortitudo A 9; Ponziana A 6; S. Andrea in Domio 5; Primorje, Altura in S. Sergio 4; Opicina in Esperia 3; zarja, Muggesana in Chiarbola 2; Olimpia 1.

NAJMLAJŠI

PRIMORJE - SERVOLA 8:1 (4:1)

STRELCI ZA PRIMORJE: Širca (3), Kuk in Sardoč (2), Husu (1).

PRIMORJE: Emili, Rebula, Husu, Nadlišek, Guštin, Sardoč, Passelli, Širca, Ostrovska, Kuk, Lukša (Velikonja).

Kot že sam rezultat priča, sta ekipi igrali prkatično na ena vrata. Tržačani so se stalno branili, kar pa jim ni uspelo najbolje, saj so v prvem polčasu le enkrat prišli odločno v kazenski prostor Primorja in so tudi dosegli edini zadetek. Vse ostalo pa so opravili domačini, ki so v napadu prodirali proti vratom Servole brez težav in nasuli gostom kar 8 zadetkov. To je več kot v vseh doslej odigranih tekmah. Najupejšnji je bil pri tem Širca, ki je dosegel kar tri zadetke. (S.M.)

NA GORIŠKEM

NARAŠČAJNIKI

SAN MICHELE - JUVENTINA 0:0

JUVENTINA: Peric, Peršolja, Marvin, Marko Peteani, Marusič, Dario,

Marino Peteani, Kobal, Ferfolja (Gergolet), D. Gergolet, Bais. (Florenin, Todde, Scimone).

Naraščajniki Juventine so na gostovanju v Trzinu igrali neodločno, kar predstavlja dober rezultat. Ekipi sta na blatnem igrišču pokazali dobro igro in ustvarili precej zanimivih akcij.

V prvem polčasu so domačini hitro pospešili ritem igre in večkrat ogrožali vratarja Perica, ki se je skupaj z vsemi ostalimi res dobro izkazal.

V nadaljevanju so juventinci večkrat ogrožali nasprotnikovega vratarja, zadetka pa niso dosegli. (A. F.)

IZIDI 6. KOLA: Lucinico - San Michele 1:1, JUVENTINA - San Sergio 1:0, Natisone - Muggesana 1:2, Gradese - Corno 3:1, Pro Gorizia - Stanzano 2:0, S. Nazario - Azzurra 2:0, Cormonese B - Aris S. Polo 2:2.

LESTVICA: Muggesana 9, Pro Gorizia, Gradese in Stanzano 8, Aris S. Polo in JUVENTINA 6, S. Nazario in S. Michele 5, San Sergio, Corno in Lucinico 4, Cormonese B in Natisone 2, Azzurra 1.

NAJMLAJŠI

LESTVICA: JUVENTINA in Pro

Romans 7, Azzurra, Lucinico in Sanrocchese 5, Itala S. Marco B in Natisone 4, Pro Farra 3, Isontina 2, Corno in Mossa 1.

ZAČETNIKI

PRO ROMANS - SOVODNJE 0:0

SOVODNJE: Pelegrin, Pahor, Peric, E. in V. Petejan, Gorjan, Mažgon, Devetak, Florenin, Tartaglia, Črnic, Marusič.

V zelo okrnjeni postavi se je mlado moštvo Sovodnje gostovalo v Romanu z željo, da bi iztržilo vsaj točko. To je našim nogometašem popolnoma uspelo. Še več: z malo športne sreče bi si lahko zagotovili obe točki, saj so ustvarili precej več priložnosti od gostiteljev. (I. P.)

IZIDI 6. KOLA: Lucinico - Mossa n.o., Medea - Cormonese A 1:2, Sagrado - Itala S. Marco B 0:6, Sanrocchese - Pro Romans 0:0, SOVODNJE - Natisone 2:1, Itala S. Marco A - Isontina 1:1, Cormonese B - Corno 3:2, počivala je Azzurra.

LESTVICA: Sanrocchese 11, Cormonese A 10, Itala S. Marco A 9, Isontina 8, Lucinico 7, Medea in SOVODNJE 6, Azzurra in Pro Romans 5, Natisone 4, Mossa, Cormonese B in Corno 3, Itala S. Marco B 2, Sagrado 0.

CICIBANI

ZAOSTALI TEKMI: Isontina B - Lucinico 0:1, Sanrocchese - Itala S. Marco B 3:1.

LESTVICA: Lucinico 8, Isontina B 6, Sanrocchese 5, Cormonese A in Azzurra 4, S. Anna 3, SOVODNJE in Pro Gorizia 2, Audax in Itala 0.

MLADOST - ROMANA 3:0 (1:0)

STRELCA: Dimitri Ferletič (2) in Matej Ferletič.

MLADOST: Devetak, Sergio, Jarc, Morro, Jelen, D. in M. Ferletič, Frandolič, Bruni, Bagon, Perna. Kraški fantje so dokazali, da sodijo prav gotovo med najboljše ekipe na tržiškem območju. Celotno tekmo so napadali in rezultat ne kaže dejanskega stanja na igrišču, saj je bila premoč Mladosti še večja. Na tekmi sta se posebno izkazala Sergio in Jarc, junak tekme pa je bil Dimitri Ferletič, ki se je izkazal kot dober strelec. (D. F.)

Državni finale Intercas v Fiuggiju

Krasovci izvrstni

Od petka do nedelje se je odvijal v državnem centru za namizni tenis v Fiuggiju vsedržavni finale Intercas '90, na katerem je sodelovala že drugič zaporedoma ekipa najmlajših Krasa. V postavo so bili vključeni tekmovalci, ki vadijo pri skupini športnega treniranja in usmerjanja in so na deželnem finalu 30. septembra osvojili naslov deželnega prvaka. Krasova ekipa v postavi Peter Santini, Miran Simoneta, Robi Pavletič in Vanja Milič se je za državni finale dobro pripravila, saj so ji lanskoletne izkušnje dokazale, da je v tem kontekstu zelo pomembna tudi telesna priprava in izvedba zahtevnih gibalnih nalog do potankosti.

Že ob prvem dnevu tekmovanja se je pokazala precejšnja razlika v pripravljenosti posameznih društev. Tekmovanje se je začelo s poligonom, ki je vseboval vaje hitrosti in elemente, oziroma gibanja, ki so značilna za namizni tenis. Od desetih ekip je Kras štaral zmagovito, saj je zabeležil najboljši čas, med progo dobil najmanjše število kazenskih točk, in bil v prednosti za celo minuto in pol pred drugouvrščenim iz Rosignana Solvey (Toskana).

Druga preizkušnja je vsebovala elemente koordinacije, preciznosti in moči, kjer je Kras zabeležil še eno zmago. Vsi člani ekipe so se pošteno potrudili in z veliko mero koncentracije dosegli najboljši rezultat. Od tega trenutka dalje se je Kras zavedal, da lahko stopi na najvišjo stopničko in osvoji prvo mesto. Naloga pa vsekakor ni bila lahka, kajti krasovce je čakala še preizkušnja v ekipnem tekmovanju namiznega tenisa in vsako podcenjevanje nasprotnika bi bilo lahko usodno. Tako se je zgodilo, da je že prvo srečanje odločalo o zmagovalcu naše skupine. Bitka med Verzuolom (Piemont) in Krasom je bila vse do konca napeta in izenačena. Odločalo pa je zadnje tekmovanje v parih. Pri stanju 4:4 je dvojica Santini-Milič suvereno nadigrala Giustinija in Armanda, re-

zultat se je obrnil po več kot dvehurnem tekmovanju v korist Krasove postave s 5:4. Nato so naši mladčki premagali še Spoleto s 5:1 in Rosignano s 5:0 ter se uvrstili v finalni del. S tem dosežkom so bili krasovci že matematično prvi.

V nedeljo zjutraj se je ekipno tekmovanje v namiznem tenisu nadaljevalo. Zapetljajev pa ni manjkalo. Agma Marano (Napoli) je vložil priziv, potem ko je zgubil 4:3 z Ascolijem, češ da so nasprotnikovi igralci vključeni v ekipo nepravilno. Sodniki so zadevo kontrolirali in res ugotovili, da Ascoli Piceno ni spoštoval pravilnika v vseh tekmovanjih ter so ga zato diskvalificirali. Finale se je tako odigralo med Krasom in ekipo iz Marana. Tokrat so slovenski predstavniki zabeležili edini poraz. Vsa srečanja so bila enakovredna, pri Krasovih mladčkih pa je prevladala prevelika trema. Državni naslov je tako nepričakovano priromal v Zgonik in zagotovo osrečil vse, ki jim je namizni tenis in zamejski šport pri srcu.

Petru, Miranu, Robiju in Vanji gre pohvala za trud, ki so ga vložili pri tej vadbi. Čestitka pa gre zagotovo vsem ostalim mlajšim pri Krasu, trenerju Matjažu in vodstvu društva, ki je omogočila tovrstni nastop. Za Kras poleg nagrade v materialnih sredstvih pomeni ta naslov prestiž in dokaz, da je delo z mladimi dobro zasnovano.

FINALNA TEKMA

STETAN MUGNANO NEAPELJ - KRAS ZGONIK 5:2

Santini - Miele 1:2, Milič - Ruoppo 2:0, Simoneta - Treno 0:2, Pavletič - Cacciapuoti 0:2, Santini-Treno 0:2, Milič - Cacciapuoti 2:0, Simoneta - Miele 0:2.

KONČNA LESTVICA

1. Kras Zgonik 50; 2. Stetan Mugnano Neapelj 40; 3. Quattro Verzuolo 28. (S. M.)

obvestila - obvestila

PLANINSKA ODSEKA ŠZ SLOGA IN SK DEVIN

vabita na martinovanje v nedeljo, 11. t. m. Odhod iz Praprota ob 13. uri prek mejnega prehoda Gorenjsko na Trstelj (664 m). Družabnost in večerja v gostilni Tabor v Vojsčici. Za rezervacije Bruno Škerk (tel. 200236) in Viktor Stopar (tel. 226283).

ŠPORTNA ŠOLA TRST

obvešča, da bo prvi dan vadbe za predšolske otroke jutri, 8. t. m., na stadionu 1. maj v Trstu, Vrdelska cesta 7 (tel. 51377) po sledečem sporedu: od 16. do 17. ure starejša skupina (4 in 5 let); od 17. do 18. ure vadbna otrok z roditelji (2 in 3 leta).

ŠD BREG

OTROŠKA TELOVADBA

Sporočamo, da bo vpisovanje, oziroma prva vadbena ura še danes 7. t. m., ob 16. uri v občinski telovadnici v Dolini.

ŠD BREG - REKREACIJA

sporoča, da je v teku rekreacijska telovadba v občinski telovadnici v

Dolini, in sicer ob torkih in petkih ob 21. uri.

DSMO - REKREACIJSKA

TELOVADBA ZA ODRASLE

Sporočamo, da so že v teku ure rekreacijske vadbe v mali telovadnici italijanske srednje šole N. Sauro v Ul. D'Annunzio 48. Urnik: sredo in petek od 17. do 18. ure. Vadi prof. Igor Tul.

TENIŠKA ŠOLA ŠZ GAJA

Teniška sekcija Gaje organizira v novem pokritem objektu na Padričah redno teniško šolo za mladino od 6. do 14. leta starosti. Šola bo trajala do 1. junija 1991, tečaji pa bodo dvakrat na teden v prvih popoldanskih urah. Vpisovanje ter informacije na telefonskih številkah: 212988 (od 12.00 do 14.00), 410740 (od 14.00 do 16.00) ali na sedežu Gaje v dnevi 5., 6. in 7. t. m. od 18.00 do 20.00 (tel. 226115). Vpisovanje se zaključuje danes, 7. t. m.

SK DEVIN in ŠD SOKOL

organizirata 10., 11. in 12. t. m. v prostorih KD I. Gruden sejemo nove in rabljene smučarske opreme.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 7.00 - din, naročnina za zasebne mesečno 70 - din, polletno 390 - din, letno 780 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 7. novembra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Uboj najbrž že sprožil tudi maščevalni val na zasedenih palestinskih ozemljih V New Yorku umorili rabina Kahaneja Znan je bil zaradi ekstremističnih stališč

NEW YORK — V ponedeljek ponoči je v New Yorku 35-letni Sayid al Nosair, po rodu iz New Jerseyja, ubil nekdanjega člana skrajne desnice v izraelskem knesetu in odločnega zagovornika izganjanja Palestincev iz Izraela in zasedenih ozemelj rabina Meira Kahaneja. Kahane (na sliki AP) je v nekem manhattanskem hotelu govoril židovskim vernikom o položaju v Izraelu in zalivski krizi, ko se mu je že po koncu govora približal smejajoč neznanec in iz bližine iz revolverja izstrelil v Kahaneja dve krogli. Ena ga je zadela v glavo, druga pa v prsa.

Morilec je nato pobegnil, vendar ga je uspel zaustaviti neki policist v civilu. Pri tem je prišlo tudi do streljanja, pri čemer sta bila tako morilec kot policist ranjena in so oba odpeljali v bolnišnico Bellevue v New Yorku. Zdravstveno stanje morilca, ki je bil ranjen v obraz, naj bi bilo sicer kritično, vendar pa precej »stabilno«. Tudi Kahaneja so takoj po atentatu prepeljali v bolnišnico, kjer pa so zdravniki lahko le ugotovili njegovo smrt.

Rabin Meir Kahane je bil rojen v Brooklynu, vendar pa je zadnjih dvajset let živel v Izraelu. Tam je ustanovil skrajno desničarsko stranko Kach,

v kneset pa je bil izvoljen leta 1984. Toda leta 1988 so njegovo stranko v Izraelu prepovedali zaradi »nacističnega značaja«, kar je v nasprotju z izraelskim volilnim zakonom. Zaradi njegovega ekstremizma in rasizma do Arabcev je bil imenovan tudi »belomodri führer«, kjer naj bi bela in modra barva pomenili izraelsko zastavo.

Odgovornost za atentat je prevzela doslej še nezana organizacija »Skupina zahodne svetlobe«. To je sporočil domnevni generalni sekretar te organizacije Abu Usama, ki je ameriške oblasti še posvaril pred ukrepi proti Sayidu al Nosairju, »saj ima organizacija pripravljenih še 22 Sayidov v ZDA, ki so pripravljeni na napad in prihodnjič bodo tarče napada Američani in ne Židje.«

Rabinov umor pa je, kot kaže, že sprožil maščevalni val na zasedenih ozemljih. Neki Izraelec je namreč v naselju Luban Šarkija z brzostrelno pištolo ubil dva Palestinca, nato pa pobegnil proti izraelski naselbini Eli. Predstavnik izraelskih vojaških oblasti je potrdil uboj dveh Palestincev, na celotnem področju Nablusa, kjer je Luban Šarkija, pa je bila uvedena policijska ura.



Na Jugu motene dobave električne energije

RIM — Zaradi sobotnega atentata na električni daljnovod Spezia-Marginone je še vedno prekinjen energijski obroč med severno in južno Italijo. Prav zato državna ustanova za električno energijo ENEL obvešča porabnike iz Toskane, Mark, Lacija, Abrucov, Molizeja, Kampanije, Apulije, Bazilikate in Kalabrije, da bi bila lahko danes in jutri motena dobava električne energije. ENEL napoveduje občasne izpade toka, ki pa ne bodo daljši od poldruge ure.

Da bi preprečili še daljše izpade, ENEL poziva vse uporabnike, naj omejijo porabo. V deželah, kjer bodo občasni izpadi, pa naj uporabniki le postopoma vključujejo gospodinjne stroje, predvsem bojlerje in pečice, ko bodo po prekinitvi ponovno vzpostavili dobavo.

ENEL ne izključuje, da bodo uvedli še strožje restrikcije, porabnike pa bodo sproti obveščali o morebitnih nevarnostih. Nevarnosti z daljšimi električnimi mrki bi se morale omejiti predvsem na južno Italijo, kjer ob nenadnih ohladih poraba električne energije bliskovito naraste, ker se večina občasno greje le z električnimi pečicami.

Leoluca Orlando izstopa iz KD? Dokaj hladni komentarji stranke



RIM — Bivši palermški župan Leoluca Orlando bo izstopil iz Krščanske demokracije. Svojo odločitev utemeljuje z dejstvom, da se v strankine vrste vse bolj vsiljuje nezadovoljstvo, ki ga ni mogoče več prikrivati. Orlando pa opozarja tudi, da ne vlada ne stranka nista nikoli resno vzeli v pretres dejstva, da je politična kriza tesno povezana oziroma posledica zavezništva med politiko in kriminalom.

V KD so Orlandoovo odločitev sprejeli dokaj hladno. Lider strankine leveice Bodrato je dejal, da nima namena podpihovati polemik in da bi bila vsaka beseda odveč. »Orlando ima prav, ko govori o mafijsko-političnih spletkah v Palermu, žal pa noče razumeti, da Palermo še ni vsa država.« Večinska struja Krščanske demokracije, tako imenovana velika sredina, andreottijevci in Forze nuove se včeraj še niso izrekli oziroma so se izognili komentiranju. Kljub temu je mogoče opaziti veliko zadrego, ki jo skušajo mnogi omiliti z izgovorom, da so že v preteklosti nekateri skušali ustanoviti novo katoliško gibanje, a jim je vselej spodletelo. Najbolj zgovorni pa menijo, da jih Orlandoova odločitev ni presenetila, saj so bila razhajanja med strankino in Orlandoovo linijo odločna prevelika. Škoda, meni Cirino Pomicino, da je Orlandoova odločitev izpadla kot nekakšna konkurenca komunistom.

Začel se je proces proti skupini ki je ugrabila Belardinellija



V Firencah so včeraj odprli proces proti tolpi Sardincev, ki so ugrabili trgovca s kavo Danteja Belardinellija. Za rešetkami so Angelo Antonio, Pietrino Mongile in Costantino Pintore (Telefoto AP)

Novi pakistanski premier Šarif član konservativnega kartela Idži

ISLAMABAD — V Pakistanu so izvolili novega ministrskega predsednika. Gospe Benazir Bhuto bo nasledil Navaz Šarif, voditelj pakistanske muslimanske lige. Zanj so volili tudi zastopniki ostalih strank, ki so vključene v skrajno konservativno muslimansko zvezo »Idži«. Šarifa je pred enim tednom »izbral« šef generalštaba Mirza Aslam Beg, uradno pa so ga izvolili pakistanski parlamentarci, potem ko so zastopniki pakistanske ljudske stranke (to je stranke bivše premierke Bhutove) zapustili dvorano v znak protesta zaradi domnevnih volilnih goljufij.

Navaz Šarif je prejel 153 glasov, 39 glasovnic pa je zbral Mohamad Afzal Kan, ki ga je podpirala, čeprav neuradno, pakistanska ljudska stranka.

Novoizvoljeni premier je znan pakistanski politik, ki mu mnogi pripisujejo načrtovanje volilnega poraza dosedanje premierke. Štiridesetletni podjetnik z žilico za politične posle ni tako markantna osebnost, kot je bila Bhutova, vendar je znal do sedaj izredno spretno žonglirati z zmedo, ki vlada v pakistanskih političnih krogih.

Šarif predstavlja tudi sicer svojersten primer v zgodovini pakistanske republike, saj je tokrat prvič v 43 letih, kar bo na čelu vlade človek iz Pandžaba. V tej deželi živi kar 60 odstotkov celotnega pakistanskega prebivalstva, vendar je v tej državi veljala tradicija, da je vlado vodil politik, ki je bil po rodu iz Sinda, medtem ko so iz Panžaba prihajali izključno vodilni kadri pakistanske vojske.



Novoizvoljeni premier Navaz Šarif

(Telefoto AP)

V poslanski zbornici poteka razprava o proračunu 1991

RIM — V poslanski zbornici se nadaljuje razprava o finančnem zakonu 1991. Včerajšnji dan je potekel precej mirno, saj na dnevnem redu ni bilo glasovanj, zato so bili v dvorani prisotni večinoma finančni »izvedenci«. Vlado sta zastopala zakladni minister Guido Carli in minister za proračun Cirino Pomicino.

V včerajšnjo razpravo so posegli predstavniki zelene liste, ki so ponovno kritizirali vlado, ki ekološkemu vprašanju posveča premajhno pozornost in mu namenja piclo odmerjena finančna sredstva. Poslanka Laura Cima je med drugim govorila tudi o konverziji produktivnega sistema v ekološko smer.

V razpravi je bil govor tudi o pokojninskem sistemu in o spornem vprašanju tako imenovanih pokojninskih letin, ki povzročajo vedno večje razlike med različnimi kategorijami upokojencev. Demokristjan Publio Fiori je govoril o »sramotni politiki, ki jo je treba temeljito spremeniti in

omogočiti avtomatično prilagajanje pokojnin življenjskim stroškom.«

Republikanec Aristide Gunnella je izrazil zaskrbljenost zaradi neustreznega razdeljevanja sredstev za jug; poslanec je toliko bolj zaskrbljen, ker so v novem proračunu ta sredstva še bolj omejena.

Na samem začetku razprave pa je posegel tudi tržaški demokristjan Coloni, ki je pozitivno ocenil nekatere vladne ukrepe predsem na davčnem področju, govoril pa je tudi o izboljšavah v sodstvu in krajevnih upravah. Coloni, ki je načelnik demokrščanske komisije za proračun v poslanski zbornici, je med drugim poudaril potrebo po večji avtonomiji lokalnih uprav in v tem smislu tudi doslednejše spoštovanje ustave, ki predvideva široko decentralizacijo. Deželnim vladam bi bilo treba dodeliti večjo samostojnost in vplivnejšo vlogo tudi pri osnovanju političnih reform, še meni Coloni, saj obstaja resna nevarnost, da bi »zaradi pomanjkanja političnega poguma spet zamudili ponujeno priložnost«.

Brazilske telenovele so vse preveč opolzke

SAO PAULO — Brazilski predsednik Fernando Collor De Mello se je odločil, da bo v prvi osebi nastopil proti nesprejemljivemu škandalu, ki menda blati ugled celotne brazilske skupnosti. V brazilskih televizijskih nanizankah je namreč vse preveč goloritih igralcev, vse preveč spolnega občevarja, posilstev in celo psov.

Zato so pod pokroviteljstvom predsednika republike sprejeli nov zakon, ki bo napravil nekoliko reda v džungli brazilskih telenovel. Naj omenimo le nekaj podatkov, ki so zgovoren pokazatelj moralnega nivoja brazilske televizijske ponudbe. V enem tednu nanizank (med katerimi izstopa Pantanal o ljubezni in smrti sredi džungle) so prešteli 276 spolnih aktov, 83 popolnoma gole ženske, tri posilstva in 72 psov, ki jih ni mogoče ponoviti.

Za božič v tujino

RIM — Izvedenci so že preračunali, koliko Italijanov se bo letos podalo na božične počitnice v tujino. Po prvih razpoložljivih podatkih, naj bi jih kar 350 do 400 tisoč zapustilo Italijo in si privoščilo oddih, ki bo trajal od najmanj 48 ur do največ 6 dni.

Za podatke so poskrbele turistične agencije, ki so ugotovile, da je prvi sneg prepičal marsikatero Italijana, da se je odločil za pravočasno rezervacijo hotela v hribih. Sedaj samo upajo, da bo zima res tako huda, kot trdijo nekateri.